

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr.31-32 (1850-51) 1985 LIEPA-JULY 30

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Akmenys iš anapus

Pokario išeivija, išstumta karo bei okupacijų iš gimtojo savo krašto, vis dar tikėjosi greitai grįžti. Deja, įvykių eiga pakrypo tokia linkme, kuri užblokavo grįžimo galimybes. Juk kas gali grįžti sovietinėn vergijon, užgriuvusio visą Lietuvą! Teko rinktis išeivio duoną, kuri pradžioje nebuvo lengva. Ir taip dešimtys tūkstančių mūsų tautiečių pasklido po visą laisvąjį pasaulį. Geografiškai jie nutolo nuo savo tėvynės, bet dvasiškai liko jai labai artimi. Jiems rūpėjo ir teberūpi sovietų pavergtosios tėvynės likimas. Praėjo keturi dešimtmečiai, bet tėvynės ilgesys nepaėjo. To ilgesio nebejaucia užsienio kraštuose gimusieji bei juose užaugusieji, bet vyresnioji karta veržė veržiasi senojoji tėvynėn, kur praleido savo vaikystę ir jaunystę. Nors ten sąlygos žiaurios, bet tėvynės trauka tokia didelė, kad jie ryžtasi visom kliūtim. Pvz. okupacinė valdžia duoda leidimą pabūti Vilniuje tik penkias dienas, o kartais iki dešimt dienų. Normalūs turistai numotų ranka ir į tokį kraštą visai nevažiuotų, bet lietuviai, ypač vyresniosios kartos, veržiasi ten kad ir porai dienų, nes tai jų tėvynė, kurios niekas pasaulyje negali pakeisti. Okupaciniai muitininkai žiauriai krenčia keleivius, bet mūsų tautiečiai, net ir kentėdami nuoskaudas bei pažeminimus, važiuoja tėvynėn.

OKUPACINIAI pareigūnai, matydami tokį išeivių veržimąsi į savo tėvynę, juos žiauriai išnaudoja, traktuodami kaip kalinius. Muitinėje daro kratas, lagaminus išvarto, nugabena į "Lietuvos" viešbutį Vilniuje, ten laiko uždarytus penkias ar dešimt dienų, neleidžia laisvai lankyti krašto, išskyrus suplanuotas grupines išvykas su vadovais, seka visus pajudėjimus. Su giminėmis leidžia pasimatyti tik tai Vilniuje. Jei kas išdrįsta slapta pavažinėti po kraštą, susilaukia baudos. Žinoma, būna ir laimingų išimčių, bet tai nepakeičia bendros kalėjiminės atmosferos. Visur reikia bijoti, kad neišspruktų atviresnis žodis, nes seka sovietinių seklių armija, kuriai Lietuvoje besilankantis išeivis yra pavojingas individas. Okupacinė valdžia galbūt jo visai neišleis. Jeigu jai nerūpėtų doleriai, taip reikalingi sovietinei ekonomijai. Išeivis okupacinei valdžiai yra bevertis žmogus, bet jo pinigai vertingi. Tikslai išeivių komunistai yra privilegijuoti, nes jie savo veikla užsienioose pasitarnauja sovietinei imperijai. Kito plauko keleiviai verti tikslai seklių dėmesio. Tokioje atmosferoje atsidūrę išeiviai, net ir labai tėvynės pasiilę, pasijunta kalėjime, kuriame gyvena ir jų artimieji. Grįžta užsienin pamatę tikrovę, kalbančią ne tėvynės žodžiais, o kietais oficialių pareigūnų akmenimis.

PRAILGUSI okupacija iš tėvynės padarė kalėjimą. Sovietiniai pareigūnai giriasi, kad Lietuvoje per 40 metų padaryta didelė pažanga. Labai galimas dalykas — tuo nėra ko abejoti, bet ji padaryta ne sovietinės okupacijos, o mūsų tautiečių darbštumo dėka. Net kalėjiminėje sistemoje jie sugebėjo prasižvelgti ir padaryti pažangą daugelyje sričių. Nepalyginti didesnę pažangą būtų padarę laisvo gyvenimo sąlygose. Tai mato išeivija ir per savo spaudą bei kitais keliais taria atvirą žodį okupacinės valdžios pareigūnams. O pastarieji, girdami savo vergiją, atsiliepia akmenimis. Propagandinėje savo spaudoje jie nuolat puldinėja išeiviją, pravaržuodami įvairiais žodžiais. Seniau, kai dar ėjo sovietinis "Tėvynės balsas", vadindavo išeivius fašistais, nacijs, hitlerininkais, žudikais... Jo įpėdinis "Gimtas kraštas" pasidarė kiek mandagesnis, kultūringesnis, bet iš esmės nepasikeitė. Ir jam išeiviai yra buržuaziniai nacionalistai, melagiai, šmeižikai, aptemusio proto... Tai akmenys sovietinės spaudos, kurios paskirtis yra niekinti išeiviją, drįstančią skelbti laisvą bei atvirą žodį. Kad taip yra, liudija ir latvis Lešinskis, buvęs aukštą KGB pareigūną, pabėgęs į JAV. Iš to matyti, kad minėtieji akmenys, taikomi išeivijai, ateina ne iš mūsų tėvynės, o iš Maskvos ir jai tarnaujančių lietuvių, kuriems rūpi ne savos tautos gerovė, o Maskvos.

KANADOS [VYKIAI]

Ištremtas Bulgarijos diplomatas

Užsienio reikalų ministerija pranešė, kad Kanadon nebus įsileistas atostogų išvykęs Bulgarijos konsulato Torontose prekybos pareigūnas R. I. Delibaltovas, pažeidęs diplomato teises ir tapęs nepageidaujamu asmeniu. Praktiškai tai reiškia, kad R. I. Delibaltovas yra įsivėlęs į špionazą. Pranešimas susilaukė didelio dėmesio spaudoje, nes Kanados saugumo reikalus nuo 1984 m. vasaros tvarko civilinė agentūra, pakeitusi RCMP policijos saugumiečius. R. I. Delibaltovas yra pirmas užsienio diplomatas, susilaukęs ištreimimo tos agentūros pastangų dėka. Patirtis rodo, kad bulgarai turi ryšius su sovietų KGB agentais ir dažnai atvejais atlieka špionazo veiksmus Sovietų Sąjungai. 1983 m. rudenį iš Kanados buvo ištremti du sovietų diplomatai — prekybos atstovas V. Tsekovskis ir Tarptautinėje civilinės aviacijos organiza-

cijoje dirbęs A. Solusovas. Jie du Montrealyje rinko slapstas technologines žinias. 1982 m. buvo ištremtas sovietų diplomatas M. Abramovas, bandęs pirkti aukštą technologijų įrenginių. Didžiausio ištreimimo sovietų diplomatai susilaukė 1978 m., kai iš Sovietų Sąjungos ambasados turėjo išvykti net 13 tarnautojų.

Kanados vengrai praėjusią savaitę surengė demonstracijas Otavoje ir penkiuose kituose miestuose prie JAV ambasadų ir konsulatų, protestuodami prieš Rumunijos vykdomą kultūrinę vengrų mažumos tautžudystę. Rumunija turi 2,5 milijono vengrų. Esą ten dabar uždarinėjamos vengriškos mokyklos, milicija persekioja vengriškai viešose vietose kalbančius vengrus, kurie dažnai atleidžiami iš darbo, neįsileidžiami į universitetus. Nuo 1975 m. komunisti-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Estų choras, atlikęs dalį meninės programos Ontario parlamento rūmuose, pasirašant tautybių atstovams ir kanadiečių pareigūnams deklaraciją, reikalaujančią respektuoti žmogaus teises sovietų valdomuose kraštuose. Toji deklaracija buvo įteikta žmogaus teisių konferencijai Otavoje

Nuotr. St. Dabkaus

Slapti komunistų partijos nutarimai

Ukrainos pogrindžio spauda paskelbė vienos srities kompartijos vadovybės slaptus nutarimus, kurie pasiekė ir Prancūzijos spaudą

Prancūzų dienraštis "Le Monde" 1985 m. liepos 7-8 d. išspausdino slaptus Ukrainos subkarpatinės srities kompartijos komiteto nutarimus, kurie yra būdingi jos siekiams. Nutarimai padaryti 1984 m. liepos 3 d. Užgorode (pre. Oujgorod), bet galioja ir dabar. Štai jų tekstas (vertimas).

"Pastatuoju metu vakariečių propaganda sustiprino antisovietinę agitaciją. JAV imperializmas ypač kreipia dėmesį į banderistų (šalininkus Stepono Banderos, kuris buvo nužudytas Miunchene 1959 m., Red.) likučius ir vadinamąją slaptą ukrainiečių Katalikų Bendriją.

Tenka apgailestauti, kad sritinė partijos organizacija nevedė veiksmingos kovos prieš buržuazinio nacionalizmo ir sionizmo apraiškas šios srities teritorijoje. Tai pasakytina ir apie antikatalikišką propagandą paruošiant jaunimą ateistinei kovai lenininio internacionalizmo ir partinės ištikimybės dvasioje.

Vien per pastaruosius šešis mėnesius slaptoji katalikybė suaktyvino savo veiklą, siekiančią neva savo Bendrijos įteisinimo. Prisidengdami tikėjimu, ukrainiečių Katalikų Bendrijos aktyvistai sustiprino antisovietinę agitaciją. Ją išnaudojo mūsų priešai užsienyje. Saugumiečių (KGB) turimom informacijom, slaptieji banderistai, prisidengę nauju pavadinimu, "Tautinis ukrainiečių frontas", atliko visą eilę veiksmų, kurių pasekmės buvo minimos sritinio komiteto biuro posėdžiuose 1981 ir 1982 m. gegužės mėnesį.

Antai, Muzevo kaime, Berečivo distrikte, 1981 m. gegužės 24 d. teroristų būrys "Čorņyi" nevertė nuo bėgų karinį traukinį, kuris gabeno Vylko karinės bazės radara. Tai suvėlino devyniais mėnesiais "akeiją Lenkijoje". Mukačivo mieste, žydų kapinėse atliekant statybos darbus, buvo rastas sandėlis antisovietinės sionistų žydų literatūros ir sprogdomosios medžiagos. Tai tik keli faktai, rodantys banderistų ir sionistų grupelių veiklą.

Likvidacinė operacija Be-

skiduose (Karpatų sritis) 1982 m. teroristų grupės Lavočnėje ir Volivtsi vietovėje nebuvo baigta. Banditų grupė "Čorņyi" nebuvo visai likviduota. Mūsų draugai saugumiečiai iki šiol nesurado asmenų, apiplėšusių du kasininkus mūsų srities teritorijoje.

Taip pat nesurasti asmenys, kurie pagrobė dešimt tūkstančių šovinių ir 90 granatų vienoje karinėje bazėje Mukačivo mieste. Nuostoliai dideli. Galima būtų suminėti visą eilę nemalonių incidentų, tačiau nepaisant visų nepriteklių, saugumiečiai savo kovoje yra pasiekę vertingų rezultatų. Pvz. buvo likviduotas Borys Michailovič Terela (brolis Juozo Terelos, tikinčiųjų teisėm ginti grupės nario, laikomo kalėjime, Red.). Jis buvo narys banditų grupės "Čorņyi". Deja, su šio bandito mirtimi nutrūko siūlas, vedantis į kitus banderistų likučius kaimyninėje srityje.

Iršavos distrikte atlikta sėkminga operacija, likvidavusi slaptas katalikų ir baptistų spaustuves. Paimta beveik tūkstantis egzempliorių klerikalinės literatūros. Visa tai reikalauja nuolatinių pastangų ir tikslų veiksmų, vedančių į likvidavimą kad ir mažiausiu nacionalizmo ir sionizmo apraiškų šios srities teritorijoje". (...)

Dėl to, remiantis aukščiausios partijos vadovybės nurodymais, sritinis Ukrainos kompartijos komitetas ir bendroji deputatų taryba nutarė:

"1. Sustiprinti antinacionalistinę propagandą spaudoje; demaskuoti negatyvią buržuazinio nacionalizmo ir sionizmo esmę, panaudojant buvusių disidentų ir antisovietinių klierikų atgailojimus.

2. Partija įpareigoja vykdomąjį srities komitetą įsteigti psichiatrinėje rajono ligoninėje prievartinio gydymo skyrių šalia jau esamo. Pagaideiama du trečdalius ukrainiečių katalikų aktyvistų siųsti į prievartinį gydymą. Teisminė procedūra prieš ukrainiečius katalikus nėra sėkminga. Reikia įsteigti šio rajono preventvinio arešto namuose specialų skyrių 250 asmenų, kurie bus minėti būdu gydo-

mi. Taip pat reikia parinkti patikimus penkis gydytojus ir 60 slaugių iš medicinos personalo draugų.

3. Reikia veikti atsargiai kaimuose, kur ukrainiečių Katalikų Bendrijos pozicijos yra stiprios. Kratų ir suėmimų metu nekonfliktuoti biblių, maldaknygių ir kitokios klerikalinės literatūros, kad nebūtų paženklinta santykiams tarp tikinčiųjų ir valstybės institucijų. Kiek įmanoma, vengti politinio triukšmo katalikus liečiančiuose reikaluose. Patartina skirti bausmes ukrainiečių Katalikų Bendrijos nariams už kriminalinius nusikaltimus, kurie kompromituoja pačią Bendriją ir jos narius. Tai ypač taikytina aktyvistams. Verta plačiai ir viešai naudoti atgailojimus buvusių politinių kalinių kaimų susirinkimuose ir miestų kultūros namuose.

4. Uždrausti sekmadienio pamaldas, remiantis vasaros darbymetės motyvu, įtemptais sezonais darbus tos srities kolchozuose ir sovchozuose. Turintiems "placius gerkes" panaudoti administracines bausmes: pinigines bausas, premijų sulaikymą, nepriėmimą vaikų į daržėlius bei lopšėlius, mokyklinius internatus. Tiems, kurie yra ypatingai aktyvūs, panaudoti prievartos priemonės.

5. Aktyviem katalikams, kurie yra nariai centrinio ukrainiečių katalikų komiteto, ir tiems, kurie yra nariai "Iniciatyvinės grupės ukrainiečių tikinčiųjų teisėm ginti", panaudoti priemonės, nurodytas 1984 m. gegužės 28 d. 81-ję instrukciją.

Šių nutarimų kopija siunčiama į distrikto Saugumo (KGB) ir milicijos įstaigas informacijai".

Pasirašė: Bandrovskiy
Volochčuk.

Pasaulio įvykiai

PIETŲ AFRIKOS VYRIAUSYBĖ PASKELBĖ PAVOJAUS STOVĮ, apimančią 36 negrų apgyventus miestus ir miestelius. Oficialiai teisinamasi, kad kitomis priemonėmis negrų neįmanoma suvaldyti. Nuo baltųjų atskirti negrai vis labiau ima kovoti už savo teises. Pastarųjų vienuolikos mėnesių laikotarpyje nuo policijos šūvių žuvo apie 500 negrų. Laidotuvės tapo kasdieniu įvykiu, sutraukiančiu dideles minias, kurias dar labiau suerzino policijos kišimasis, dažniais atvejais pasibaigiantis šaudymu. Pavojaus stovis pirmą kartą buvo paskelbtas 1960 m. Tada buvo nušauti 69 protestuotojai, suimta 11.500 negrų vadų, veikėjų ir demonstrantų. Šį kartą suimtųjų skaičius jau peržengė tūkstantį, žuvusiųjų artėja prie 20. Policija dabar gali suimti kiekvieną asmenį, jei jis be jokio kaltinimo laikyti dvi savaites. Spaudai neleidžiama skelbti suimtųjų asmenų pavardžių. Policija negrų veikėjus gali jėga perkelti iš vienos vietovės į kitą, daryti kratas visuose pastatuose ir automobiliuose. Tokios priemonės sukėlė masinį negrų pasipiktinimą, kuris gali baigtis riaušėmis ir net sukilimu prieš prez. P. Bothos rasistinę baltųjų mažumos vyriausybę. Pirmoji reago-

avo Prancūzija, atšaukdama savo ambasadorių, sustabdydama tolimesnį kapitalo investavimą, beveik visiškai nutraukdama prekybą ir pareikalavdama saugumo tarybos posėdžio Jungtinėse Tautose.

Ekonominis boikotas

Saugumo taryba norėjo primesti visoms valstybėms privalomą ekonominį P. Afrikos boikotą, bet prieš tokia rezoliuciją balsavo veto teisę turintys JAV ir Britanijos atstovai. Teko pasitenkinti švelnesne rezoliucija, kuri skatina tik savanorišką P. Afrikos boikotą. Vašingtonas ir Londonas pavojaus stovio atšaukimo ir negrų teisų bei jų būklės pagerinimo nori siekti diplomatinio spaudimu. Visiškai prekybos nutraukimas su P. Afrika yra neįmanomas, kai ji turi 93% chromo pasaulyje, reikalingo plieno gamybai, kai modernių lėktuvų pagrindinėms variklių dalims metalo galima gauti tik P. Afrikoje ir Sovietų Sąjungoje. JAV prekyba su P. Afrika dabar yra sumažėjusi. Pirmon vieton iškopė V. Vokietija, pernai savo gaminių eksportą padidinus 35%. Dabartinė vakariečių įtampa dėl P. Afrikos yra nudinga Sovietų Sąjungai. Jeigu valdžią perimtų negrų dauguma, koją įkeltų Kremliaus remiami marksistai. Tada būtų galima suvaržyti chromo, pramoninių deimantų pardavimą Atlanto sąjungos šalims. P. Afrikos uostuose savo bazes galėtų įsirengti sovietų karo laivynas ir tuo būdu kontroliuoti susisiekimą tarp Atlanto ir Indijos vandenynų.

"Baltic Star"

Baltiečių laisvės žygis Baltijos jūroje iš Švedijos buvo pradėtas laivu "Baltic Star". Trumpame pranešime iš Stock-

holmo rašoma, kad jame dalyvavo apie 400 išeivių baltiečių, minčių Lietuvos, Latvijos ir Estijos sovietinės okupacijos 45 metų sukaktį. Žygis beveik sutapo su 1975 m. rugpjūčio 1 d. pasirašyta Helsinkio suktimi, užtikrinančia žmogaus teises Sovietų Sąjungoje ir jos valdomose šalyse, kurios nesilaiko Maskva. Laivo išplaukimą suvėlino vieno laikraščio Stockholm gautas pranešimas, kad jame yra bomba. Švedų policija tikrino visą laivą su bomba užuodžiančiais šunimis, bet jos nerado. Kanados CBC bendrovės televizija paminėjo laivų plaukusių baltiečių demonstraciją Helsinkyje, kur ji buvo nukreipta prieš Sovietų Sąjungos ambasadą, atskirtą suomių policijos. Helsinkio gatvėse gyventojai šiltai sutiko žygiuojančius baltiečius, jiems viešai reikšdami moralinę paramą. Televizijos žiniuose Toronte demonstracijos vaizdai nebuvo rodomi.

Suvaržymai švietimui

Lenkijos seimas patvirtino kompartijos suvaržymus universitetams. Iš jų dabar norima išjungti politinę veiklą. Išrinkti rektoriai turės būti patvirtinti komunistinės valdžios pareigūnų. To patvirtinimo negaus politiniu požiūriu nepriimtini asmenys. Profesoriai turės prisiekti ištikimybę komunistiniam švietimui ir kompartijai. Studentai, įsivėlę į nelegalias demonstracijas, bus pašalinami iš universitetų. Profesoriai ir kiti dėstytojai valdžios nuožiūra dvejų metų laikotarpiui galės būti perkeltami iš vieno universiteto į kitą, nenurodant perkėlimo priežasties. Suvaržomas ir studentų senato vaidmuo universiteto reikaluose. Universitetų rektoriai dabar daugiau galės vadovautis savo sprendimais, nesiskaitydami su studentų senatais. Lig šiol veikė 1982 m. priimtas švietimo įstatymas, davęs daugiau laisvės universitetams Lenkijoje. Tam įstatymui tada daug įtakos turėjo stipriai veikusi "Solidarumo" unija. Pasak švietimo ministro B. Mickiewicziaus, padarytais pakeitimais norima sustiprinti su menkėjusį švietimo lygį.

Šiame numeryje:

Akmenys iš anapus

Sovietinių pareigūnų žodžiai ir veiksmai išeivijai

Slapti komunistų partijos nutarimai

Ukrainos kompartijos užmojai, aktualūs ir lietuviams

Televizijos serijos "My Russia" belaukiant

Aktoriaus Petro Ustinovo knyga filminiuose vaizduose

Pavergtiems laisvės brangesnė už taiką

Rašo Sibiro kalyns B. Gajauskas apie taikos sąjūdžius

Tarptautinis Kryžių žygis

Septyniolikos tautybių mainifestacija Britanijoje už laisvę

Naujas komisaras lankėsi Lietuvoje

Religinių reikalų tarybos pirmininkas tarėsi su pareigūnais

Paskutinės laisvės dienos

Buvusi britų diplomatė apie Baltijos valstybių tragediją

Veikla, spauda ir jos reformos

Keičiantis gyvenimo sąlygoms, turi keistis ir mūsų spauda

"Dainavos" ansamblio klausimu

Jieškant tikrųjų jo steigėjų tolimos praeities atsiminimuose

Romanas "Stikliniai rementai"

Premijuotas kūrinys, kurios autorė — poetė Švabaitė-Gylienė

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — \$20, pusmetinė — \$11, rėmėjo — \$25 (Amerikoje — JAV doleriais).

Pavieniai numeriai — 50 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Fondas klierikams remti. Kun. dr. Juozas Prunskis įsteigė fondą, iš kurio palukanų stipendija bus skiriama lietuviams seminarams. Fondą administruoja Religinė šalpa. Stipendijom skirstyti komisija sudaryta iš vysk. P. Baltakio, vysk. V. Brizio ir Pasaulio liet. kat. kunigų vienybės valdybos pirm. kun. Aug. Simanavičiaus, OFM. Fondo pradžia kun. dr. Prunskis įnešė \$12.000. Religinė šalpa tikisi, kad ir kiti, susirūpinę lietuvių kunigų stoka, sekdami kun. Prunskio pavyzdžiu, aukos kun. Prunskio vardo klierikų fondui. Čekius rašyti: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn NY 11207, USA. Aukos nurošomos nuo mokesčių. Religinės šalpos statute yra įrašyta, kad ji rūpinasi pašaukimu ugdymu. Jau eilę metų prie Religinės šalpos veikia fondas klierikams Lietuvoje. Iš Kun. Prunskio fondo ir panašių fondų, kad juos kiti įsteigę, Religinė šalpa pradės remti lietuvių klierikus ir laisvame pasaulyje.

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II paskelbė ketvirtą savo encikliką "Slavorum Apostoli" apie šv. Kirilą ir Metodijų, skelbusius Evangeliją slavų tautoms IX šimtmečiu. Enciklika 47 puslapiuose išklaia tų misijonierių nuopelnus, pabrėždama, kad jie buvo "dvasinis tiltas tarp Rytų ir Vakarų tradicijų" ir yra modelis Europos kultūrinės bei religinės vienybės. Jų įtaka esanti gyva ir dabar, nors praejo 1100 metų. Enciklika yra ypač aktuali dabar Rytų Europai, kur siaučia krikščionybės persekiojimas ir ateizmo propaganda, pasiekianti 106 milijonų krikščionių satelituose sovietų kraštuose. Šv. Tėvas siekia šia enciklika sustiprinti Rytų Europos krikščioniją, tačiau vengia tiesioginio persekiojimo smerkimą. Jis tik primena šventųjų Kirilo ir Metodijaus pastangas padėti žmonėms atsilaikyti prieš romėnų-germanų imperijos kultūrinį ir religinį spaudimą. Čekoslovakų kardinolas J. Tomko Romoje, kalbėdamas apie šią encikliką, pareiškė: Šv. Tėvas savo taikinga bei humaniška kalba tikisi tokio pat atliepimo iš anos pusės. Pastebėta, kad Čekoslovakijos komunistinės valdžios tonas keičiasi. Pernai čekoslovakų komunistų savaitraštis "Tribuna" dabartinį popiežių pavadino "vienu iš didžiausių šio šimtmečio reakcionierių", o š. m. gegužyje kitas valdžios kontroliuojamas laikraštis "Kato-lickie Noviny" rašė apie jį kaip "nepailestingą tarptautinės atotampos herojų". Pernai, kai popiežius norėjo gauti leidimą nuvykti Čekoslovakijon į šv. Kirilo ir Metodijaus sukakties iškilmę, valdžia jo nedavė, bet šiemet leido ten nuvykti Vatikano valstybės sekretoriui kardinolui A. Casaroliui ir dalyvauti iškilmėse.

Vatikano santykiai su komunistiniais kraštais tebėra įtempti. Dabartinis Šv. Tėvas Jonas-Paulius II vis ieško būdų santykiams pagerinti. Pagerėjimo ženklų matyti Lenkijoje. Š. m. birželio mėnesį Lenkijos premjeras W. Jaruzelskis susitiko su kardinolu J. Glempu pirmą kartą po 17 mėnesių, o Lenkijos užsienio reikalų min. S. Ol-szowski lankėsi Vatikane po 3,5 metų.

Religinės būklės R. Europoje stebėtojai, sekantys Kremliausėjimus, sako, kad sovietai veda dviširdę politiką: diplomatinėje srityje jie švelnina santykius su Vatikanu, bet praktiniame gyvenime vykdo religijos priešpauką. Tai matyti ne tik Lietuvoje, bet ir kituose sovietiniuose kraštuose, ypač Čekoslovakijoje. Tenai yra 10,6 mil. tikinčiųjų, kurie kenčia didelę priešpauką, nors diplomatinėje srityje elgia-

masi švelniau. Labai apsun-kintas kunigų paruošimas. Jų skaičius vis mažėja. Yra 4.445 parapijos ir tik 3.768 kunigai, daugiausia vyresnio amžiaus. Komunistinė valdžia verčia kunigų priklausyti prosovietinei organizacijai "Pacem in terris". Nepriklausantieji tai organizacijai negauna darbo leidimo. Pusė Čekoslovakijos katalikų kunigų priklauso minėtai organizacijai. Tikimasi, kad kardinolas A. Casarolis paruos kelią popiežiaus apsilankymui Čekoslovakijoje. Popiežiaus svajonė — apsilankyti Sov. Sąjungoje 1988 m., kai bus minima 1000 metų Ukrainos krikšto sukaktis. Prieš 1000 metų priėmė krikštą didysis Kijevo kunigaikštis šv. Vladimiras.

Jau keliose Anglikonų Bendrijos šakose moterys šventinamos kunigais, įskaitant ir JAV episkopalus. Anglijos Anglikonų Bendrija (Church of England) tam nepritaria ir laikosi senosios tradicijos. Jos vadovai mano, kad toks posūkis palaidos visas viltis ateityje susijungti su katalikų ir ortodoksų Bendrijomis, paskatins tradicijos šalininkus visai pasitraukti iš anglikonų eilių. Taip jau įvyko JAV-se, kur net kelios parapijos su savo kunigais perėjo į Katalikų Bendriją vien dėl to, kad buvo pradėta šventinti moteris kunigais. Anglikonų Bendrijos sinodas betgi priėmė nutarimą šventinti moteris diakonėmis, turinčiomis teisę atlikti dalį kunigo pareigų — sakyti pamokslus, dalinti Komuniją, kriktyti, atlikti jungtųjų apeigas ir pan. Jei tą nutarimą patvirtins Britanijos parlamentas, tai daug kas iš 350 dabar esančių diakonisių galės būti šventinamos diakonėmis.

Pijus IX, popiežius, gyvenęs 1792-1878 m., dabar paskelbtas garbintinu — "venerabilis". Tai reiškia, kad jis gali būti garbinamas privačiai, bet ne viešai. Tai pirmas žingsnis į pripažinti palaikintuojų ir po to šventuotojų. Pijaus IX popiežiaus metu (1846-1878) buvo paskelbta Marijos nekaltos prasidejimo dogma, kurios dėka labai išplito Marijos kultas. Buvo suaukta pirmoji Vatikano santaryba ir paskelbta popiežiaus neklaidīgumo dogma 1870 m. Jo popiežiaus metu pradėjo plisti moderniosios ereizijos, kurios skverbėsi ir į tikinčiųjų eiles. Tos ereizijos buvo sutelktos į rinkinį "Syllabus" ir pasmerktos atskira enciklika "Quanta cura".

Lietuvą tuomet valdė Rusija, kurios valdžia buvo paskyrusi Vilniaus, Žemaičių ir Seinų vyskupijos valdyti kunigus nominatus be Vatikano pritarimo. Pijus IX Vilniaus vyskupu patvirtino nominatą kun. V. Žilinskį, o Žemaičių J. K. Gintilos ir Seinų B. Butkevičiaus nepatvirtino. Pradžioje ir kun. M. Valančiaus kandidatūra į Žemaičių sufraganus nebuvo patvirtinta. Vėliau betgi kun. M. Valančių Pijus IX paskyrė Žemaičių vyskupu.

Skirtumai tarp anglikonų ir katalikų autoritetu, Kunigystės ir Eucharistijos sampratos nebėra neperžiangiami. Tai pareiškė Britanijos katalikai vyskupai, komentuodami Anglikonų-katalikų tarptautinės komisijos bendrą paskutinį dokumentą. Sritys, kuriose, pasak vyskupų, dar reikia tolimesnio komisijos darbo, esančios šios: Šventčiausiojo Sakramento garbinimas, moterų kunigėmis šventinimas ir tikrumas anglikonų kunigiškų šventimų, kurie 1896 m. popiežiaus Leono XIII buvo paskelbti negaliojančiais.

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II yra numatęs 1986 m. lapkričio mėnesį lankyti Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Tai pranešė Australijos vyskupų konferencijos pirmininkas arkiv. Francis Rush.

"Vilniaus" paviljonė tautybų savaitės metu Toronte. Iš kairės: R. BUDNIKAS — lietuvių paviljono organizatorius, E. BUBULIS — "Vilniaus" burmistras, I. ČUPLINSKAITE — "Vilniaus" karalaitė, A. VAICIUNAS — KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkas

Televizinės serijos "My Russia" belaukiant

Jo veidas ir tuklus kūnelis pažįstami milijonams televizijos žiūrovų, nes jis perspėja "American Express" kredito kortelių reklamose "nesileist kelionėn nepasiemus jų su savim". Mažiau kam yra žinoma, kad Peter Ustinov talentas itin šakotas: ne vien aktorius, apdovanotas "oskarais", bet ir rašytojas, novelistas bei žymus dramaturgas, kurio pjesės buvo vaidinamos įvairiose pasaulio scenose, o kai kurios perkeltos ekranan ("Romanoff and Juliet"). Jis taip pat yra buvęs Dundee universiteto rektorium, pagaliau yra aktyvus tarptautinės organizacijos UNICEF narys. Jo autobiografija "Dear Me" susilaukė Anglijoj didžiulio pasisekimo. Dabar pasirodė kita jo knyga — "My Russia" (Mano Rusija), kurią jau spėjo išsiversti prancūzai ("Ma Russie", Paris, Buchet-Chastel, 1985). Šį ru-denį viena vertelinių Kanados televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Kuo galėtų jį būti mums įdomi? Kas gali garantuoti mums, kad joje nebus priveltą propagandos, istorijos iškreipimų? Ustinovo gerbėjai atsakys, kad garantija yra pati autoriaus asmenybė. Ustinovas nėra rašytojas ar filmų aktorius, užaugęs ant Bruklino ar Detroito asfalto, bet europietiškos dvasios žmogus. Į Sovietų Sąjungą jis važiuo nebe pirmą kartą. Jo knygoje "Dear Me" yra puslapių, kuriuose jis pasipasaakoja savo susitikimas su giminėmis. Iš jų aišku, kad jis sugebėjo pastoviai sovietinę tikrovę. Dar daugiau, jam pažįstama Baltijos respublikų nepriklausomybės era. Vaiku būdamas, jis praleisdavo kurį laiką vasaros atostogas Estijoje, susitikdamas tenai su savo seneliu, sovietiniu akademiku. Augo inteligentų šeimoje. Tarp kitko, jo motina kilusi iš Benois šeimos. Aleksandras Benois, kurį pažinojom iš dekoracijų Kauno operos teatre, buvo Ustinovo giminaitis. Žodžiu, jo esama išsilavinusio, daug mačiusio žmogaus, ypač vėliau susiriusio su kinematografija.

Ustinovas nėra siaurakaktis slavofilas, čirpantis tą pačią dainelę, kad vargšė Rusija nuolat engė svetimieji. O tokiai pagundai sunku atsispriti, nes "My Russia" puslapiuose tenka prisiminti ir tolimesnę praeitį. Ta prasme susipažinti su knyga pravartu. Ne kasdien juk pasitaiko susipažinti iš anksto su televizijos programom (prisiminkim ne-pažįstami milijonams televizijos žiūrovų, nes jis perspėja "American Express" kredito kortelių reklamose "nesileist kelionėn nepasiemus jų su savim"). Mažiau kam yra žinoma, kad Peter Ustinov talentas itin šakotas: ne vien aktorius, apdovanotas "oskarais", bet ir rašytojas, novelistas bei žymus dramaturgas, kurio pjesės buvo vaidinamos įvairiose pasaulio scenose, o kai kurios perkeltos ekranan ("Romanoff and Juliet"). Jis taip pat yra buvęs Dundee universiteto rektorium, pagaliau yra aktyvus tarptautinės organizacijos UNICEF narys. Jo autobiografija "Dear Me" susilaukė Anglijoj didžiulio pasisekimo. Dabar pasirodė kita jo knyga — "My Russia" (Mano Rusija), kurią jau spėjo išsiversti prancūzai ("Ma Russie", Paris, Buchet-Chastel, 1985). Šį ru-denį viena vertelinių Kanados televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

programom (prisiminkim ne-pažįstami milijonams televizijos žiūrovų, nes jis perspėja "American Express" kredito kortelių reklamose "nesileist kelionėn nepasiemus jų su savim"). Mažiau kam yra žinoma, kad Peter Ustinov talentas itin šakotas: ne vien aktorius, apdovanotas "oskarais", bet ir rašytojas, novelistas bei žymus dramaturgas, kurio pjesės buvo vaidinamos įvairiose pasaulio scenose, o kai kurios perkeltos ekranan ("Romanoff and Juliet"). Jis taip pat yra buvęs Dundee universiteto rektorium, pagaliau yra aktyvus tarptautinės organizacijos UNICEF narys. Jo autobiografija "Dear Me" susilaukė Anglijoj didžiulio pasisekimo. Dabar pasirodė kita jo knyga — "My Russia" (Mano Rusija), kurią jau spėjo išsiversti prancūzai ("Ma Russie", Paris, Buchet-Chastel, 1985). Šį ru-denį viena vertelinių Kanados televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Ustinovui pavyko gauti iš sovietinės valdžios leidimą atsisgabenti Sovietų Sąjungon savo specialistus ir filmuoti visus Leningrado istorinius paminklus. Iš jau rodytų televizijos stočių žada rodyti ekranizuotą jo turinį.

Rusija pasiūlė Lenkijai taikos sutartį labai dėkingom sąlygom, nes priskyrė jai dalį Gudijos ir vakarinės Ukrainos. Lenkija vėl tapo savarankišku vienetu pirmą kartą po jos padalinimo Kotrynos Didžiosios valdymo metu.

Sanitarinio kordono mintis atrodė (Vakarams) verta bet kokių pastangų, idant būtų sudaryta tarpinė sritis, atskirianti neperprantamą milžiną, kurio altruizmas buvo Vakarams įtartinas, o jo tikrieji kėsai neaiškūs. Padrąsindama Lenkija, Prancūzija apdovanojo ją stambiais ginklų kiekiais. JAV pasiūlė tai, ką lenkai tikriausiai dar labiau įvertino, būtent 50 milijonų dolerių paskolą, skirtą maistui pirkti. Tarytum būtų grįžę senieji laikai. Staiga Lenkija prisiminė, kokia jinė buvo kadaise dinga galybė ir tikriausiai tą chaotišką padėtį, į kurią buvo patekusi Rusija suirutės laikotarpyje, kai jai teko, nerandant kitos išeities, šauktis lenkų karalių, kad ją valdytų.

Lenkai pasiūlė atsukti laikrodį atgal, ir nacionalinės didybės įkarštyje pareikalavo, kad jiems būtų atstatytos XVIII š. sienos, sumokėta stambi reparacijų suma ir priedo priskirtas rusų miestas Smolensk. Rusai betgi manė, kad lenkai turėtų pasitenkinti gauta nepriklausomybe. Tada lenkai užpuolė Ukrainą ir birželio mėnesį užėmė Kijevą. Sovietai atsakė smarkiu priešpuoliu...

Skubiai sklaidant knygą nepastebima, ar Ustinovas joje užsimena apie rusų invaziją į Baltijos valstybes 1940 m., tačiau jis pamini pasirašytas su Sov. Sąjunga nepuolimo sutartis:

"Nūdien visiem pabodę sovietiniai pasiūlymai nusi-ginkluoti iškilo pirmą kartą 1922 metais, kai bolševikų valdžia mėgino prikalbinti pasirašyti ginklų apribojimo sutarties savo kaimynus: Lenkiją, Suomiją, Estiją, Lietuvą ir Latviją. 1927 metais, vienos konferencijos Ženevoj proga, sovietų delegatas pasiūlė, kad būtų įvestas laipsniškas žemės, oro ir jūros pajėgų mažinimas. Vakarų galybės tą pasiūlymą atmetė.

Sovietų Sąjunga pasirašė nepuolimo sutartis su savo artima kaimynais — Rumunija, Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija ir Suomija 1934 metais." L.V.

Lietuva prisimenama dar kartą, kai Ustinovui tenka kalbėti apie naujųjų amžių istoriją. Šiuokart dalykai, kuriuos jis primena skaitytojui, yra kur kas aktualesni jau vien dėl to, kad jis nelaiko atstatytos Lenkijos liberalia valstybe, nei "kankine tauta". Štai ką rašo apie ją Ustinovas.

"Reikia pripažinti, kad nors Estija, Lietuva, Latvija ir Lenkija atgavo savo nepriklausomybės, kai Austrijos ir Vokietijos sritys kovojo su komunistiniais sukilėliais, o Vengrijai teko pergventi trumpą laiką Bela Kuno komunistinį režimą.

Mielus AKVILINĄ ir ANTANĄ MUSTEIKIUS
dėl brolio ir svainio

a.a. BRONIAUS LUOMONO
mirties

nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Bronius Kriaučeliūnas

A+A
BRONIUI LUOMONUI
mirus,

jo seseriai AKVILINAI MUSTEIKIENEI, svainiui prof. ANTANUI MUSTEIKIUI ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

A. O. Biveiniai

A+A
dr. BRONIUI POVILAIČIUI
mirus,

jo mylimą žmoną MONIKĄ, jo seseris ir brolius, visą Lukoševičių giminę bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės Jūsų skausmu —

I. A. Dragūnevičiai
I. E. Daniliūnai

Mielam kolegai
A+A
agr. dr. BRONIUI POVILAIČIUI

mirus, dideliame liūdesyje likusią žmoną MONIKĄ, visus gimes ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdimė —

Stasė ir Vladas Bubliai
Elena ir Alfonsas Juškos

Elena ir Vytautas Čižauskai
Janina ir Jonas Mikulioniai
Marija Polteraitienė

A+A
dr. BRONIUI POVILAIČIUI
taip netikėtai užbaigusiam
žemišką kelionę,

žmonai MONIKAI ir kitiems artimiesiems, liūdin-tiems Velionies, reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Z. P. Augaičiai

A. K. Ratavičiai

B. B. Dirsės

E. J. Stradomskai

M. V. Miceikos

S. P. Pargauskai

D. M. Norkai

A. Budreika

D. Bartulienė

A. Klemkienė

A. Kairys

M. Stankaitienė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas — St. Prakapas.
Tel. 233-4486

Mobawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Saldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomos mašinelės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Lietuviai, dirbę CPR geležinkelio bendrovės tarnyboje Winnipege 1948 m., prieš išvažiuojant į gegužinę. Dauguma jų — iš V. Vokietijos Augsburgio ir Dilingeno stovyklų. Klūpo iš kairės: 1. Pr. Jonikas, 3. Vidžiūnas, 4. V. Balševičius, 5. Butkytis, 9. L. Baltušis; stovi iš kairės: 1. inž. Gaizutis, 2. L. Koscelkauskas, 4. K. Baronas, 9. Pr. Jonaitis, 10. K. Eimantas, 11. Gaizutis, 15. a.a. Bulionis, 18. Br. Jurgutis, 17. Dūda.

Nuotr. L. Baltušio

Pavergtiems laisvė brangesnė už taiką

Rašo ilgametis Sibiro kalinys Balys Gajauskas, kalinamas Sibire jau ketvirtą dešimtmetį

Sukyla pavergtos tautos. Jos atsisako taikos, žmonės žūva, kencia. Nejaugi jos nebrangi-na taikos? Ne, kiekviena tauta brangina taiką, tačiau pavergtoms tautoms laisvė brangesnė už taiką, nes tik laisvė kartu su taika atneša didžiausią gėrį. Todėl laisva tauta turi ginti laisvę, nes pakliuvusi vergijon ji lengvai neišsivaduos. Be laisvės tauta negali būti laiminga. Gindama laisvę, ji eikvoja savo geriausias jėgas, bet ginti laisvę yra kilnu.

Karai — tai žmonijos nelaimė. Jie pridaro aibes nuostolių kariaujančioms pusėms. Aišku, karai su paprastais ginklais ne tokie žiaurūs. Tačiau ir paprastieji ginklai nevienodos ardomosios galios. Jiems tobulėjant, didėja civilinių gyventojų aukos. Branduolinių ginklų statyba ant kortos net ištisų tautų egzistavimą. Todėl taip žmonės suneria dėl taikos išlaikymo. Vis dėlto ir taika kartais apvilnia. Pirmu požūriū atrodė taika, bet iš tikrųjų tai sunkiai pastebimas karas. Jame žūva net daugiau žmonių, negu tarpvalstybiniame kare. Čia nėra fronto linijos. Frontas nepastebimas, jis visur — įstaigose, įmonėse, kaimuose ir miestuose. Priešiniškai — vyriausybė ir tauta. Vyriausybė negaltingai kovoja prieš tautą. Tokio karo priežastis — pažiūros, todėl ji galima vadinti politiniu teroru ar politine prievarta. Vyriausybė šio karo neskelbia ir stengiasi nuslėpti. Jo aukas siunčia ne į belaisvių stovyklas, o į konclagerius bei kalėjimus.

Bolševikų vadovai giriasi, kad po II pasaulinio karo praėjo keturi dešimtmečiai, ir jų valdomos tautos džiaugiasi taika. Tiesa, Maskva karo nepaskelbė, bet ji nesiliauja kariauvusi. Tarybų Sąjunga dalyvavo Korėjos, Vietnamo bei smulkesniuose karuose. Finansavo tuos karus, tiek ginklų, padėjo kariniais specialistais, turėjo materialinių nuostolių ir žmonių aukų. Šiandien tradicinio karo sąvoka, kai valstybės viešai skelbia viena kitai karą ir meta mušin kariuomenes, reikėtų atmesti. Dabar ir frontą metamos propagandos priemonės — spauda, radijas, televizija, įvairūs masiniai sąjūdžiai, įvairios organizacijos, maskuojamos patraukliais visuomenei pavadinimais, taip pat revoliucijos, o ginklai vartojami tik epizodiškai. Tokių karų tikslas — išplėsti agresoriaus įtakos sferą, tai yra patraukti visuomenę „pažangiausiomis idėjomis“ ir ją panaudoti kaip įrankį politinei valdžiai užgrobti.

Bolševikai ilgiausią kariauja su savo valdomomis tautomis. Nuo pat imperijos įkūrimo dienų nesiliauja ši žiauri kova. Ją tęsė ne tik Stalinas, bet ir Brežnevas. Ką davė tokia „taika“ imperijos tautoms? Aukos skaičiuojamos dešimtimis milijonų. Stalino laikais visa šalis buvo nušėta konclageriais ir kalėjimais. Trėmė lietuvius, latvius, estus, ukrainiečius, čekėnus, totorius, vokiečius ir Sibirį ir Vidurinę Aziją. Ar tai buvo taika tautoms?

Paskutiniu metu Vakaruose organizuotai plinta „taikos šalininkų“ sąjūdis, kuris verčia susimąstyti dėl savo vienišosios krypties. Persasi išvada, kad jį skatina bolševikų agentai, siekiantys pajungti sąjūdį savo imperijos tikslams. Pirmiausia todėl, kad tas sąjūdis nukreiptas prieš JAV ir Vakarų Europos ginklavimąsi, bet visai nutyli Tarybų Sąjungos ginklavimąsi. Nejaugi tie „taikos šalininkai“ nemato (o ir bolševikai neslepia), kad Vidurinė ir Rytų Europa virto ginklų ir kariuomenės bazėmis? Dabar Maskva tvirtina, jog tarp Rytų ir Vakarų esanti jėgų pusiausvyrą. Tad iš kur ji atsirado, jei Tarybų Sąjunga nebūtų nuolat ginklavusi? Ji turi didžiulį branduolinių ginklų arsenalą, jau nekalbant apie paprastus ginklus. Argi galima pamiršti Kremliaus grasinimus, jog prasišėję karui Vakarų Europa būsianti nušluota nuo žemės paviršiaus? Tada kodėl „taikos šalininkai“ neprotestuoja prieš tarybinius branduolinius ginklus? Gal todėl, kad bolševikai kruopščiai slepia savo raketų išdėstymą, karinės bazes ir ginklų gamybą, o apie Vakarų šalių raketas viskas žinoma?

Reikia manyti, kad į taikos sąjūdžius yra prasiskverbę bolševikų agentai, kurie kreipia juos tik prieš Vakarus. Tie sąjūdžiai, būdami emociiniai, neskiria tikro taikos siekimo, nuo politinio jos panaudojimo bolševikų imperijos tikslams. „Taikos šalininkai“ Vakaruose žygiuoja iš vieno miesto į kitą, ruošia tarpvalstybinius žygius, nešioja plakatus ir kitokias agitacijos priemones, nukreiptas prieš Vakarų valstybių karinę politiką. Jie organizuoja mitingus, steigia stovyklas prie karinių bazių. Tokia veikla bolševikų imperijoje būtų įvertinta kaip valstybės saugumo armdams ir baudžiama net mirties bausme.

O kuo užsiima tarybiniai taikos šalininkai? Ar irgi vaikšto po miestus, protestuoja prieš Tarybų Sąjungos ginklavimąsi, rašo peticijas? Nieko panašaus jie nedaro. Jie yra valdiška organizacija, pagalbinis bolševikų propagandos būrys. Valdžiai mostelėjus, jie choru aprėkia „Ameriką ir NATO militaristus“, paremia bolševikų „taikius pasiūlymus“. Bet tarkime, kad Tarybų Sąjungoje susikūrė tikras visuomeninis taikos šalininkų sąjūdis ir jo dalyviai surengė eitynes iš miesto į miestą. Jūs bematant išvaikytų miliciją. Jei neužtektų jos, ateitų kariuomenė. Aktyviausius suimtų ir nuteisę išsiųstų į konclagerius. Jeigu jie išdrįstų nueiti prie kokios nors karinės bazės ir protestuoti, geriausiu atveju būtų nuteisti už agitaciją ir propagandą, o ko gero apkaltinti šnipinėjimu ir sušaudyti.

Bolševikų imperija siekia karinės persvaros prieš Vakarus, stengiasi įsigalėti pasaulyje ir pagaliau jį užvaldyti. Nuo pat jos sukūrimo žingsnis po žingsnio eina prie šio tikslo ir vartoja įvairias priemones jam pasiekti. Tai apgaulingos sutartys, ideologinė ekspansija, perversmai ir kariniai užpuolimai.

Svarbiausia bolševikų kovos priemonė yra propaganda. Ją ypač plačiai vartoja krašto viduje, bet didžiulę reikšmę jai skiria ir užsienyje. Savo spauda, radijo laidomis atnašaujamos lotynų kalba. Mišių dalis ir giesmės giedojimo Cambridge kolegijos choras, vadovaujamas muziko W. Marshall.

Pamaldose dalyvavo apie 1500 žmonių. Daugumą sudarė anglai, lenkai, čekai ir ukrainiečiai, o lietuvių buvo mažiau.

Birželio 16, sekmadienį, keliais autobusais įvairių etninių grupių delegacijos, įskaitant ir keliolika lietuvių, pajudėjo Birminghamo oratorijos link, kur turėjo testis Kryžių žygis. Suvažiavo 17 etninių delegacijų, susidedančių iš keliolikos žmonių ir keliolikos šimtų ukrainiečių ir lenkų.

Delegacijos išsirikiavo Šv. Pilypo kolegijos kieme. Kiekvienos delegacijos priekyje buvo kryžius su valstybės pavadinimu.

Lietuvių delegacijai, kurioje dalyvavo tautiečiai iš Nottinghamo, Birminghamo, Wolverhamptono, Londono ir kitur (apie 100), vadovavo kun. dr. Steponas Matulis, MIC, padedamas Wolverhamptono moterų „Šiluvos“ draugijos vadovu — Janinos Narbutienės ir N. Narbutienės. Lietuviškasis kryžius, tautinė vėliava ir Londono parapijos Šv. Kazimiero vėliava (80 metų amžiaus) buvo nešami tautiniais drabužiais apsirengusių žmonių. Lietuviškoji delegacija atrodė ne tik gražiai, bet ir iškilmingai, todėl ją domėjosi fotografai ir televizija.

Procesija pajudėjo iš Šv. Pilypo kolegijos kiemo, tyloje meldžiantis už persekiojamą „Tylos Bendriją“ aplink Chamberlain Gardens. Procesija oratorijoje — šventovėje pasitiko kun. Werenfried van

Straaften su oratorijos administratorium kun. C. J. Gregory Winterton. Jam esą buvo garbė turėti įvairių tautybių delegacijas savo šventovėje. Dėkojo kun. Werenfried van Straaten, kad čia atvyko iš Belgijos būti garbingu svečiu ir Kryžiaus žygio dalyviu ir kvietė po metų Kryžių žygį sugrįžti į oratoriją Birminghame. Oratorija priklauso šv. Pilypo Neri kongregacijai.

Kryžių žygis, prasidėjęs prieš 10 metų, 1986 m. bus pietinėje Anglijoje Aylesfordo. Marijos šventovėje gegužės 11 d.

„Aid to the Church in Need“ surinko 1984 m. 39,5 milijono dolerių. Didžiausias aukotojas yra V. Vokietija su 9,5 milijono dolerių, Prancūzija su 7 mil. dolerių.

Lietuviai iš „Aid to the Church in Need“ yra gavę 25,460 dol., latviai — 25,687 dol.

„Aid to the Church in Need“ yra pasaulinio masto organizacija. Labai gaila, kad lietuviai joje per mažai reiškiasi. Lenkų išeivijos organizacijos ten labai smarkiai yra įsistiprinosios. Lenkija 1984 m. gavo beveik 7 mil. dolerių paramos todėl, kad daugelyje valstybių sekčių vadovybėse lenkai pasidaro nariai.

Mes, lietuviai, esame labai narsūs dalyvauti ten, kur nereikėtų dalyvauti, o ten, kur būtų naudinga ir reikalinga — mūsų nėra!

Mylimai mamytėi SAMKOVIENEI mirus,

dukrelei BERTAI ir žentui KAZIUI GEGIECKAMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

F. V. Venckevičiai
O. J. Vainos

Tarptautinis Kryžių žygis

Dešimtas Kryžių žygis Britanijoje, kuriame dalyvavo septyniolika tautybių su kryžiais ir vėliavomis. Buvo meldžiamasi už persekiojamus tikinčiuosius Rytų Europos kraštuose

STASYS KASPARAS

Šis X Kryžių žygis prasidėjo birželio 15 d. vakare metropolinėje Westminsterio katedroje. Mišias atnašavo prel. Anthony Howe su etninių katalikų misijų vedėjais — kunigais Londone. Prieš Mišias prel. A. Howe pasveikino „Aid to the Church in Need“ įsteigėją kun. Werenfried van Straaten ir kartu perdavė Westminsterio kardinolo G. B. Hume, OSB, sveikinimą visiems Kryžių žygio dalyviams. Mišios buvo atnašaujamos lotynų kalba. Mišių dalis ir giesmės giedojimo Cambridge kolegijos choras, vadovaujamas muziko W. Marshall.

Pamokslą pasakė kun. Werenfried van Straaten. Jis savo pamoksle keliavo per visą Rytų Europą, kurią jis yra aplankęs. Priminė, kad šiemet sueina 45 metai, kai marksizmo banga užliejo kryžių šalį Lietuvą. Šiandien Kristus kenčia Vilniaus gatvėse...

Pamaldose dalyvavo apie 1500 žmonių. Daugumą sudarė anglai, lenkai, čekai ir ukrainiečiai, o lietuvių buvo mažiau.

Birželio 16, sekmadienį, keliais autobusais įvairių etninių grupių delegacijos, įskaitant ir keliolika lietuvių, pajudėjo Birminghamo oratorijos link, kur turėjo testis Kryžių žygis. Suvažiavo 17 etninių delegacijų, susidedančių iš keliolikos žmonių ir keliolikos šimtų ukrainiečių ir lenkų.

Delegacijos išsirikiavo Šv. Pilypo kolegijos kieme. Kiekvienos delegacijos priekyje buvo kryžius su valstybės pavadinimu.

Lietuvių delegacijai, kurioje dalyvavo tautiečiai iš Nottinghamo, Birminghamo, Wolverhamptono, Londono ir kitur (apie 100), vadovavo kun. dr. Steponas Matulis, MIC, padedamas Wolverhamptono moterų „Šiluvos“ draugijos vadovu — Janinos Narbutienės ir N. Narbutienės. Lietuviškasis kryžius, tautinė vėliava ir Londono parapijos Šv. Kazimiero vėliava (80 metų amžiaus) buvo nešami tautiniais drabužiais apsirengusių žmonių. Lietuviškoji delegacija atrodė ne tik gražiai, bet ir iškilmingai, todėl ją domėjosi fotografai ir televizija.

Procesija pajudėjo iš Šv. Pilypo kolegijos kiemo, tyloje meldžiantis už persekiojamą „Tylos Bendriją“ aplink Chamberlain Gardens. Procesija oratorijoje — šventovėje pasitiko kun. Werenfried van

Straaften su oratorijos administratorium kun. C. J. Gregory Winterton. Jam esą buvo garbė turėti įvairių tautybių delegacijas savo šventovėje. Dėkojo kun. Werenfried van Straaten, kad čia atvyko iš Belgijos būti garbingu svečiu ir Kryžiaus žygio dalyviu ir kvietė po metų Kryžių žygį sugrįžti į oratoriją Birminghame. Oratorija priklauso šv. Pilypo Neri kongregacijai.

Kryžiaus žygio Mišias atnašavo Airijos tautinio „Aid to the Church in Need“ direktorius kun. Joseph O'Donohoe su visais tautinių delegacijų kunigais, kurių buvo 21. Oratorijos šventovės choras įvairiomis giesmėmis žygio maldas lydėjo pas Aukščiausiąjį...

Pamokslą vėl pasakė kun. Werenfried van Straaten, su-stodamas ties kiekviena „Tylos Bendrija“, kviesdamas melstis į Dievo Motiną Mariją, kad Rusiją sugrįžtų į Dievą.

Prieš Mišias anglų sekijos direktorius perdavė sveikinimus iš Birminghamo arkivyskupo Maurice Corve de Merville ir organizacijų.

Pamaldų gale žodį tarė oratorijos administratorius kun. C. J. Gregory Winterton. Jam esą buvo garbė turėti įvairių tautybių delegacijas savo šventovėje. Dėkojo kun. Werenfried van Straaten, kad čia atvyko iš Belgijos būti garbingu svečiu ir Kryžiaus žygio dalyviu ir kvietė po metų Kryžių žygį sugrįžti į oratoriją Birminghame. Oratorija priklauso šv. Pilypo Neri kongregacijai.

Kryžių žygis, prasidėjęs prieš 10 metų, 1986 m. bus pietinėje Anglijoje Aylesfordo. Marijos šventovėje gegužės 11 d.

„Aid to the Church in Need“ surinko 1984 m. 39,5 milijono dolerių. Didžiausias aukotojas yra V. Vokietija su 9,5 milijono dolerių, Prancūzija su 7 mil. dolerių.

Lietuviai iš „Aid to the Church in Need“ yra gavę 25,460 dol., latviai — 25,687 dol.

„Aid to the Church in Need“ yra pasaulinio masto organizacija. Labai gaila, kad lietuviai joje per mažai reiškiasi. Lenkų išeivijos organizacijos ten labai smarkiai yra įsistiprinosios. Lenkija 1984 m. gavo beveik 7 mil. dolerių paramos todėl, kad daugelyje valstybių sekčių vadovybėse lenkai pasidaro nariai.

Mes, lietuviai, esame labai narsūs dalyvauti ten, kur nereikėtų dalyvauti, o ten, kur būtų naudinga ir reikalinga — mūsų nėra!

Toronto Maironio mokyklos vyresniųjų skyrių mokiniai, aplankę „Tėviškės žiburius“ 1985 mokslo metų pabaigoje

Nuotr. G. Bijūnienės

Sukaktuvinis ateitininkų kongresas

Sukaktuvinis 75-rių metų ateitininkų kongresas įvyks Čikagoje 1985 m. rugpjūčio 30 — rugsejo 2 d.d.

Talentų vakaras

Rugpjūčio 30 d. Jaunimo centre bus susipažinimo vakaras, kuris prasidės talentų programa. Dalyvaus menininkai ir kūrėjai iš įvairių meno šakų. Pvz. bus eilėraščių deklamavimo, dainavimo, muzikos. Iki šiol talentų vakaro dalyvių sąrašas: M. ir A. Bankaitytės (iš Klivlando), S. Kubilius (iš Italijos), V. Ruginis (iš Niujorko), M. Gražulis (iš Detroito), L. Šulaitytė (iš Čikagos), V. Olsauskas (iš Čikagos), A. Lapinskas (iš Čikagos), D. Polikaitytė (iš Čikagos). Manoma, kad talentų vakaro programos dalyvių skaičius padidės. Vakaro komiteto pirm. — dr. P. Kisielius.

Po talentų vakaro bus šokiai, grojant „Aido“ orkestrui. Kurie norės pasidėti ir pasisvečiuoti, galės nueiti į Jaunimo centro kavinę.

Dailės ir literatūros paroda

Rugpjūčio 30 d. Jaunimo centre bus ateitininkų menininkų parodos atidarymas. Ji veiks iki kongreso pabaigos. Parodą organizuoja M. Gaizutienė ir jos talkininkai. Kongreso metu taip pat bus ateitininkų literatūros veikalų paroda. Ji apims visas ateitininkų parašytas knygas ir visus „Ateities“ žurnalo komplektus. Parodą organizuoja „Ateities“ žurnalo redaktorė S. Petersonienė ir kiti parodos komiteto nariai.

Lietuvių visuomenė yra kviečiama lankytis ir dalyvauti visuose Ateitininkų kongreso kultūriniuose bei kituose renginiuose. Visi kviečiami taip pat dalyvauti iškilmingame kongreso užbaigimo pokylėje kuris įvyks rugsėjo 1 d. „Condesa del Mar“ salėje, Alsip, IL, ir pabendravime rugsėjo 2 d. po šv. Mišių 12 v.p.p. Jaunimo centre.

Pamaldos

Didžiąją ateitininkų gyvenimo dalį sudaro jos krikščioniškoji pusė. Ateitininkų kongreso metu bus gildenamos įvairios religiją liečiančios temos. Rugpjūčio 31 d. Jaunimo centre bus šv. Mišios, skirtos deimantinei sukakčiai paminėti. Vyriausias atnašautojas ir pamokslininkas bus vysk. P. Baltakis, OFM. Rugsėjo 1 d. Nekalto Prasidėjimo šventovėje Brighton Parke, vyriausiu Mišių atnašautoju ir pamokslininku bus Čikagos kardinolas J. Bernardis. Šias Mišias organizuoja kun. V. Rimšelis ir A. Prapuolenytė. Rugsėjo 2 d. Padėkos ir vilties Mišios Jaunimo centre bus atnašaujamos vysk. V. Brizio ir kitų kunigų. Pamokslą sakys ateitininkų federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Cukuras.

Tėvynės vakaras

Specialus religinis ir patriotinis renginys — Tėvynės vakaras įvyks rugpjūčio 31 d. Jisai skirtas prisiminti mirusiems, žuvusiems ar nukankintiems ateitininkams ir tragiškiems tautos momentams. Tėvynės vakaras susidarys iš įvairių dalių. Seselių kazimieriečių sode, Marquette parko rajone, žodžio ir muzikos forma bus prisiminti ateitininkai, kurie žuvo nepriklausomybės, partizaninės ir dabartinės kovose už tikėjimo laisvę ir tautinį apsisprendimą. Po to bus iškilminga eiseną su kryžiais ir plakatais į Šv. Mergelės Marijos gimimo šventovę, kur bus susikaupimo valanda su specialia muzikine bei žodine programa ir Švenčiausiojo palaiminimu.

R. Kubiliūtė, informacijos komisijos narė

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aprašykiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Kelionė į Šv. Žemę ir Europą
3 savaitės — \$2,995.00. 1985 m. rugpjūčio 3-24
Viena, Miunchenas, Oberammergau, Garmišas, Insbrukas, Venecija, Florencija, Roma, Amanas, Jeruzalė, Nazaretas ir Galilėja, Haifa ir Karmelio kalnas, Cezarėja, Jafa, Tel-Avivas, Betanija, Jerichas, Mirties jūra, Jordano upė.

Įspūdingiausia gyvenimo kelionė - Tol. Rytai
2 savaitės — \$2,895.00. 1985 m. spalio 5-19
Tokio, Singapūras, Hong Kongas, Honolulu

Kelionė į Šv. Žemę ir Romą. Kalėdos Betliejuje
2 savaitės - \$2,495.00. 1985 m. gruodžio 21 - 1986 m. sausio 4
Amanas, Petra, Jeruzalė, Betliejus, Nazaretas ir Galilėja, Haifa, Karmelio kalnas, Cezarėja, Jafa, Tel-Avivas, Jerichas, Mirties jūra, Jordano upė, Betanija, Roma ir Vatikanas

Smulkesnių informacijų teirautis:
Rev. Father J. Cullen, C.S.B., c/o St. Michael's College School, 1515 Bathurst St., Toronto, Ont. M5P 3H4. Tel. (416) 653-3180 arba:
GIDEON TRAVEL AGENCY
60 St. Clair Ave. East, Toronto, Ont. M4T 1N5
Tel. (416) 923-7337

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RUDENIŠKAS BIRŽELIS

Aleksandras Kežys birželio 21 d. "Tiesoje" skundžiasi: "Kas galėjo pamanyti, kad po karštos gegužės pirmas vasaros mėnuo bus toks vėsus, tiesiog rudeniškas. Gamta, pradėjusi skleisti visas savo grožybes, tarsi pabūgusi susigūžė, laukia saulės šilumos. Ir žmonės, susiplanavę vasaros pradžiai atostogas, moksleiviai, išlaikę egzaminus, su nerimu: kur ilsėtis, kur susirasti jei ne saulės spindulių, tai bent gerą užuovėją..."

RENKA PUŠŲ SAKUS

Iš Varėnos pranešama, kad šakinimo darbininkai kasdien dirba Matuizų, Dainavos, Perlojos ir kitose girininkijose. Iš ruošiamų kirtimų pušų jie surrenka kvapnėmis pušų šakomis vadinamus sakus. Pasak meistro Antano Garausko, iš vienos pušies per dešimtį metų gaunama apie 6 kilogramus sakų. Šiomet šakinami medžiai 250 hektarų plote. Ten numatoma surinkti 24 tonas sakų Alytaus chemijos gamyklai. Iš sakų bus gaminamas terpentinas ir kanifolija. Pirmąją rinkėjų Juozas Šilalė ir Stasys Rokevičius, žadantys surinkti po keturias tonas vertingos žaliavos.

DVIRATIS BE RATO

Šiauliai yra pagarsėję lietuviškų dviračių gamyba. V. Zubienė, gyvenanti Mosėdyje, Skuodo rajone, birželio 4 d. laidoje šaukiasi "Tiesos" redakcijos pagalbos: "Džiugu, kad šiauliečiai gamina vis daugiau naujų modelių dviračių. Jie patogūs, smagūs važinėti. Tačiau bėda: sugedus dviračiui, nerandi atsarginių dalių. Antai sugedo užpakalinis ratas. Sutaisyti negalima, o naujo rato niekur nerandu, nors ieškau jau treči metai. Važiavau į Šiaulius, bet veltui. Pardavėjai visur atsaoko vieno: 'Neturim'. Kodėl taip? Kodėl nepasirūpinama atsarginėmis dviračių dalimis? Juk jas ir patogiau, ir pigiau pakeisti negu visą dviratį".

NAUJA AMBULATORIJA

Pirmuosius lankytojus priėmė Salantų ambulatorija Kretingo rajone. Dviejų aukštų pastate yra vidaus ligų, chirurgijos, stomatologijos, fizioterapijos, ginekologijos kabinetai. Šalia ambulatorijos įsikūrė vaistinė. Ambulatorija naudosis Salantų miesto ir aplinkinių ūkių gyventojais.

LIZDAS BULVĖSE

Algimantas Venckus "Tiesos" 154 nr. rašo apie lizdą pasodintų bulvių lauke pasidariusius gandrų. Esą Klaipėdos rajono "Šalpės" kolchozo gyventojai ilgai stebėjo bulvių lauke tupintį gandrą, kuris sildė... penkias bulves ir laukė iš jų išsiritantių gandrų. Spėjama, kad gandrų porėlė atskrido į vieną Petraičių kaimo sodybos gandrulį. Neaišku, ar jie grįžo į perykštį savo gandrulį, ar užėmė svetimą. Kiek vėliau atskrido kita gandrų pora, kuri, matyt, buvo tvirtesnė. Pirmiesiems gandrams teko palikti lizdą. Jie nusileido prie Veiver-

žėnų — Švėkšnos kelio ant kokių bulvėmis apšodinto lauko, pasidarė lizdą, susirado žemėmis neapverstų bulvių. Jie dailiai sudėjo į krūvelę lizde ir ėmė pasikeisdami ant jų tupėti. Kažkas, pagailėjęs gandrų, išmėtė bulves po lauką, bet jie ir toliau tupėjo ant žemės pasidarytame lizde. Anksčiau lizdavietes gandrai įsirengdavo ant stogų, telefono, elektros stulpų, o dabar staiga pasirinko žemę bulvių lauke.

KAPEIKAUTOJOS

Jurgis Paskočinas "Tiesos" gegužės 22 d. laidoje skundžiasi: "Puškino skvere ir Gedimino aikštėje Vilniuje visada gausu žmonių. Čia mėgstamos vilniečių poilsio vietos, kertasi turistų keliai. Sukiojasi čia ir ypatingos, kurios nepuošia skvero nei aikštės. "Duok dvidešimt kapeikų... bilietui", — įžūliai pastoja kelių juodbruva moteriškė. Kokias ten kapeikas, jei žiedais apmaustyti pirštai sukioja brangią cigaretę. Svarbu, kad kas nors sustotų, o tada supuola dar kelios 'geradarės'. Viena siūlo išburti ateitį, kita — nusipirkti batų. Iš kur tai? Ne, niekas nesuka filmo nei čia, nei kitų miestų skveruose, geležinkelio stotyse, turgavietėse. Todėl ir kapeikautojos, 'būrėjos' pačios tikriausios. Nejaugi niekas negali joms padėti rasti geresnį užsiėmimą?"

GAUSEJA GAISRAI

Birželio 22 d. "Valstiečių laikraštyje" rašoma apie sparčiai gausėjantį gaisrus Kauno rajono ūkiuose. Priešgaisrinės apsaugos darbuotojai aplankė keliolika ūkių ir rado, kad daug vadovų nesilaiko nustatytų taisyklių gaisrų pavojui pašalinti: "Pirmausia ugniagesiams nerimą ėmė kelti statistinė gaisrų analizė. Per penkis šių metų mėnesius lyginant su praėjusiais metais gaisrų skaičius Kauno rajone išaugo 110%, o nuostoliai — 330%...". Pagal gaisrų skaičių Kauno rajonas iškopė į II vietą visoje Lietuvoje. Šia vieta jau senokai dalijasi Vilniaus ir Kauno rajonai. Administracinė bausmė teko nubauti apie pusimtį saugumo taisyklių pažeidėjų. Buvo atjungti ir užplombuoti 59 elektros įrengimai bei krosnys. Dėl priešgaisrinės apsaugos ir elektros energijos taisyklių pažeidimų buvo nutrauktas srovės tiekimas visam Margavos kaimui. Rokų kolchozo pirmininko pavaduotojas J. Daukša netgi kaltina ugniagesius: "Tie gaisrininkai tik trukdo dirbti. Prigalvoja visokių nesąmonių...". Nesąmonėmis jis laiko žaibosaugos įrengimą kuro bazėje, draudimą laikyti tepalus ir kurą kombainų garažuose. Vilkijos sovchozo bendrąjį vyriausiojo inspektoriaus laidai, reikalaujantys asbesto apsaugos, nuvedžioti kaip pakliuvo. Dėl nepakankamos apsaugos norima uždaryti Vilkijos gamybinio susivienijimo atsarginių dalių sandėlį, Čekiškės kolchozo stalių dirbtuves, Batniavos sovchozo katilines. Kauno rajone šiemet jau užregistruotas 31 gaisras. V. Kst.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai, atlikę dainų ir tautinių šokių programą Joninių šventėje. Ši nuotrauka buvo įdėta "Darmstaedter Echo" laikraštyje 1985.VI.26. Apie tai plačiau rašė ir kiti vokiečių laikraščiai

Winnipeg, Manitoba

FOLKLORAMA — tautybių savaitės mieste bus rugpjūčio 11-18 d.d. Lietuvių paviljonas "Vilnius" jau irgi ruošiasi. Paviljono karaliaite bus Liona Samulaitė ir burmistras — Rolandas Stankevičius. Muzikinei programai yra pakiesta jaunų dainininkų grupė iš Ontario. Tikimasi daug lankytojų ypač iš JAV, nes dabar dolerio iškaitė kursas yra labai palankus amerikiečiams. Maloniai kviečiame visus iš arti ir toli atsilankyti.

KLB Winnipego apylinkės valdyba

MONIKA GRABIENĖ, pasižymėjusi auodeja Winnipege

LIETUVIŠKŲ JUOSTŲ AUDEJOS. Daug lietuvių, ir net svietimiečių, yra prisidėję prie Winnipego lietuvių kolonijos gyvavimo. Viena iš tokių yra Monika (Tautevičiūtė) Grabiene, kilusi iš Kretingo aps. 1950 m. ji su sūnumi Juozu atvažiavo pas dukrą ir ženą į Winnipegą. Kartu atsivežė dar Lietuvoje išmokyti ir pamiltą tautinių audinių ir rankdarbių mėgė. Čia būdama ji išaudė daugelį juostų anksčiau veikusios tautinių šokių grupės šokėjams. Šios taut. šokių grupės jau seniai nėra, bet kai kurie buvusieji tos grupės šokėjai juostas dar vis tebeturi. Daug juostų, nešiojamų ant kaklo ar liemens ji nuausdavo ir padovanavo metinei Šv. Kazimiero šventovės mugės-bazaro loterijai. Ilga ir plati juosta su labai gražiais jausiais tautiniais motyvais puošia mūsų šventovę (prie zakristijos varpelio). Už šias dovanas ir darbus mūsų parapijai M. Grabienei buvo įteiktas suakutvinis medalis šv. Kazimiero 500 metų mirties metinių progą. Dar pernai dalį savo turėtų statliesių ir juostų ji padov-

nojo mūsų miesto "Man and Nature" muziejui.

Šio tautinio meno dirbinių susižavėjo čia gyvenanti A. ir O. Jančiukų dukra Aldona. Pirmiausia ji mokėsi juostų audimo pas M. Grabiene, vėliau — važinėdama į kitas vietas praplėdė šio darbo žinias pas profesines audėjas. Ir dabar dažna proga daugelis džiaugiasi nuostabiai gražiai padarytais A. Jančiukaitės audiniais ir meginiais. M. Grabiene susižavėjusi šios jaunuolės gabumais, atidavė savo rankines audimo stakles ir daugelį tautinių audinių raštų pavyzdžių. Apylinkės valdyba ir, aš esu tikra, visi čia gyvenantys lietuviai yra dėkingi Monikai Grabienei ir linki jai ilgų bei geros sveikatos pilnų ateities metų.

J. Razmaite, pirmininkė

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisyso ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

**Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 22 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 5%
santaupas 6 1/4%
kasdienines palūkanas 5 1/4%
už santaupas 5 1/4%
term. indėlius 1 m. 9 1/4%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 7 1/4%
90 dienų indėlius 8 1/4%
(minimum \$5.000)
Reg. pensijų 1 m. 9 1/4%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 10%
asmenines paskolas 12%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LB Vakarų apygardos atstovų suvažiavime, įvykusiame birželio 23 d. Los Angeles mieste, buvo pateiktas pasiūlymas Vasario 16 minėjimuose aukas rinkti ne tik ALTai, Tautos fondui, LB-nei, bet ir JAV lietuvių fondui, kurio lėšos yra telkiamos nepriklausomai Lietuvai atstatyti.

Niujorko ramovėnų susirinkime gegužės 16 d. aptarti veiklos planai. Naujon valdybą išrinkti: Alfonsas Samušis, Liudas Tamošaitis, Bronius Butkus, Jurgis Šližys; kontrolės komisijon — Juozas Vilpišauskas, Jonas Jankus ir Jonas Klivečka.

Ročesterio lietuvių gegužės 11 d. linksmino neseniai įsteigtas "Žilvino" ansamblis, turintis ne tik savo šokėjus, bet ir dainininkus. Programon buvo įjungta S. Čiurlionienės "Aušros sūnų" ištrauka, pasigerėtinai atlikta Audros Alksnynės ir Dariaus Kirsteino. Dainininkai, Jonui Kedžiui pritaikant gitarą, padainavo "Stoviu aš parimus", "Dar neįk".

Laurynas Vismantas atliko pasaką apie Eglę ir Žilviną. Koncerte vyravo tautiniai šokiai — Žiogelis, Rugučiai, Oželis, Kepurinė, Pakeltkojis ir kt. Sceną puošė plakatas su Žilvino ir Eglės veidų siluetais.

Baltimoreje paminėta lietuvių tautinio knygyno deimantinė sukaktis. Minėjimas įvyko Lietuvių namų "Klevo" salėje. Apie knygyną nueitą kelią kalbėjo dabartinė jo vedėja Genovaitė Auštrienė. Literatūrinėje dalyje savo istorinės apyskų ištraukas skaitė vašingtonietis Kazys Almenas, Baltimoreje gyvenantys poetai Stasė Šakytė-Surdokienė ir Aleksandras Radzius. Aktorius Juozas Palubinskas programon įsijungė A. Vaičiulaičio, K. Bradūno, A. Nykos-Niliūno ir H. Radausko kūrinių. Kelias dainas padainavo mišrus Baltimorės "Aro" kvartetas, vadovaujamas M. Krasauskienės.

71-ji Pensilvanijos lietuvių diena įvyks rugpjūčio 18 Rocky Glen Parke, Moosice. Programą atliks A. Vitkauskas vadovaujama tautinių šokių grupė "Aras" iš Baltimorės.

Australija

I Australijos pasus baltiečiams gimimo vieta buvo pradėta įrašinėti Sovietų Sąjunga. Protestą Australijos vyriausybei padarė Latvijos konsulas E. Delins. Jis gavo pranešimą iš užsienio reikalų ministerijos, kad tai įvyko dėl kompiuterio klaidų pasų skyriuose. Tos klaidos dabar jau ištaisytos: gimtuojų kraštu pase bus įrašoma Lietuva, Latvija, Estija anglų kalba.

Adelaidės Šv. Kazimiero lietuvių parapija turi vasarvietę "Baltija". Neseniai kažkas įsilaužė į "Baltijos" pastatus. Prižiūrėtojas V. Vosylius, atvykęs laiku, spėjo užgesinti ant grindų užkurtą laužą. Iš paliktų daiktų policija spėja, kad buvo apsigyvenę narkotikų vartotojai. Padaryta nemažų nuostolių.

Kultūrinę popietę lietuviams birželio 2 d. surengė Australijos lietuvių inžinierių ir architektų skyrius. Lietuvių namuose susirinkusius dalyvius pasveikino skyriaus pirm. inž. A. Pacevičius, programai vadovavo sekr. inž. T. Žurauskas. Paskaitą "Moters vaidmuo istorijos raidoje" skaitė pedagogė Isolda Poželaite-Davis. Paskaita susilaukė įdomių diskusijų. Keletą dainų padainavo sol. G. Vasiliauskienės vadovaujamas moterų oktetas, kuriam akompanavo kun. dr. A. Savickas. Skyriaus pirm. inž. A. Pacevičius rodė skaidres iš paskutinės lietuvių tautinių šokių šventės Klivlande.

Kun. dr. Petro Bačinsko aukštinė kunigystės sukaktis birželio 15 d. paminėta Pietų Brisbanėje, kur jis yra lietuvių kapeilonas. Sukaktuviniškas Mišias atnašavo su vietiniu vyskupu Gerry ir aštuoniais kunigais. Jubiliejinę vakarienę susilaukė apie 100 svečių. Tarp jų buvo šeši melburniškiai ir 10 ade-laidiškių. Status palaimino kun. Pr. Vaseris, Vakarų vadovas K. Bagdonas pasiūlė išgerti tostą už suakutvininko sveikatą. Mons. P. Butkaus juostelėn įrašytą sveikinimą buvo atvežęs kun. Pr. Vaseris. Kadangi vakarieneje buvo daug nekalbančių lietuviškai, sveikinimai buvo išversti į anglų kalbą B. Mikuzienės ir pakartoti anglų kalba. Sveikintojams padėjo kun. dr. P. Bačinskas. Meninė dalis pradėta tautiniais šokiais, užbaigta choro dainomis.

Britanija

A. a Ramūnas Girėnas, 22 metų jaunuolis, žuvo karalienės Viktorijos laikų šulinyje Ventnore, Wight saloje. Tą 20 metrų gylio šulinį jis pradėjo tyrinėti birželio 3 d. Staiga įgriuvęs senoms mūro sienoms, buvo palaidotas. Gaisrininkai su kitais talkininkais dirbo net 91 valandą. Panaudodami moterinas priemones, jie kasė šulinį, dėdami sutvirtinimo lankus. R. Girėnas buvo surastas birželio 7 d. vidurdienį, kai iki šulinio dugno tebuvo likę trys metrai. Gydytojai nustatė, kad jis užduso. Apie velionies tragediją bei jo gelbėjimą rašė spauda, informavo televizija. Brolis Tautvydas televizijos laidoje padėkojo visiems gelbėtojams už visokeriopą pagalbą ir užuojautas.

Žiauriuosius birželio trėmimus Sibiran Londono baltiečiai paminėjo birželio 15 d. eku-meninėmis pamaldomis St. Martin-in-the-Fields šventovėje. Jos klebonas kan. G. Brown savo pamokslė pabrėžė, kad žiauriais kančias II D. karo metais pergyveno ne vien tik žydai, bet ir baltiečiai. Tik tos jų kančios Sibire yra mažiau žinomos pasauliui. Maldas kalbėjo lietuvių, latvių ir estų kunigai. Lietuviams atstovavo kun. A. Gėryba. Dalyvavo mišrus baltiečių choras, angliškias giesmes papildęs viena estiška, latviška ir lietuviška giesmė. Atsilankė pora šimtų baltiečių, daugiausia senosios kartos atstovų. Minėjimą surengė Baltiečių taryba.

DBLS ir Lietuvių namų bendrovės valdybų posėdyje birželio 16 d. dėl nuostolių nešančių išlaidų buvo nutarta "Europos lietuvių" 1986 m. prenumeratą pabranginti: skaitytojams Britanijoje — iki 17 svarų, užsienyje — iki 20 svarų. Naujoji prenumerata įsigalios 1986 m. sausio 1 d. Iki to laiko prenumerata priimama senosiomis kainomis: vietiniams skaitytojams — 16 svarų, užsienio — 17 svarų.

Tradicinis festivalis Nottinghamame rengiamas Sekminijų metu. Jis šiemet buvo pradėtas masiniu karnavalu, kuriame dalyvavo ir lietuviai. Karnavale įsijungė apie 50 įvairiom spalvomis, motyvais bei formomis išpuošų vežimų. Už įdomiausių yra skiriamos pinigines premijos. Lietuvių vežimas, papuoštas didžiuliu Vyčio žirgu, plevėsuojančiomis Lietuvos trispalvėmis, laimėjo V vietą. Juo važiuojo apie 20 lietuvių — moterų ir vyrų, pasipuošusių tautiniais drabužiais. Miesto centre po atviru dangumi įvykusia koncerte du pasirodymų po 15 minučių turėjo "Gintaro" choras, vadovaujamas V. Gasperienės. Nottinghamo moterų federacija buvo pasikvietusi iš Derby G. Zinkuviene supažindinti su Lietuvos audinių menu. Tokį pasirodymą ji jau turėjo ir pernai. Šiemet ji kalbėjo ne tik apie lietuviškus audinius, bet ir patią Lietuvą, jos istoriją, kalbą. Paskaitą papildė skaidrės, audiniai, tautiniai drabužiai, medžio drožiniai, knygos. Lietuviškomis dainomis įsijungė sol. V. Gasperienė, kanklėmis palydėta E. Vainorienė.

Vokietija

A. a Juozas Grabauskas, gyvenęs Schwetzingene, mirė gegužės 28 d. Memmingene. Velionis gimė 1923 m. kovo 19 d. Garliavoje. Vokiečių buvo įjungtas karo aviacijon. Metus laiko praleido karo belaisvių stovykloje Belgijoje. Grįžęs V. Vokietijon, tarnavo amerikiečių 8591 LS kuopoje Schwetzingene, priklausė VLB šios vietovės apylinkėi, kurį laiką ėjo valdybos išdininko pareigas. Palaidotas Memmingeno kapinėse gegužės 30 d. Laidotuvių apeigas atliko kun. Antanas Bunga. Dalyvavo šimtinė asmenų, tarp jų 26, atvykę iš Schwetzingeno.

Vasario 16 gimnazijos moksleivių atostogos prasidėjo liepos 6 d. ir baigsis rugsėjo 1 d. Pamokos bus pradėtos rugsėjo 2 d. Romuvoje liepos 28 — rugpjūčio 10 d.d. rengiama lietuvių vaikų stovykla, kuriai vadovaus Zivilė ir Kostas Grodbergai su talkininkais. Rugpjūčio 10-11 d. Romuvoje įvyks Europos kraštų LB valdybų pirmininkų ir narių suvažiavimas.

Vasario 16 gimnazijoje stiprėja skautų-vyčių veikla. Gegužės 11 d. naktį prie laužo susirinko skautai-vyčiai — T. Mickus, A. Veršelis, P. Veršelis ir A. Siugzdinis, jn. I skautus-vyčius kandidatus buvo priimti: Paulius Mickus, Tomas Veršelis, Robertas Funkas ir kt.

AUDRA
Travel

Kviečia keliauti kartu!!!

1985 metų

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Išvyksta

Rugpjūčio 12
Rugsėjo 3
Spalio 4
Gruodžio 20

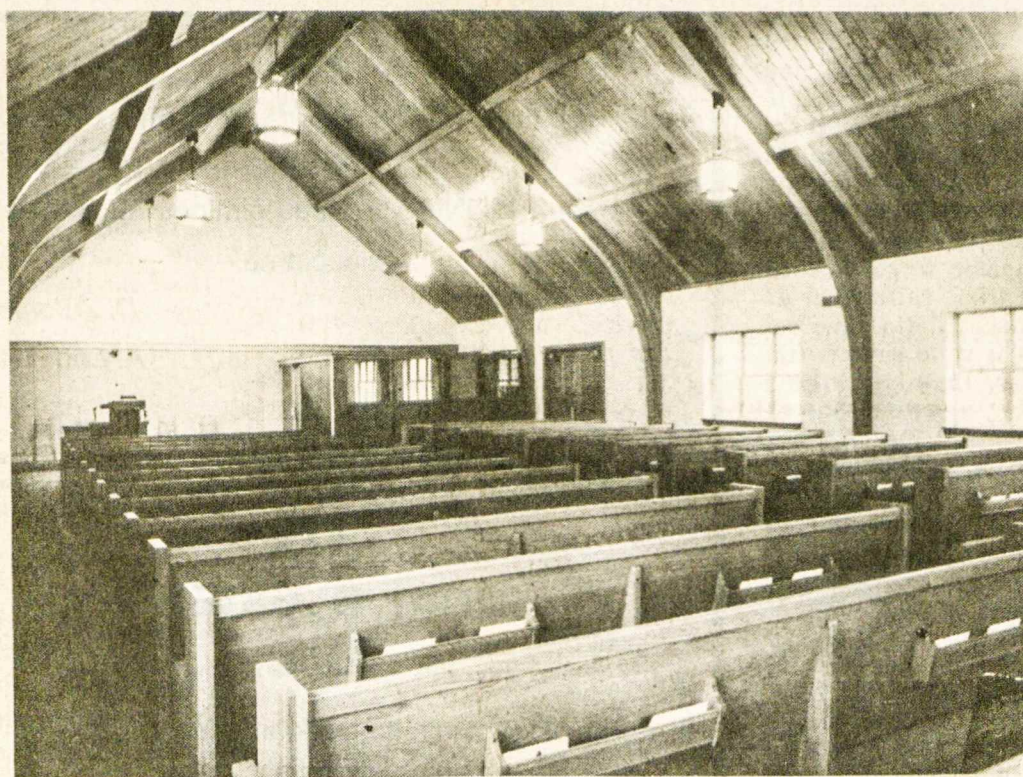
Grįžta

Rugpjūčio 28
Rugsėjo 11 ar 17
Spalio 20
Sausio 5

Gauta papildomų vietų ekskursijai liepos 16 dienai.
Norintys vykti kviečiame skubiai registruotis.

Kelionės į kitas pasaulio šalis

AUSTRALIJA - gruodžio 19 - sausio 11
BRAZILIJA, ARGENTINA - datos bus skelbiamos
Mūsų įstaigoje
• Sutvarkomi dokumentai išskvietimams.
• Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.
Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnės informacijos teikia
AUDRONĖ arba JURATĖ adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvos namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

**laidotuvių namai
ir koplyčia**

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Šiemet įšventinto kunigo EDMUNDO PUTRIMO primicijose Lietuvos kankinių šventovėje Toronte-Mississaugoje. Iš kairės brolis JONAS PUTRIMAS, tėvas MINDAUGAS PUTRIMAS, motina SOFIJA PUTRIMIENĖ

Gyvenimas saulėtose kalvose

(Sunny Hills, Fla.)

ANTANAS MUSTEIKIS

Kai žmogus esi "pusantros kojos" žingsniu įkopus į pensininko poaukštį, laiko sąvoka pakinta. Tad birželio mėnesį, abejotino gerumo laikui, kai taupydami energiją pietiečiai išjungia namų vėsintuvus ir visokioms priemonėms danginasi į šiaurę, man su žmona teko keliauti atvirksčia kryptimi ir kaip tik su pirmąja šios vasaros karščio banga atsidurti "saulėtose kalvose" (Sunny Hills, Fla.). Ten yra lietuvių pensininkų karalija, apie kurią, kaip sakoma, reikia kalbėti gerai arba nieko. Kodėl? Į tai bandysiu atsakyti vėliau, kad neįkliūčiau į bėdą ne laiku.

Vairuotojų duetas

Kelonė nam atrodė esanti įprastai normali: aš vairavau automobilį, o žmona — mane. Nesistebėkite, nes tai bene tobuliausias keliavimo būdas: žmona su savim turėjo gal dešimtį žemėlapių ir tiek pat knygučių apie visus kelius, sostines, užkeigas... Ir prižiūrėjo, kad popiečių nesumanyčiau prie vaiko nusiūsti.

Vairavau normaliai. Sekiau tūkstančius nepažįstamų bendrakeleivių, kurie tuo pat normalumu pasižymėjo: jeigu kelio rodyklė įsakė į kairę, tai normalus vairuotojas važiuojo bent tuziną mylių greičiau. Žmona mane gyrė, kad nuo srovės neatsilikdavau. Kas be ko, retokai prisiedavo pralenkti kokią nenormalią vairuotoją, gal ohažiškų policininkų ištreniruotą ar prosenelių mokyta važiuoti, kurs laikėsi 55 mylių ribos. Nei valdžios radarai, nei liaunos stornos pakelėje nesimaisė, tik kartais koks šlubas rakūnelis ar voverytė palikdavo savo kailėlį ant kelio. Karvės, ožkos ar kitos keltuvos pakelėse nesigana; matyt, laukiniuose Amerikos pietryčiuose tie žvėreliai dar neprijaukinti...

Lietuvių nausėdijoje

Po šios įžangos man patogių pereiti prie jaunos lietuvių nausėdijos Sunny Hills miškyne. Ne, ne, lietuviai ten nelaukiniai, nors to pat negalėčiau pasakyti apie jų aplinką. Ten ir gamta tikra, ir oras normalus, t. y. tyras, nes nėra pramonės, kuri jį terštų. Ir kščičiai ten žemės paviršių nesilaiko: per smėlį kaip per rėtį į podirvio gėlmę nusismelkia. Drėgnų orų pasitinka, trumpas lietus ten staiga pila kaip iš kibiro, bet aplamai tose kalvose sausa. Pakabinu šlapia drabužėlį po medžiais — ir bematant išdžiūsta.

Patriotai čiabuviai lietuviai pasididžiudami kalba, kad Sunny Hills — tai ne St. Petersburgas. Ten esą batai, palikti lauke, per naktį sužiedėja, penicilinu atsiduoda, o Miamio ore dažnai gali kirvi pakabinti...

Aplinka ir namai

Berželiai čia neauga, bet medžių ir krūmų — lig valiai; įvairios mažaugių ažuolų rūšys čia nesodinamos keroja, o pušys akį veria. Bene dailiausia ir didžiausia yra Romo Masiulionio (iš Buffalo) plotė, nors jis pats dar nepradėjo statybos. Nepasigesi ir palmių, nors šiais metais išimtinė šalna ar šaltis jų ne vieną pakando. O apie tai, kas tuose medžiuose ir krūmuose, vėliau.

Čia visi stato ne namus, bet rezidencijas ar vasarnamus. Gali užtikti dviejų miegamųjų pastatą su dviem tualetu kambarėliais ir ar ne ketvurtu prausyklu: negali žmonių peikti už švaros pomėgį. Beje, šioje pirmapradeje gamtoje nėra nei įprastų miesto dulkių: gali savo namą koki mėnesį, kitą palikti negyvenamą, bet grįžęs nerasi ko valyti.

Modernus planas

Vienas iš šios lietuviškos nau-

sėdijos pionierių tikina, kad šitrijų sezonų vasarvietė turi patį moderniausią planą visoje Amerikoje; gatvės vingiuoja visokiais rateliais ir puslankiais, tik Sunny Hills Blvd. yra tiesus kaip Paukščių takas.

Kartais atrodo, kad čia gatvių daugiau nei rezidencijų. Tik aplink lietuvių užvaldytą Luoto (Boat) ežerėlį daugiau apstatyta. Tas ežerėlis ir yra poilsiautojų centras, lygiai taip ir Šv. Teresėlės šventovė aukštumėlėje yra dvasinio gyvenimo priegloba. Joje, žinoma, yra ir lietuviškos pamaldos su savais kunigais, chorvedžiu ir balsingu choru, kuris turi romantišką...

"Antrosios jaunystės" vardą.

Beje, būtų nusikaltimas nepaminėti, jog permatomo ežerėlio smėlis, išsikišęs į didoką paplūdimį, yra, čiabuvių žinovų nuomone, pats balčiausias pasaulyje. Gi kaimyninis Panama City pajūrys pasižymi kristalinėmis smiltimis, kurios parudina ("nudegina") vasarotojų kūną... Iš apačios, kai saulė savo pareigą atlieka iš visų kity šonų. Tad ir šiaurietis pakeleivis, čia sutikęs kokį raudonodį čiabuvių, gali suklysti, nes greičiausiai tai bus čiabuvis lietuvis pensininkas ar jų vaikaitis iš Čikagos, Detroito ar Niujorko.

Ramūs ir gyvūneliai

Ramybė ir taika čia viešpatauja daugiau nei kur kitur. Tokia gamta, tokie ir žmonės. Čia miškuose išgirsti įvairios paukščių čirenioms ir išvysi didžiulį matytos ir nematytos gyvūnijos.

Jei pastebėsi žalios spalvos kiaušinio didumo padarėlį, dienoms metu įsikibusį ir miegantį pastogės kampe, nebijo — tai ne skorpionas, o vietinė geradarė varlė, kuri nakčia išbudinti visus vabzdžius, ropančius ir rezidenciją, surenka į savo gūžį.

Čia ir kiti žvėreliai, taip saktant, bičiuliaujasi su čiabuviais. Viena lietuvių, eidama pasi-vaikščioti, dažnai ties durimis yra pasitinkama poros zuikučių. Paprastai vienas lieka saugoti rezidencijos, o kitas palaidi savo bičiulį ligi asfaltuoto kelio...

Painoka paaiškinti čiabuvių ryšius su ropliais. Jų esama, sako, nemažai, ir rūšių įvairiausių. Lietuviams jie neturėtų sukelti problemų. Imkime kad ir žalčius. Mūsų senoliai juos savo pirkiose nenugriebtu pienu penėdavo. Saulėlydžiui besiatrinant, ar nepravartu ir nemalonu grįžti į savo šaknis? Galima ir vėl prie jų priprasti. Jie gali būti švelnūs, glamonėję, — aiškina viena čiabuvių lietuvių grybautoja ir uogautoja iš savo patirties.

Kartą, kaip ji pasipasakojo, paežerėje ties krūmu toks šiltas padarėlis apsvyniojo apie jos kojas... Vis dėlto tasai, matyt, supratęs, kad moteris yra ištėkėjusi, nereikalavo iš jos pažado už jo "iš naujo" ištėkėtį (senamadiškas žaltys, modernizmo nepalietęs!) ir drabužių nepavogė...

Visa bėda, kad laiku gali ne-

atskirti žalčio nuo gyvatės. Pastarųjų tarpe yra ir nuodingų. Vienas vyras labai gailėjosi, kad sutiktą gyvatę iš karto paklojęs ir tik negyvą atpažinęs, kad ji nenuodinga.

Ramybė ir taika, galima sakyti, viešpatuoja ir visoje lietuviškoje nausėdijoje. Juk pagrindinis šių nuolatinių poilsiautojų tikslas toks ir yra. Čia nėra didmiesčio triukšmo, dūmų ir kitos taršos. Čia ir lietuvių yra tik tiek, kad sunkoka būtų įsteigti dešimtį partijų ar veiksmų. Visi priklauso tai pačiai bendruomenei, vienintelei, ir jos vardą galima rašyti abiem būdais: didžiāja ir mažąja raide.

Tai lyg išplėtoji šeima, kiekvieną narį ar naujakurį laikanti gimine. Gali sirgti ar nemokėti automobilio važiuoti — kiti tavim pasirūpins. Vaisin-gumas čia yra praktinis: naujakurys iš ryto atranda agurkų ar pomidorų ties durų slenkščiu, nors jis nesėjo ir nepjovė.

Formaliai ir asmeniškai įsikurti čia padeda nuoširdus ir vaišingas Vytautas Beleckas.

Yra čia būrelis ir savų golfininkų bei pora prisiekusių tenisininkų, tad vargiai įmanoma skaidytis. Niekas nenori užlipti ant kaimyno nuotrinų, nors, žinoma, kiekviena taisyklė turi išimčių. Pvz. šiuolaikinis klebono pakeitimas sudrumstė ramius vandenį. O šiaip — bene didžiausias penkerių metų triukšmas — iškilo besaugojant tyrą vandenėlį: kažkas bandė ežerėlyje išmaudyti arklį ar šunį, ir reikalas atsідūrė, taip sakant, pas nuovados viršininką...

Laukia gyventojų

Čiabuviai lietuviai norėtų, kad savųjų nupirkti žemės ploteliai, kurių čia priskaitoma ligi 280, greičiau pasipuoštų nuosavomis statybomis, nors ir prisibijo patirties: kur masės žmonių, ten daugiau ginčų ir skaldymosi. Ar ne smagiai panašią mintį išreiškia kai kurie restoranų vedėjai skelbimais prie įėjimo: lietuviai kviečia! svečiuotis, bet tik smulkio-mis... "denominacijomis" (skaičiais).

Ramybė ir taika

Ramybė ir taika čia galima įrodyti atsakant į šį klausimą: ar buvo kas nors apvogtas, nors namai dažnai paliekami nerakinti, ar apiplėštas? Ne, nebuvo. Nuo pat įsikūrimo pradžios. Ir aš nebijau apie tai viešai parašyti. Nieko nesugundys: svetimieji nemoka lietuviškai skaičiuoti, o savieji bomai neskaityti lietuviškos spaudos. Tad Sunny Hills gyventojai gali ir toliau niekieno netrukdomi gėrėtis saulėlydžiu.

Atsisėdi paežerėje ir įsiklausai, kaip virpa vaikus oras, o pro vakarines žaras ataidi iš anos pusės besimaudančių prislopintas klegesys ir lalavimas. Tada pajunti, kad tartum per Nemuno vandenį ir tav atplaukia pati Lietuva...

Ar negražu būtų taip užsklęsti savo gyvenimą?

PADĖKA

Po staigos ir sunkios ligos mirus mylimam mūsų tėveliui

a. a. JUOZUI KALINSKUI,

dėkojame: gydytojams ir seselėm Šv. Juozapo ligoninėje už gydymą ir priežiūrą; kunigams — Liudui Januškai, OFM, Eugenijui Jurgučui, OFM už ligonio lankymą bei aprūpinimą sakramentais; draugams bei bičiuliams, lankiusiems velionį ligoninėje ir padėjusiems tvarkyti laidotuvių reikalus; pareikšusiems užuojautas, atsiuntusiems gėles; užprašiusiems Mišias, prisiminusiems velionį maldose. Jūsų visų nuoširdumas liks mūmyse neužmiršamas.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

dukros Irena ir Danutė su šeimomis

Naujasis komisaras lankėsi Lietuvoje

"LKB kronika" 66 nr. apie naująjį Religijų reikalų įgaliotinį Maskvoje

Vyskupo sukaktis ir areštai

1985 m. sausio 17 d. Vilniaus dramos teatre buvo iškilmingai minima vysk. Antano Baranauko 150 metų gimimo sukaktis. Dalyvavo bedieviškos valdžios atstovai. Ko ne gražiausias Bažnyčios ir valstybės sugyvenimo pavyzdys! Minimas Lietuvos poetas, vyskupas, kuris praėjusiame šimtmetyje drąsiai kovojo prieš rusų caro varžymus katalikiškai veiklai; vyskupas, kurį ano meto valdžia baudė už tai, kad organizavo katalikiškas procesijas katalikiškoje Lietuvoje net už šventoriaus vartų.

Ir tą pačią dieną tame pačiame Vilniuje kaip viešosios tvarkos pažeidėjai už tai, kad Visų Šventųjų dieną su tikinčiųjų minia tvarkinga eiseną nuėjo iš bažnyčios į kapines pasimelsti už mirusius, buvo teisiami: kun. Jonas Kastytis Matulionis ir katalikas jaunolis Romas Žemaitis. Caro valdžia panašiais atvejais pasitenkindavo pinigine bauda, o šandien už tai 2-3 metai kalėjimo.

Komisaras Lietuvoje

Naujasis Maskvos Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Konstantinas Charčevas (Konstantin Charčev), lankdamasis Lietuvoje, žadėjo vyskupams padidinti kunigų seminarijos auklėtinių skaičių iki 150, jei vyskupai pasižadės būti "geri" bedieviškai valdžiai — pasižadės nešventinti į kunigus tų jaunuolių, kurių Saugumas nepajėgs užverbuoti tarnauti bedieviškiems tikslams. Seminarijoje visu smarkumu vyksta verbavimo darbas: beveik kasdien kas nors iš klierikų šaukiamas į karinį komisarą ar panašiai, kur jų laukia saugumo pareigūnai — gundytojai. Šį baisų moralinį prievartavimą puikiai atskleidžia paskutiniu metu Lietuvoje paplitęs jauno kunigo Roko Puzono atviras laiškas Saugumui apie tai, kaip jis buvo užverbuotas KGB.

Valdiški bedieviai žada padidinti kandidatų į kunigų seminariją skaičių, o visomis įdomiomis veda kovą, kad tų kandidatų neatsirastų, veda sustiprintą antireliginę propagandą mokyklose, persekioja bet kokią veiklą katalikiško jaunimo tarpe; vos užsiregistravus jaunoliams kariniame komisarate, jau reikalaujama įrašyti į anketą tikintis ar ne. Be to, "lojaliųjų", "nuosaičių" kunigų lūpmis smerkami ir niekinami kunigai, dirbantys vaikų ir jaunimo tarpe.

Naujasis TSRS Religijų reikalų tarybos įgaliotinis K. Charčevas, lankydamas Lietuvos vyskupus, nuolat gyrė rusus, kurie esą daug gero padarę, ir nerimavo, kad Lietuvoje neįvyktų panašių dalykų kaip Lenkijoje.

Lenkijoje ir Lietuvoje

"Valstiečių laikraštis" 1985. I. 26 d. atspausdino filosofijos mokslų kandidato J. Tichonovičiaus straipsnį, pavadintą "Katalikų bažnyčia Lenkijoje". Jame tarp kitko rašoma: "LLR yra apie šimtas periodinių leidinių, atstovaujančių įvairioms katalikybės pakraipoms. Be jų dar apie 20 biuletenių ir rinkinių, kuriuos leidžia katalikų mokslinės draugijos, visuomeninės organizacijos, mokslo ir mokymo įstaigos... LLR vyriausybė išdėvė leidimų statyti apie 600 naujų ir išplėsti daugiau kaip 300 bažnyčių..."

O Lietuvoje tikinčiųjų praktikuojama tikėjimo išraiška iki šiol vis negražinama. Paklausus įgaliotinį K. Charčevą apie Klaipėdos bažnyčios likimą, Maskvos atstovas griežtai atkirtė, kad Klaipėdos bažnyčia niekada nebus grąžinta.

Toks pat likimas ištiko ir kitas bažnyčias: Gaurės (Tauragės raj.) bažnyčia neatstatyta, Batakiuose tikintieji naudojami varpinė — jų bažnyčia taip pat sudeginta. Kai prie mažutės varpinės jie prisistatė priestatą — stoginę su laikinu brezentu stogu nuo lietaus, pareigūnai "statinį" įsakė tuoj pat nugriauti.

Ką ir bekalbėti apie katalikišką spaudą, periodinius leidinius, biuletenius, jei Lietuvos kunigai net liturginius kalendorius gauna kelis mėnesius pavėluotai.

Ateistinė valdžia Lietuvos vyskupams kartas nuo karto leidžia nuvykti į Romą pas Šventąjį Tėvą, bet, kaip liaudis pastebi, paskutiniu metu už kiekvieną tokį vizitą Lietuvos Bažnyčiai tenka mokėti labai brangiai — naujo kunigo areštu.

O ir Romoje mūsų vyskupų nepalieka be savo agentų. RRT pareigūnas, liūdnei pagarsėjęs Juozėnas, nuvykęs į Romą tuo pat metu kaip ir vyskupas, nurodinėja, ką ir kaip vyskupas privalo kalbėti.

Naujasis TSRS Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Lietuvos vyskupams kalbėjo, jog planuojama suminti dar keletą kunigų, kad Lietuva nenueitų Lenkijos pavyzdžiu.

Savieji prieš savuosius

Dar viena bedievių pastanga — pasiekti, kad "lojalieji" kunigai pasmerktų uoliusius Lietuvos vyskupus bei kunigus. Ir atsiranda kunigų, kurie išdrįsta viešai — per pamokslus, rekolekcijas — niekinti pavyzdžius kunigus, o ypač kunigus kalinius. Prieš Vilniaus vyskupą Julioną Steponavičių ir toliau vedamas nešvarus anonimi-nių laišku karas.

"Kronika" nemato reikalo atsakyti į tokius raštus, nes jų autoriai perdėtomis ar nepagrįstomis, iš pirmo išlaužtomis panegirikomis, o kitų pernelyg naiviais apsurdiškais niekinimais tik patys save suniekina ir įžeidžia griaunuosius.

Gaila tik, kad atsiranda net Romoje kunigų, kurie patiki Lietuvoje anonimų skleidžiamais gandaiis, saugumiečių propaguojama "išmintimi" ir sakosi vaizdą apie tikrąją padėtį Lietuvoje susidarę iš "lojaliųjų" laiškuose pateikiamos informacijos. Iš patirties žinome, kad laišku su valdžiai nenaudinga informacija niekad nepatenka į užsienį. Tad ką galima laiške parašyti apie tikrąją padėtį Lietuvoje?!

Katalikiška Lietuva visada su dideliu dėmesiu klauso Vatikano radijo laidų. Bet labai skaudu, kad ir ten pakliuva dezinformacija. Pvz. pasirodo, kad yra suklaidintas ir Lietuvoje didžiai gerbiamas diplomatas Lazoraitis: "Kronika" niekada nerašė, kad Lietuva turinti būti be vyskupų, tik "Kronika" buvo ir yra susirūpinusi, kad vyskupais, dėl klaidingos informacijos, netaptų netinkami kandidatai, kurie labai daug pakenktų Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje.

Mums lieka melstis, kad klas-tinga bedievių taktika nesuklaidintų tų, kurie kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai nuoširdžiausiai nori padėti. (Ant-rastės — "TŽ" red.).

Šaunaus žemaičio netekus

Š. m. gegužės 9 d. Melburne, Australijoje, mirė Aleksandras Milvydas. Liko žmona Liucija, dukta Rasa, sūnus Algimantas, vaikaičiai ir kiti giminės. Jis jau buvo praradęs atmintį ir ilgoką laiką buvo varginamas įvairių senatvės negalavimų. Kilme... grynakraujis žemaitis! Baigė Telšių gimnaziją, VD universiteto ekonomijos fakultetą Kaune ir Karo mokyklą, gaudamas ats. jaunesnio leitenanto laipsnį. Priklausė studentų ats. karininkų korporacijai "Ramovė". Iš profesijos — bankų revizorius, bet pajėgė ap-repti daugelį lietuviško gyvenimo sričių. Puikus universiteto choro, korporacijos choro bei kvarteto ir Čiurlionio choro dainininkas, tautinių šokių šokėjas, su tais vienetais applanęs ir kitus Europos kraštus. Šaunus raitelis, sportininkas ir t.t. O svarbiausia — taurus lietuvis patriotas! Be viso to — neoficialus žemaičių studentų vadas. Visada jis pabrėždavo, kad yra žemaitis. Savo humoru pataisydavo nuotaiką ne tik studentų pobūviuose, bet ir pralinksmindavo susirūpinusius studentus ir pertraukdavo (tarp pasikaitų) metu. Malonaus būdo žmogus, labai mėgstantis ne tik žemaičių, bet ir "kitataučių", kuriuos jis retkarčiais "patraukdavo per dantį". Abu Milvydų vaikai yra baigę mokslą ir laisvai kalba lietuviškai. Abu dalyvauja lietuviškoje veikloje. Sportu besidomintieji matė velionies sūnų Algimantą Australijos lietuvių krepšinio rinktinėje, kai šį porą kartų lankėsi Kanadoje. Algimantas tada buvo bene pats geriausias rinktinės žaidėjas. B. P.

A+A

SOFIJAI STALAUŠKIENEI

Lietuvoje mirus,

jos dukrą ALDONĄ ERŠTIKAITIENĘ, ALFONSA ERŠTIKAITĮ ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

V.B.V. ir Z. Vidugiriai

A+A

MYLIMAI MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

mūsų mielą bičiulį LEONĄ RIMKŲ, jo šeimą ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

O. M. Yčai
N. J. Budriai
M. Valaitis

B. J. Danaičiai
F. V. Urbonai
O. J. Gustainiai

A+A

VALERIJAI PACEVIČIENEI

mirus Lenkijoje,

gilia užuojautą reiškiame jos dukrai BIRUTEI ir vyriui TEODORUI STANULIAMS su šeima —

I. A. Zalagėnai
D. A. Bajorinai

A. V. Kėžinaičiai
A. B. Kišonai

A+A

MARYTEI MARCIENEI

mirus,

jos vyrą ALFONSA, dukras — MILDĄ IR DELĄ, brolių RIČARDĄ nuoširdžiai užjaučiame bei reiškiame gilia užuojautą jų skaudžioje liūdesio valandoje —

Džeja Klibingaitienė
dukros — Rozina, Lili,
Anita, Silvija ir jų vyrai

PADĖKA

Mano mylima žmona ir šeimos motina a. a. JULIJA STANKIENĖ

po daugelį metų trukusios ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Reiškiu gilią padėką kun. Poviliui Diliui ir kun. Juvenaliui Liaubai už maldas laidotuvių namuose, koplyčioje ir kapinėse.

Dėkoju senam šeimos gydytojui Tamamegui už lankymą namuose ir dabartiniam šeimos gydytojui Lusey, kuris lankėsi mūsų namuose dieną, ir naktį, teikdamas visokeriopą pagalbą.

Dėkoju už atsisveikinimo žodžius kapinėse St. Catharines KLB apylinkės vardu S. Šetkui. Tariuo nuoširdžiausia ačiū visiems apylinkės lietuviams, kurių daugelis velionę lankė ligoninėje ir namuose. Nuoširdžiai dėkoju užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles ir aukas C.C.S.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju karsto nešėjams — p. Kalainiui, p. Bušauskui, p. Pamataičiui, p. Meškauskui, p. Liangui, p. Baronui. Nuoširdžiausia padėką reiškiu p. Kalainiui, p. Meškauskui, ir p. Pamataičių šeimoms už paruošimą laidotuvių pusryčių.

Nuoširdus ačiū visiems. Tegul velionei būna lengva Kana-dos žemelė.

Visiems dėkingi —

vyras K. Stankus ir sūnus Raimundas

PADĖKA

Netekę mylimo, brangaus vyro ir tėvo

A+A

JUOZO VAŠKEVIČIAUS,

dėkojame visiems, kurie palydėjo velionį į amžino poilsio vietą — Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje.

Gili padėka už koncelebracines Mišias — kun. E. Jurgučui, OFM, kun. Dennis, OFM, kun. K. Kaknevičiui, už gražų pamokslą — kun. Alf. Grausliui, už pranešimą apie velionies mirtį ir parapijos vardu pareiktą užuojautą Lietuvos kankinių šventovėje pamaldų metu — kun. Pr. Gaidai.

Nuoširdžiai dėkojame kun. L. Januškai, OFM, ir kun. E. Jurgučui, OFM už maldas laidotuvių koplyčioje, kun. E. Jurgučui — už velionies palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame šauliams, budėjusiems prie karsto, ir karsto nešėjams; pirmininkui šauliui V. Bačėnui už atsisveikinimo kalbą kapinėse, šauliui St. Jokubaičiui už tartą žodį kapinėse pensininkų vardu.

Reiškiame padėką solistui V. Verikaičiui už jautrias giesmes šventovėje, P. Gulbinskui už giedojimą laidotuvių koplyčioje.

Ačiū visiems, kurie užprašė šv. Mišias už a. a. Juozą, atsiuntė gėles, pareiškė užuojautas spaudoje ir asmeniškai.

Gili padėka p. p. Kiršinams, suteikusiems pirmąją pagalbą, nuveždami a. a. Juozą į Šv. Juozapo ligoninę.

Dėkojame p. p. Jankauskams, atvykusiems iš JAV, p. p. Petrauskams — iš Montrealio.

Nuoširdi padėka E. Zakarževskienei, R. Laurinavičienei ir J. Gurklienėi už paruoštus skanūs laidotuvių pietus ir ponioms už pyragus.

Ačiū, ačiū visiems, dalyvavusiems, palydėjusiems, pagodu-siems mus sunkiose skausmo dienose.

Jums dėkingi —

žmona Monika ir sūnus Juozas

Paskutinės laisvės dienos

Buvusi Britanijos diplomatė apie baltiečių tragediją

Sovietinės pasakos apie savanorišką Lietuvos prisijungimą prie Sov. Sąjungos, apie "tarybų valdžios atkūrimą" prieš 45-rius metus pasiliks pasakomis, nes joms prieštarauja liudijimai tų, kurie savo akimis iš arti stebėjo Baltijos valstybių pavergimą 1940 m.

Pernai Londono knygų leidykla "Centaur Press" išleido buvusios britų diplomatės Peggie Benton atsiminimus "Baltic Countdown". Autorė aprašo paskutiniąsias Baltijos valstybių laisvės dienas. Šių kraštų okupavimą 1940 m. Peggie Benton stebėjo Rygoje, kur darbavosi Britanijos pasiuntinybėje. Kai pasiuntinybė buvo uždaryta, ji su savo vyrų atliko nuotykingą kelionę — per Maskvą, Sibirą, Vladivostoką, Japoniją, Kanadą, Atlantą atgal į kariaujančią Angliją.

Peggie Benton paprastai dėsto savo išgyvenimus ir įspūdžius. Sen ir ten ji nušviečia ypatingas to meto Latvijos ir kitų Baltijos valstybių sąlygas. Visur jaučiama gili autorės užuojauta baltiečiams, kuriuos užgriuvo iki šiandien nesibaigiančios okupacijos nelaimės.

Knygos pritarimą parašė žymus anglų žurnalistas Edvardas Crankshaw. Jo mintys vertos prisiminti, ypač 45-ųjų pavergimo metinių progą.

Viena liūdniausių užmirštųjų tragedijų mūsų laikais — teigia Crankshaw — buvo Baltijos valstybių sunaikinimas. Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautos turėjo jau ilgą ir labai sudėtingą istoriją, kai jos atsidūrė Rusijos valdžioje XVIII š. Lietuva kadaise buvo stipriausia valstybė Rytų Europoje. 1918 m. su revoliucija Rusijoje ir Vokietijos pralaimėjimu pavyko Baltijos valstybėms išsilaikinti, nugalėti bolševikus ir paskelbti savo nepriklausomybę.

Pastaroji truko vos 20 metų. 1939 m. šių mažų šalių likimą nulėmė Hitlerio ir Stalino susitarimas, kuris paskatino Lenkijos užpuolimą ir sukėlė antrašį pasaulinį karą. 1940-ju

vasarą rusai įvygiavo į Baltijos kraštus, neva kvičiami. Raudonąją armiją iš paskos atsekė maitėdos, nes NKVD (taip buvo vadinama seniau ČEKA, dabar KGB) sekė sovietinę kariuomenę, kaip Gestapas paskui Reichsverą; ir kompartijos sekretoriai sekė paskui NKVD, kaip gauleiteriai paskui Gestapą. Tučtuojau visi Baltijos kraštai buvo susovietinti ir surusinti, jų gyvenimo lygis sumuskdytas, jų laisvos organizacijos panaikintos, jų gyvenimo tvarka sugriauta. Apie 170.000 geriausių ir veikliausių piliečių buvo suimti ir išsiųsta į Sibirą. Netrukus visiškai paaikėjo ši niekšingų operacija. Ji buvo suplanuota iš anksto, smulkiai nurodyta šaltu tikslumu žinomame įsakyme nr. 001223, kurį pasirašė 1939 m. spalio mėnesį dešinioji Berijos ranka — Ivanas Serovas.

Tuo metu nedaugelis apie tai žinojo. Būdinga, kad rusai smogė tada, kai pasaulio dėmesys buvo nukrypęs į beviltišką kovą dėl Paryžiaus. Po Prancūzijos pralaimėjimo, tęsia Crankshaw, vakariečiams rūpėjo kiti reikalai. Ir vėliau paaikėjo tiesiog neišvaiduojami nacių nusikaltimai, drauge su mūsų noru pateisinti naujuosius sąjungininkus, kludė mums suprasti rusiškąją tikrovę. Pokario priekabės ir brutalumas, akivaizdžiausiai pasireiškę Vengrijoje ir Čekoslovakijoje, palengvino žmonėms praregėti ir pamatyti Rusijos žiaurības, kaip pvz. žudynes Katyno miške. Tačiau vis dar per mažai žinoma Baltijos valstybių tragedija, tų valstybių, kurios dabar laikomos sudėtine Sov. Sąjungos dalimi ir smarkiai apgyvendinamos rusų.

Pratarmės autorius teigia, mai vertina ponios Benton knygą dėl to, kad joje randama nemažai žinių apie Baltijos valstybes ir apie tai, kaip žmonės elgiasi susidūrę su galybe, su kuria jie neturi jėgų kovoti, bet ir negali susitaikyti. ("Baltic Countdown" by Peggie Benton. Centaur Press, London 1984, 213 p.) A. Lmb.

Milžiniškas alkoholikų kongresas

Dalyvavo 50.000 asmenų iš 52 valstybių. Jų tarpe buvo ir lietuvių grupė

Š. m. liepos 4-7 d.d. Montrealyje įvyko tarptautinis kongresas alkoholikų, priklausančių organizacijai "Alcoholics Anonymous". Tai pirmas tokio masto kongresas, sutraukęs 50.000 žmonių — vyrų ir moterų, kovojančių su alkoholizmu. Pagrindinė kongreso idėja buvo "Penkiasdešimt metų — su dekingumu". Mat šiai organizacijai suėjo 50 metų. Tas šūkis buvo įrašytas auksinėm raidėm olimpinio stadiono ekrane.

Tame stadione kongreso dalyviai išliejo savo pergalės džiaugsmą dainomis, šokiais, pašnekesiais, pasakojimais. Per keturias dienas vyko įvairūs posėdžiai, seminarai, pasikaitos alkoholio ir narkotikų temomis. Dalyvavo ilgamečiai nariai, profesionalai, gydymo centrų specialistai.

Montrealis pajuto dalyvių gausą, nes jų visur buvo pilna, išskyrus smukles. Alaus, degtinės ir vyno gamintojai neuždirbo, bet viešbučiai ir krautuvės — taip.

Seminaruose bei pasikaitose buvo ryškinama "Alcoholics Anonymous" sėkmingumo paslaptis. Alkoholizmo žinovai dėstė, kad visos kitos gydymo bei pagalbos programos nėra tiek sėkmingos, nes padeda tik laikinai, o "AA" programa teikia žmogui pagalbą visą gyvenimą. Tai pabrėžė ir dr. John Smith, Br. Kolumbijos sveikatos viceministeris seminaruose. Pasak jo, visos kitos programos pagelbėti alkoholikams veikia tik kelias savaites, o "AA" — iki gyvos galvos.

"AA" pagrindas yra "Dvylikos žingsnių" programa, kurioje negeriantis alkoholikai padeda tiems, kurie nori išsivaduoti iš alkoholio vergijos. Daug "AA" narių savo prisipažinimuose tvirtina, jog meilė, kurią jie patyrė tos organizacijos eilėse bei susirinkimuose, buvo liemiamas veiksnys blaivybės link.

Dr. J. MacMillan iš Toronto, vienas žymiausių žinovų alkoholizmo ir narkotikų srityje,

sakė, kad gydytojai yra didesniame pavojuje tapti alkoholikaiis ir narkomanais, nes jiems tie dalykai lengviau prieinami, be to, prisideda mediciniško gydymo įtampas. Yra patirta, kad narkotikų vartojimas gydytojų eilėse yra 30-50 kartų didesnis.

Kongreso dalyviai suvažiavo ne tik sukakties švęsti, bet ir daugiau sužinoti iš specialistų, pasidalinti savo patyrimais. Jie pasakojo apie savo dvasines kovas, prarastas šeimas, darbus, verslus ir pagaliau pergalę įsijungus į "AA" eiles.

Posėdžiai vyko ištisas keturias dienas ir naktis. Naktimis vyko specialūs posėdžiai "Alcothon". Į juos dalyviai galėjo ateiti bet kurią valandą ir jaustis kaip savo šeimoje. Mat yra daug alkoholikų, gėrusių dieną ir naktį. Paprastai sunkiausias momentas jiems būna naktį. Tokie naktiniai posėdžiai rengiami per didesnes šventes, nes jos labiausiai gundo žmones gerti alkoholi, ypač tuos, kurie jaučiasi vieniši.

Kongrese dalyvavo ir lietuvių grupė iš Montrealio, Toronto ir Čikagos. Jie patyrė, kad reikia daugiau informacijos lietuvių kalba apie alkoholizmą. Montrealeio lietuvių grupė pradėjo versti vadinaimą "Big Book" arba "Alcoholics Anonymous" į lietuvių kalbą. Tai didelis darbas. Šiuo metu lietuvių grupės yra ne gausios, bet gyvuoja ir stengiasi padėti kenčiantiems savo tautiečiams.

Mes, kurie šiandieną esame blaivūs, gerai žinome, kad jokia žmogiška jėga negalėjo atpalaiduoti mūsų nuo alkoholizmo. Tai galėjo padaryti tik-tai dieviška jėga. O ji veikia tada, kai jos šaukiamasi ir kai mobilizuojamos vidinės žmogaus galios.

Toronto lietuvių "AA" grupės susirinkimai vyksta kiekvieną penktadienį, 7.30 v.v., Išganytojo parapijos salėje (Bloor — Indian gt. kampas).

Deimantė

Toronto Maironio mokyklos mokytojai 1984-85 mokslo metais. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Kušneraitienė, sesuo Margarita Bareikaitė, I. Ehlers, G. Paulionienė, sesuo Loretta Abromaitė, S. Šileikienė, R. Mickevičienė; antroje eilėje: A. Nausėdas, D. Viskontienė, A. Barsauskienė, J. Neimanienė, V. Jay-Kuprevičiūtė, M. Šaltmiraitė, V. Daildienė; trečioje eilėje: L. Underienė, V. Valiulienė, G. Stone, L. Kuliavienė, sesuo Teresė, A. Baziliauskas, A. Biretaite

Veikla, spauda ir jos reformos

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Ne paslaptis, kad mūsų laikais yra susirūpinę prenumeratų skaičiaus mažėjimu. Panagrinėjus priežastis, visų pirma reikia sutikti su tuo, kad laiko tėkmė daro savo įtaką, nemažam skaičiui vyresniųjų spaudos rėmėjų ir prenumeratorių pasitraukus į amžinybę. Tačiau taip pat pastebime: mūsų etninės grupės skaičiumi nemažėja ir lietuviško spaudos rėmėjų grupė. Dar vienas, mane gerokai sukrėtęs pavyzdys yra vieno nekrologo "atitaisymas". Štai "Draugo" gegužės 30 d. laidoje tūlas Osvaldas Žadydas tikslina a.a. Juozo Žickaus nekrologą, parašytą K. Mačionio. O. Žadydas cituoja K. Mačionį: "Iš Minsko kalėjimo birželio 24-25 dienomis ankstyvą rytą prijungė prie kitų kalinių". Toliau atitaisymas: "Iš tikrųjų kalinius vedė vidurnaktį". Mačionis: "Ryte kriminalinius kalinius paleido". Atitaisymas: "Ryte kriminalistai nepaleido". Toliau Mačionis: "Birželio 26-27 paryčiu keli kilometrai nuo Červenės enka-vestadai pradėjo šaudyti". Atitaisymas: "Skerdynės-šaudymas vyko ne paryčiui" ... ir t.t. Pagalvokime gerai, kokią reikšmę tokie "atitaisymai" turi skaitytojams ir kuo pir-masis nekrologo autorius prasi-kalto, gražiai prisimindamas ir pagerbdamas a.a. Juozą Žicką kaip daug iškentėjusį poli-tinį kalinį ... Ir tokiais niekais užplodamas orus dien-raš-čio didokas puslapio plotas.

Kodėl? Pažvelkime į mūsų spaudos puslapius ir gerai persvarstykime, ką ji jaunam žmogui duoda. Vartydami vietinės spaudos dienraščius ir žurnalus, matome dienos aktualijas, plačiai komentuojamas. Politinės, ekonominės žinios, knygų ar muzikos recenzijos užplodo šimtus puslapių, kuriuose yra medžiagos ne vien smalsumui patenkinti, bet ir susimąstyti, svarstyti, daryti išvadas. Nėra ten nuolatos pasikartojančių nuobodžių "vaišių" aprašymų, protokoliškai atpasakytų konferencijų, posėdžių ar pasitarimų. Žurnalistai savaip aiškina dienos aktualijas, pareikšdami savo nuomones, ne-taisydami vienas kito, per spaudą "nesibylindami". Kiekvienas gerbia kito nuomonę ir palieka prie savosios. Tuo pačiu klausimu pasisako libera-lai, konservatyvūs ir kiti.

O kaip gi pas mus? Turime tradicinių didžiųjų minėjimų laikotarpius. Jie garbingi, svarbūs ir reikšmingi, bet ne taip jie atrodo spaudoje. Jei galime būtų visiems mūsų reporteriams sudaryti formulia-rą, paliekant tik vietos pavardės ir vietovės, darbo visiškai nereikėtų įdėti. Pvz. ku-rią valandą, kurioje salėje kiek buvo susirinkę žmonių, kas ne-šė vėliavas, kas buvo "pagrin-dinis kalbėtojas", kiek buvo sveikinimų, kokia buvo meni-nė dalis ir po to vaisės. Iš kai kurių kolonijų pranešimai yra apie vardines, gimtadienius, svečius ir vėl ... skanias vai-sės. Atsiminimų rašymas pas-kutinuoju metu jau tapo ma-dos dalyku. Tiesa, gražiai pa-rašyti atsiminimai iš senesnių laikų, ar tai būtų karo meto, ar politinių kalinių išgyveni-mai gali būti labai įdomūs, kaip pvz. "Tėviškės žiburiuo-se" a.a. kun. Ažubalo odise-ja. Tačiau kitais atvejais, pra-

Jaunoji karta

Pamokslavimais apie parei-gos jausmus labai sunku ką nors įtikinti, jeigu jų nėra žmo-gaus dvasios gilumoje. Todėl reikia stengtis, ypač atsižvel-giant į jaunesnes kartas, kad tiek lietuviška veikla, tiek spauda ne vien įsipareigojimo pagrindais į jas kreiptųsi. Ji turėtų teikti tai, ko negalima rasti kitur.

Dirbdama su jaunimu daugė-liau metų, ne kartą esu girdė-jusi, kaip aktyvūs mūsų jauni-mo organizacijų nariai pasa-koja, kad jų nelietuviai drau-gai jiems pavydi judrus ir gy-vo visuomeninio gyvenimo. Kartais jie net atsilanko į Ka-liuok muges, stovyklų lauzū, lituanistinį mokyklų pamokas ir sako, kad lietuviukams nėra laiko nuobodžiauti. Tačiau kai jaunimas pradeda bręsti, studijuoti universitete, palikęs tėvų namų aplinką, jo gy-venimas pasikeičia. Tada pra-sideda lemtinga kova tarp tė-vų pastangų ir naujos aplin-kos. Jaunimas pamažu pasi-traukia iš organizacijų, šokių grupių, atitrūksta nuo lietu-viško gyvenimo rutinos. Čia jau loterija — kas išliks, o kas ne. Vėliau jie tampa profesio-nalais, kartais grįžta, o kartais ir ne. Tačiau stengiamasi, kad jie skaitytų lietuvišką spaudą. Ji užsakoма vestuvių ar moks-lo baigimo progomis. Po metų kitų prenumeratorių nėra atnau-jinamos, skaitytojų skaičius mažėja ...

Kodėl?

Pažvelkime į mūsų spaudos puslapius ir gerai persvarstykime, ką ji jaunam žmogui duoda. Vartydami vietinės spaudos dienraščius ir žurnalus, matome dienos aktualijas, plačiai komentuojamas. Politinės, ekonominės žinios, knygų ar muzikos recenzijos užplodo šimtus puslapių, kuriuose yra medžiagos ne vien smalsumui patenkinti, bet ir susimąstyti, svarstyti, daryti išvadas. Nėra ten nuolatos pasikartojančių nuobodžių "vaišių" aprašymų, protokoliškai atpasakytų konferencijų, posėdžių ar pasitarimų. Žurnalistai savaip aiškina dienos aktualijas, pareikšdami savo nuomones, ne-taisydami vienas kito, per spaudą "nesibylindami". Kiekvienas gerbia kito nuomonę ir palieka prie savosios. Tuo pačiu klausimu pasisako libera-lai, konservatyvūs ir kiti.

O kaip gi pas mus? Turime tradicinių didžiųjų minėjimų laikotarpius. Jie garbingi, svarbūs ir reikšmingi, bet ne taip jie atrodo spaudoje. Jei galime būtų visiems mūsų reporteriams sudaryti formulia-rą, paliekant tik vietos pavardės ir vietovės, darbo visiškai nereikėtų įdėti. Pvz. ku-rią valandą, kurioje salėje kiek buvo susirinkę žmonių, kas ne-šė vėliavas, kas buvo "pagrin-dinis kalbėtojas", kiek buvo sveikinimų, kokia buvo meni-nė dalis ir po to vaisės. Iš kai kurių kolonijų pranešimai yra apie vardines, gimtadienius, svečius ir vėl ... skanias vai-sės. Atsiminimų rašymas pas-kutinuoju metu jau tapo ma-dos dalyku. Tiesa, gražiai pa-rašyti atsiminimai iš senesnių laikų, ar tai būtų karo meto, ar politinių kalinių išgyveni-mai gali būti labai įdomūs, kaip pvz. "Tėviškės žiburiuo-se" a.a. kun. Ažubalo odise-ja. Tačiau kitais atvejais, pra-

dėjus viename laikraštyje, ei-nama dar į kitus, darant atitai-symus, rašant neįdomias ir ne-reikalingas detales, kaltinant kitus. Skaitytojui pasidaro kok-tu. Vyresniems tokie skaitiniai darosi įkyriai neįdomūs, o jau-nimui jų parodyti beveik ne-galima.

Atitaisinėjimai

Dar vienas, mane gerokai sukrėtęs pavyzdys yra vieno nekrologo "atitaisymas". Štai "Draugo" gegužės 30 d. laidoje tūlas Osvaldas Žadydas tikslina a.a. Juozo Žickaus nekrologą, parašytą K. Mačionio. O. Žadydas cituoja K. Mačionį: "Iš Minsko kalėjimo birželio 24-25 dienomis ankstyvą rytą prijungė prie kitų kalinių". Toliau atitaisymas: "Iš tikrųjų kalinius vedė vidurnaktį". Mačionis: "Ryte kriminalinius kalinius paleido". Atitaisymas: "Ryte kriminalistai nepaleido". Toliau Mačionis: "Birželio 26-27 paryčiu keli kilometrai nuo Červenės enka-vestadai pradėjo šaudyti". Atitaisymas: "Skerdynės-šaudymas vyko ne paryčiui" ... ir t.t. Pagalvokime gerai, kokią reikšmę tokie "atitaisymai" turi skaitytojams ir kuo pir-masis nekrologo autorius prasi-kalto, gražiai prisimindamas ir pagerbdamas a.a. Juozą Žicką kaip daug iškentėjusį poli-tinį kalinį ... Ir tokiais niekais užplodamas orus dien-raš-čio didokas puslapio plotas.

Aprašymai

Skaityti vienos parodos apa-rašymą. Data, dailininkės pa-vardė, jos išeitas mokslas ir tas svarbus faktas, kad paro-doje buvo išstayta 18 paveiks-lų ... Nei nuotaikos, nei apie pačius paveikslus nė vieno žo-džio. Tas pats pranešimas pa-žodžiu paskelbtas net trijuo-se laikraščiuose ... Kitur apra-šomas literatūros vakaras, ku-riame laureatė trumpai supa-žindino dalyvius su romanu ir "jausmingai" perskaitė kelis savo eilėraščius. Koks tas ro-manas? Kokie tie eilėraščiai? Kitur aktorius "vaizdžiai" skai-tė romano ištraukas, dar kitur "puikiai dainavo", "aukštą ly-gio koncertas", "daug publi-kos", pirmininkas sveikino, kvietė viepirmininkę praversti šventę ... Žodžiu, tik šabloniškų posakių kratynys, kurį perskaitęs skaitytojas neturi ne i nuovokos, nei supratimo apie kalbamą įvykį ar jo reikšmę.

Kas įdomu?

Kaip reti perlai pasirodo straipsniai apie aktualijas, gyvi debatai įvairiais opiais klausimais, žinios iš paver-gto Lietuvos ir plataus pasau-lio, apie lietuvių kituose žem-ynuose, kelionių aprašymai, poezija, feljetonai šalia ak-tualių, trumpų žinučių ir svar-bių pranešimų, yra vienintelė medžiaga, sukelianti susido-mėjimą ir norą skaityti. Deja, ir diskusijose dažnokai stin-ga orumo, nukrypstant į asme-niškumus, kabučių vartojimą bei sarkazmą.

Skaitytojams svarbu mintis, turinys, naujiena, informaci-ja ir medžiaga galvojimui. Toks yra pagrindinis spaudos užda-vinys, ypač mūsų sąlygose. Nei garsiau barantis, nei pikčiau pajaukiant nebus pasiekta nuomonų pasikeitimo ir ne-bus patarnauta spaudos pusla-pių įdomumui.

(Nukelta į 7-tą psl.)

“Dainavos” ansamblio klausimu

1. O. Adomaitienė ("TŽ", 25 nr.). Rašote, kad aš galėčiau seniai pa-rašyti "Dainavos" istoriją. Laik-raščiuose visada ir rašiau lygiai taip, kaip ir š. m. "TŽ", 22 nr. Iš-leisti tuo reikalu leidinį ar apie ansamblį rašyti "L. Enciklopedi-joje" buvo neįmanoma: "LE" ar "Dainavos" ansamblio vadovybė tam uždaviniui numatė kitą asme-nį. Labai nustebau paskaitęs "LE", kad joje nepažymėta nei kas, nei kada "Dainavą" suorganizavo. Ten minimi tik šaltiniai, modifi-kuoti dalykai. Del to dabar ir atsiranda dešimt istorijų vietų vienos tikros.

Bet ar buvo įmanoma ką nors tuo reikalu daryti, kai jau visas atspausdinta? Rašyti atitaisymą? Negi jie leis kitą tomą tam atitai-symui? Apie papildomo tomo išlei-dimą sužinojau, kai ir šis buvo jau atspausdintas. Esu įsitikinęs, kad asmuo, rašęs apie "Dainavą" "LE" nėra dalyvavęs tuo metu Ha-nau veikusiose dainos vienetuo-se ir todėl turėjo pasikliauti ki-tų pateikta medžiaga. Jei tas pa-teikėjas turėjo norą tą istoriją modifikuoti, tokia ji ir pasirodė "LE".

Pagaliau nė "LE" nėra pažymė-ta, kad "suorganizavo" "Daina-vos" ansamblį muz. Vl. Adomavi-čius ... Nėra tekė tai skaityti nė kituose leidiniuose.

O. Adomaitienė sako rašiusi tik atsiminimus, ne istoriją. Ar yra įmanoma atsiminti tai, kas nėra pergyventa? Juo labiau, kad tuo laiku ji net negyveno Hanau sto-vykloje. Reikią pati apie tai nie-ko nežinojo, o kai rašoma renkant medžiagą iš kitų šaltinių ir doro-ma išvada, kas suorganizavo "Dai-navą", — tai jau ne atsiminimai, bet istorijos rašymas ar perra-šymas.

2. I. Savickaitė-Žmuidzinienei ("TŽ", 25 nr.). Pasisakote prieš kritiką. Bet juk kritikos vengia ar net labai jos bijo tik tie, kurie ra-šo netiesą, arba kurie jaučiasi silp-ni pasiimtoje srityje. Pagaliau aš kritikavau ne O. Adomaitienės atsiminimus, o tik patikslinau iš-kreiptus faktus.

Nenorėdamas šio atsakymo iš-plėsti, drįstu siūlyti skaitytojams pasirinkti: priimti už tiesą pa-reiškimą p. Žmuidzinienei, kuri apie "Dainavos" suorganizavimą žino tik iš nugarstų pasakojimų ar spėlojimų, ar patikėti mano tvirtinimui, parentam faktais, kuriuos pats jautriai pergyvenau, nes buvau viso to organizavimo avangarde.

3. Nepasirašiusiai — "Dainava" mano atsiminimuose" autorei ("TŽ", 26 nr.). Jūsų minimame Joninių lauzė jau buvau ir su dėmesiu se-kiau viską, kas vyko stovykloje.

Rašote, kad Jonušas pristatė Jus kaip "vieną pirmųjų daina-viečių". Jeigu Jūs dainavote 1946 m. sausio mėnesį, tai atitinka tie-są. Jei tik anksčiau — Jonušas, pristatydamas asmenis, mėgdavo apie juos pasakyti ką nors malo-naus.

Pateikti duomenys Jūsų straips-nio pradžioje atrodė gana tiks-lūs, tačiau jo antroje pusėje yra netikslumų. Rašote: "1946 m. ru-denį pasklido gandai, kad kažkas išvažiavo įsieti naujo dirigento". Kai bandoma rašyti "Daina-vos" istoriją, remiantis gandai-s ar nugarstais žmonių pasakoji-mais, taip ir atsitinka. Argi bu-vo reikalus įsieti dirigento 1946 m. rudenį, kai "Dainavos" ansam-blis su Jonušu veikė jau daugiau kaip pusmetį ir kai ansamblis bu-vo jau pakrikštytas tų metų bir-želio mėnesį?!

Antras netikslumas: teigiate, kad "Žemaitis greitai paliko sa-vo grupę, kuri tapo Jonušo gru-pe". Nieko panašaus! Jonušas iš

anksčiau veikusių chorų nieko ne-perėmė. Buvusių chorų dalyviams nebuvo daroma jokių privilegijų — jie visi buvo traktuojami kaip "naujokai" ir turėjo eiti per ko-misiją ta pačia tvarka, kaip ir nie-kur nedalyvavusieji. Tai teisingai mini ir O. Adomaitienė.

Kitas netikslumas: rašote, kad "dalis studentų (ypač iš Frankfur-to) savaitgaliais grįžę repetavo ansamblyje, bet aktyviai į ansamb-lį įsijungti pajėgė tik dalelė". Tai netiesa. Kai stovykla pradėjo pa-skęsti gazių balsų skambesys, į nau-ją vienetą dainininkai pradėjo veržtis masiškai. Net ir tie, kurie buvo žadėję į naująjį vienetą ne-įsijungti, neišlaikė savo pažado ir tapo naujo vieneto nariais. Tai ne-buvo nei grupelė, nei dalelė — tai buvo stambus ir pajėgus vienetas iš karto. Čia ypač prisimintinas a.a. J. Juodzevičius-Juodis, turė-jęs gražų ir galingą dramatinį te-norą. Kartais atrodavo, kad lan-gai išbrys. Gaila, kad neilgai jam teko džiaugtis savo darbo vaisiais. Jonušas pradėjo nuo balsų lavini-mo. Kai vykdavo repetacijos, aiks-tėje visada būdavo būrelis žmo-nių, atėjusių pasiklausti. Jonu-šas visai netoleravo "vizituojan-čių dainininkų" — kiekvienas tu-rėjo lankyti kiekvieną repetici-ją, o praleidusieji kad ir vieną iš paskutiniųjų repetacijų prieš koncertą, pastarajame negalėdavo dainuoti. Buvo repetuojama kiek-vieną dieną — ne tik savaitgaliais.

Teko dalyvauti vienuolikoje cho-rų ir "susipažinti" maždaug su tiek pat dirigentų: P. Armonu, St. Šimkumi, K. Kavecku, Ignatonių, Gaubu, Zemačiu, Jonušu, kun. B. Pacevičiumi, Petrausku ir kt. Iš visų dirigentų Jonušas buvo pats griežiausias tiek choristams, tiek ir solistams bei pianistams. Papratus dirbti su profesionalais ir tik pradėjęs dirbti su mėgėjais, jis ir negalėjo kitoks būti. Mažiau-sias nuslydimas jam reikšė jau di-delį. Tuoj liepdavo dainuoti bal-sais, po vieną ir t.t. Mėgėjams tai buvo nelengva duona — sunkiai įmanomas egzaminas. Kai kuriems tai paliko ir tam tikrą kartėlį. Bet ... to dėka ansamblis staiga išliko. Naujajam vienetui Jonu-šas padėjo stiprius meninius pa-grindus ir užtikrino jo ateitį.

Klaidingai man priskiriate pa-talpų gavimo nuopelną. Tai buvo pati sunkiausia problema, bet ją ne aš išsprendžiau, o prof. S. Su-žiedėlis. Jei tai jam būtų nepavy-kę, labai abejojau, ar būtų buvę įmanoma, suorganizuoti "Daina-vos" ansamblį. Todėl aš jį ir vadi-nu "Dainavos" ansamblio tėvu. Minėtinas ir P. Gaučys, bene vie-nintelis, rėmęs Sužiedėlio pastan-gas stovyklos komitete.

E. Danilūnas

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

RONCESVALLES CHAPEL, 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

YORK CHAPEL, 2577 Bloor St. W., 743-5153

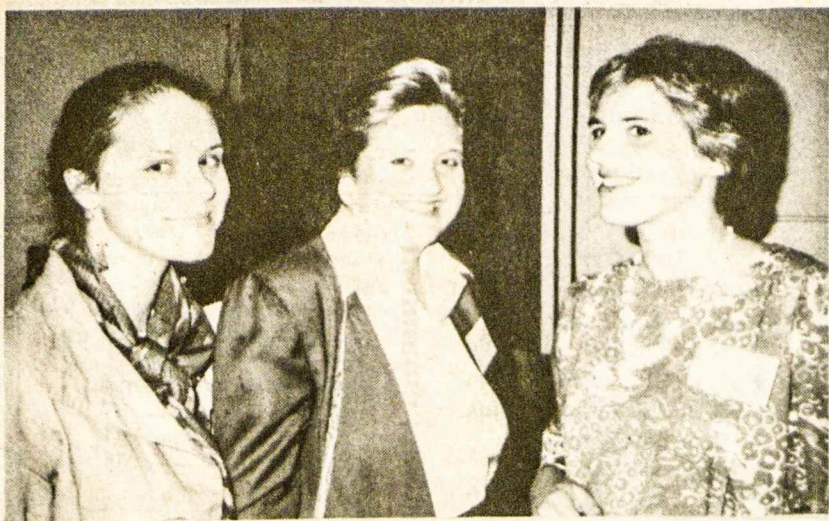
Turner & Porter

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

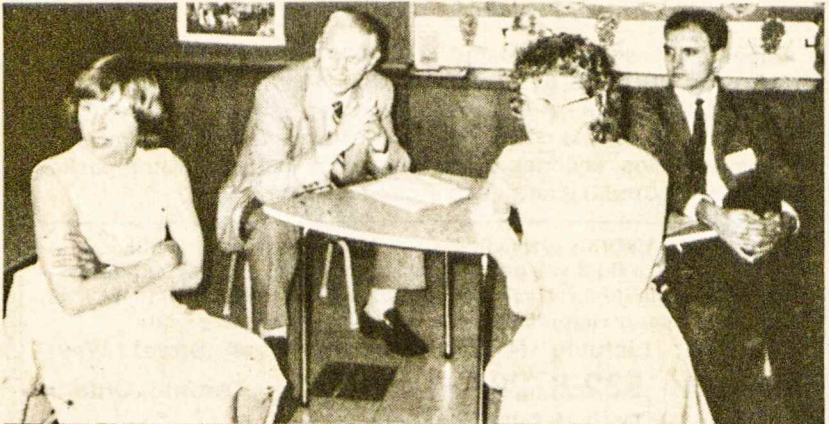
Reikia jums voltažo keitiklio (converter) ar ba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į "House of 220". Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai. Priiame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

HOUSE OF 220
1444 GERRARD ST. E., TORONTO
(416)-461-2602

KLB kultūros komisijos surengtame seminare Toronte. Iš kairės: V. KRAUSAITE iš Kalgario, N. KAROSAITE iš Toronto, R. KURIENE iš Guelpho, aktyviai dalyvavusios svarstybose

Dalis spaudos bendradarbių KLB kultūros komisijos surengtame seminare svarstė lietuviškų laikraščių ir jų skaitytojų problemas. Iš kairės: R. Mažeikaite, Stp. Varanka, D. Čuplinskas, J. Uleckaitė

Veikla, spauda ir jos reformos

(Atkelta iš 6-to psl.)

Spaudimai

Redaktorių negalima per daug kaltinti, nes ir jie yra mūsų visuomenės belaisviai, priversti reaguoti į spaudimą, spausdinti ne visada įdomias žinias ar ne visuotinio dėmesio užsitarnaujančią medžiagą. Panašioje padėtyje yra dabartinės lietuviškos mokyklos mokyklų, kurių darbas visuomenės nei moraliskai, nei finansiskai nevertinamas, tačiau reikalingi mokymai reikiama. Puikus pavyzdys yra šių metų mienos mokyklos abiturientų klasės incidentas. Vienam labai patraukiam ir populiariam lietuviui neįsilaikius egzamino, jaunimas, pritiriamas tėvų, organizavo "protestui" su reikalavimu jaunui išduoti 12 metų mokyklos baigimo atestatą, nors jis metų laikotarpį mokyklą retai telankė, pastoviai vėlavosi, nė vieno namų darbo neįteikė ir egzaminų neišlaikė. Buvo net bandoma sukurti "aukščiausios institucijos", kreipiantis į vietos LB pirminką...

Spaudimas yra visur mūsų visuomenės viduje, ir sunku su juo kovoti. Išgyjama prieš, kai nenusileidžiama principui ar net ir paprasčiausiom drausmės ir tvarkos taisyklėms, kurios privalo būti išlaikytos, kad išliktų šioji tokia pagarba mūsų institucijoms.

Spauda reikalauja reformos, kuri turi prasidėti nuo pačių spaudos bendradarbių. Pusla-

pius reikia užpildyti, bet kokybė yra svarbiau už kiekybę. Atsiminimai, jei parašyti literatūrinio stiliu ir turi kokią nors pozityvią mintį, yra įdomi medžiaga. Atitaisymai, prieštariai ir kaltinimai turi įsieti kokią vietos kitur. Žinutės apie minėjimus, vaikes, sukaktuves ir pagerbimus privalo ribotis keliais sakiniiais. Nespausdinti detalių protokolų. Epitetai turi būti pagrįsti faktais, kitaip "įdomus", "turingas", "pavykęs" nebeteri savo reikšmės.

Kreipime didesnę dėmesį į mūsų spaudos tematiką, kad nebūtų prarasta ir paskutiniąją ištikimų skaitytojų kartą.

Antrajam skrydžiui 50 metų

Antrąjį lietuvių transatlantinį skridimą atliko ltn. Feliksas Vaitkus 1935 m. rugsėjo 21-22 d.d. Šio skridimo 50 metų sukakčiai paminėti jau baigiamas spaudai ruošti leidinys — albumas. Jis bus panašaus formato bei apimties, kaip ir 1984 m. išleistas Dariaus-Girėno albumas. Leidėjas — specialus komitetas.

Leidiniui labai stinga fotografijų iš lietuvių aviacijos dienų, suruštų 1934-35 metais įvairiose JAV lietuvių kolonijose. Jai kas iš "TŽ" skaitytojų tokių fotografijų turėtų, malonėkite nedelsiant pranešti leidinio redaktoriui E. Jasiūniui, 3704 W. 70th Place, Chicago, IL 60629, USA.

KLEMENSAS JŪRA

Aš verkiu — neverkiu

Neverkiu aš dienų užkastų ir palaidotų —
Praskrendančio smėlio ženklu nužymėtų dienų...
Jas užpustė ilgąja vėjai šalti...
Ir nublukęs net velėna — kuokštelė samanų gelsvų!

Neverkiu, neraudu nubangavusios jaunystės,
Veido kaukės — raukšlės, nublankusio skruosto...
Pilka patvorio dilgėl seniai laikas nuvysti:
Kai besielis pasaulis šurpiais pirštais nuglosto!

Aš neboju švepluojančio, savo dūstančio žodžio...
Sidabrinio pakaušio — gailiai virpančių rankų...
Neskaičiuoju dienų-valandų! Neskaičiuoju jų godžių,
Mano žingsnis švininis į žemę jau lenkia...

Neverkiu nė svajonių, išbarstytų pasaulio palaukėm!
Išdalytų dienų po žiupsnelį, po saują, po trupinį menką!
Jas išgairino vėjai-taifūnai, okeanais atplaukė ---
Prašu, leisk pasiremti — ištiesk mano vakarui ranką!

Apverkiu ne save! Ne save! Tik našlūtę į purvą įmintą!
Drebulėlę ir klevą, pargriautus prie Amžino kelio...
Vos prazydusią kvapiąją tulpę, grubiausiai nuskintą...
Ir už mirtį liūdnesnę — senos tėviškės dalį!

Apverkiu svyrūnėlę, piktos rankos palaužtą!
Baltą dobilą sutryptą... žalią rūtą išrautą...
Subyrėjusią šukę mano proseno giesmę ---
Sulaužytas kanklės ir užkimsią senąją fleitą!

Apverkiu, apraudu aną samaną, tą melsvą kūkalį...
Pasvirusį gliuosnį ir pakirstą liepą prie kelio...
Varnėno namelį... Statulėlę, išdrožtą senelio...
Rasų deimantais žėrintį savo sesės darželį!

Dabar — akys išdžiūvo ir be asarų rauda tylia
Sudrėkinsiu apsunksį žodį, ir mintį, ir dainą...
Pamojuosiu rausvėjančiom savo vakaro žarom...
Ir... sudėsiu aš knygon į naktį subyrančią dieną.

1985. IV. 30

Suarao

Romanas "Stikliniai ramentai"

"Draugo" konkurse premijuotas romanas 1985 metais

ALĖ RŪTA

Ant mano veido krinta baltų alvų ir ievų žiedai... Tai Naujelių sodas! Saujomis semiu tuos žiedus, ir jie pavirsta dideliais baltais lapais, prirašytiems metų, dienų, valandų... Kaip kaleidoskope bėga prieš akis pavasariai, vasaros, rudenys, žiemos... ("Stikliniai ramentai" 14 p.)

Kaip kaleidoskope, kaip dienorašty... Bėga moters gyvenimas, šviesus ir graudus, suteptas, sunkus, tragiškas... Filosofiška ir poetiškos nuotikos romano pradžia. Mirštančios ligonės su daktaru pokalbis ir po to stingstanti sąmonė (ir sąžinė?) užgriebia paskutinius gyvenimo žingsnius, pamazų atsigręžia į pradžią, į jaunystę.

Mažai gamtos aprašymų ar poetinių vaizdų, bet nuotaika daug kur poetiška, nors gyvenimas ir piešiamas stipriais realistiniais potėpiais.

Kad ir nesistengiant mokytis, nei jokių tiesų įrodinėti, daugelis knygos vietų bus pamokomos, ypač pabaigoje — nusilakusio tėvo blaivus ir graudus žvilgsnis ir svirduliuojanti po darbo (smuklėje praėjusio) sūnų... Tai sukrečia tėvą ir galbūt jį išgydys. Bet ar sugrįš į "sausą" kelią jaunąs jo berniukas?

Tokie perskaičius pirmieji įspūdžiai, kurie sukosi apie pagrindinę romano mintį: kodėl pirmutinė palūža (fiziškai) moteris, nors jos vyras buvo tais "stikliniais ramentais", silpnas, dūžtančio charakterio?

"Tu naivai, naivai, nepažįsti gyvenimo, dar nežinai, ko reikia kūrėjui. Ir tavo meno pasaulyje bus visko. Kūniška meilė visais laikais buvo įkvėpimu ne tik kūrėjai, bet ir herojiškiems darbams. Rašytojas turi pats patirti ir nuodėmės ir kaltės jausmą, išgyvendamas iki nupuolimo, performuodamas jį menine išraiška, stiliu... Žinom, jog alksis ir (galbūt) kūniška meilė yra du stipriausi impulsai žmogui. Nuodėmė neturėtų pražudyti sielos, o ją dar daugiau praturtinti". ("Stikl. ram." 86 p.)

Tai Tomo žodžiai Magdalei: rašytojo — dailininkai, vyro — žmonai jų bendro gyvenimo pradžioje. Jis tokia "patirtis" naudojo visą gyvenimą, tačiau — ar ko pasiekė? Ji mėgino dirbti ir tobulėti savo mene, mėgino auginti šeimą ir piešti, kad ir sunkiose sąlygose, kad ir vyro engiamas, niekinamas. Bet ir jį paslydo... Ar ją paveikė pirmą kartą Tomo filosofija, ar tik sugniuždė baus girtuoklio šeimos gyvenimas?

Romano struktūra įdomi, nors ne vientisinė. Dienoraštinis Magdalenos pasakojimas, laiški, vienas skyrius — dialogai teisme; ir tik paskutinės dalies du skyriai — Tomo pasakojimas pirmu asmeniu. Dauguma skaitytojų gal nė nepastebės tos įvairovės, nes knyga traukte traukia skaitytoją, kai jaunos šeimos gyvenimo vaizdai sparciai ima riedėti į tragišką pakalnę. Teismo scenoje pradžioje daug neaiškumų, bet gale užčiuopi aiškią to įvykio atomazgą. Laiško forma kai kur panaudojama ne tik veiksmo slinkčiai pastūmėti, bet ir charakteriui atskleisti; pavyzdžiui, apie

"keistą moterį" Zuzaną suzinome (148 p.) iš Magdalenos laiško Tomui, kuriame prikašijama vyrai daug dalykų, tarp jų ir ši meilė.

Pagrindinių, atsimintų charakterių ne taip gausu: Magdalena Saukaitytė, jos vyras — Tomas Daunis; jos draugės — Agnė, Salomėja. Trumpai, bet ryškiai apibūdinti Tomo tėvai, ypač jo motina (iš pat pradžių pavydėjusi sūnaus marčiai). Iš ryškesnių šalutinių: Magdalena ankščiau merginės ir vėliau daug jos šeimai padėjus Šarūnas, jos tėvas, kun. Strazdas; Paulius Vaidis, kurio vaidmuo romane gana svarbus, palieka keistą įspūdį; pradžioje toks mielas mecenatas, jos meno įvertintojas, o vėliau — kankintojas, sadistas... Yra dailiai bei ryškiai apibūdinti ir trečiaieji charakteriai, pvz. Motiejus Skinkys, paprastas žmogelis, Vokietijoje spekuliuojantis ir daug vargstančiai Magdalei padėjęs: labai žmogiškas ir šiltas, patraukias dėmesį naivia ir drauge prasminga dovana... kopūstų stiklainiu ar gabalu sviesto...

Visą romano įdomumą sudaro pagrindiniai du veikėjai — vyras ir žmona. Jų meilė, jų talentai ir jų kova — iki galutinio susilūgdymo. Tikrai kuris iš tikro žuva? Fiziškai ar dvasiškai? Kuris nueina kūryboje užsibrėžtu keliu ir kuris nieko nepasiekia? Kodėl?

Tokių klausimų iškilis, ir gal ne visi vienodai į juos atsakys. Motinos lėpūnėlis Tomas pradžioje saugiuose tėvų namuose atrodė žavus, gabus jaunuolis, nors ir mėgstantis studentiškus nugėrimus. Karo negandų iš saugios aplinkos ištumtas, jis pradeda girtuokliuoti ir klaidžioti. Tiesa, jis mėgino rašyti ir pradžioje buvo sėkmingas kūryboje. Atrodo, ne vien alkoholis jį žlugdė; stipresnio charakterio ir darbštesnė jo žmona, matyt, daugiau pasiekdavo dailės kūryboje. Galbūt jį tai slėgė, nors mylinti Magdalena jį nuolat skatino. Tikriausiai iš pavydo jis emė žmoną niekinti ir dar labiau gerti. Žmonos pasakintas nuėjo į "Alcoholics Anonymous", apsigydė, bet ir vėl atkrito. Taip jis krito iš duobės į duobę, traukdamas į skurdą bei neviltį ir visą šeimą. Tik romano pabaigoje jis prablaivėja, kai artėjo jį meilės ir bendro gyvenimo pabaiga...

Magdalena, pradžioje naivi, švelni mergina, gyvenimui vis kietėjant atskleidžia savo stiprų charakterį: nesiskųsdama žengia per visus sunkumus, dirba šeimoje už du, pasidaro praktiška, kantri, nenustojanti vilties ir... niekad neapleidžia meninės kūrybos. Beveik sunku patikėti, kad sukuria daug gerų paveikslų, net parodą surošia, įvertinama. Ir po šių pasisekimų nenustojia dirbusi, piešusi. Atrodo, niekada nepraranda meilės Tomui (net ir neapykantos momentais), nepraranda vilties jį susigrąžinti, darnų gyvenimą tęsti.

Ir kodėl ji parklumpa? Skaitant atrodo žus Tomas! Jis be atodairios žengė į savo pražūtį. O palūzo moraliai Magdalena.

Ir kai nusivylusi savimi bei kitais norėjo grįžti, pradėti iš naujo, buvo jau palūžusi ir fiziškai.

Pamatęs išgėrusį sūnų, pradeda mąstyti ir Tomas, pasiryžta susirasti kelią į namus, į šeimą, bet jau per vėlu.

Ar tai tik autorės išvestas toks dailininkės Magdalenos likimas? Likimas ir tiek? Kad iš dviejų susikryžiusių menininkų, jų slidžių kelių, iš kurių Tomas buvo tikrai silpnas — "stikliniais" ramentais, žūsta ne jis, o moteris, jo žmona? Ar tai reiškia, kad moteris silpnesnė? Silpnoji lytis? Ir dar Tomui, tiek daug kartų puolusiam, lyg ir žadamas prisikėlimas?

Tačiau, iš antros pusės, ar Magdalena, kaip menininkė, sužlugo? Atrodo, ne! Tomas — rašytojas nieko apčiuopiamesnio nepadarė: kur jo veikalai, kur kūryba? O Magdalena, atsižvelgiant į jos baises gyvenimo sąlygas, padarė maksimumą. Taigi galbūt ji laimėjo. Kad ji pirmą mirė, nėra pražūtis: pavargo, susirgo ir mirė. Natūraliai.

Visa knyga ir yra šeimos moters ir menininkės gyvenimo dilema. Jai dar labiau sunkianti aplinkybė — dviejų menininkų šeimos susikirtimas. Atrodo, žuvmas buvo neišvengiamas — talento ar paties menininko.

Julija Švabaitė, iki šiol stipriau pasireiškusi poezijoje, šiuo romanu įrodo, kad pasakojimo disciplina ir taiklūs problemų bei charakterių išskėlimu sugeba reikštis ir stambiosios prozos kelyje.

Julija Švabaitė, STIKLINIAI RAMENTAI. Premijuotas romanas. Lietuviškos knygos klubo leidinys, 1985 m. Viršelio dailininkė — Jonė Karužaitė. Kaina — 9 dol. Gaunama "Draugo", 4545 West 63rd St., Chicago, Illinois, 60629, USA, ir pas knygų platintojus.

BALYS GAIDŽIŪNAS

Ką reikėtų atiduoti?...

Žydi liepos.
Žydi ir tenai
Prie senolio kelio,
Dabar užmiršto,
Žolėm apleisto.

Ten, jaunystėj,
Rankom susikibę
Saulės siekėm,
Brolių džiaugsmui
Ėjom vargą raut.

Žydi liepos,
Skraido bitės,
Kvepia praeitim.
Vakarykštės dienos
Nemirė, nemirs.

Ką reikėtų atiduoti,
Kad stebuklo pakuštis,
Tiktai vieną žiedą
Man numestų
Pasidžiaugt?

Išbučiuočiau,
Kaip mergaitę,
Pirmąkart bučiuotą,
Ir po liepomis, tenai
Pabūčiau.
1985. VI. 24

Tėviškės žiburiai • 1985.VII.30 — Nr.31-32 (1850-51) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Albino Elskaus sukurti vitražai papuošė naują katalikų šventovę Shrub Oak vietovėje Njujorko valstijoje. Ta šventovė ten pastatyta amerikietės šv. Elizabeth Ann Seton garbei.

Ealingo meno taryba Londone surengė dailės parodą, kurią finansiskai remia bankai, kelionių agentūros bei kitos verslo įstaigos. Londone gyvenanti dail. M. Barėnienė parodoje laimėjo dvi premijas už savo paveikslus "Raudonėje obuoliai" ir "Stelmužės ažuolas". Viena verslo firma premijuota "Stelmužės ažuolu" papuoš savo reprezentacines patalpas.

Balio Pavabalo satyrinių eilėraščių rinkinys "Milžinai ir slibinai" su 1984 m. data tik dabar pasiekė skaitytojus. Balys Pavabals yra poetas Leonardas Žitkevičius, kuris pernai ruošė švęsti savo amžiaus septyniadesimtmetį. "Milžinai ir slibinai" buvo skirti šiai sukakčiai. Išleidimą teko atidėti dėl autoriaus susirgimo. Satyrinių eilėraščių knyga dabar išleido savitraštis "Darbininkas" Brukline.

Fotografo Vaclovo Strauko meninių nuotraukų parodą birželio 5-30 d. surengė "Beverly Art Center" galerija Čikagoje. Pagrindinė parodos tema — "Mokslu metų pabaigtuvės". V. Straukas yra lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas okupuotoje Lietuvoje, sukūręs įdomių nuotraukų ciklą "Paskutinis skambutis". Jo nuotraukos susilaukė plataus pripažinimo bei įvertinimo ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio šalyse. "Beverly Art Center" galerijoje buvo išstatytos 22 jo nuotraukos.

Zenevoje gyvenančio dail. Gabrieliiaus Stanulio tapybos darbų parodą balandžio 21 d. Detroito, Lietuvių kultūros centre, globojo Detroito LB valdyba, vadovaujama pirm. J. Urbono, tarpininku buvo čikagietis menotyrininkas Raimundas Lapas. Svečio iš Šveicarijos kūrybą parodos atidaryme aptarė jaunosios kartos dail. Kristina Kutkutė. Dail. G. Stanulis 1940-44 m. baigė Vilniaus dailės akademiją, 1945-48 m. — "Ecole des Beaux-Arts" mokyklą Zenevoje. Dabar jis dėsto tapybą toje mokykloje.

Algis Budrys yra pagarsėjęs JA Valstybės savo mokslinės fantazijos romanais. Per 40 metų jis jų parašė net ketelį anglų kalba. Pastaruoju metu išleisdino knygą "Benchmarks", kurioje yra sutelkti jo rašiniai, 1965-70 m. spausdinti "Galaxy" žurnale. Juose A. Budrys reiškiasi ir kaip kritikas, vertinantis savo srities kitų autorių leidinius. Naujoji jo knyga "Benchmarks", išleista "Southern Illinois University Press", turi 349 psl., kainuoja \$19.95. Recenziją apie šią knygą parašė Michael Dirda dienraščio "The Washington Post" š. m. balandžio 28 d. laidoje.

Dail. Zitos Sodeikienės naujausių darbų parodą Čikagoje gegužės 18 d. surengė Algimanto Kezio, SJ, "Galerija". Paroda truko tik tris valandas, bet ji praskleidė ankščiau sukurto ciklo "Berlyno siena" uždangą naujai minčiai, spalvai ir kompozicijai. Savo darbams ji naudoja tušą ir spalvotus pieštukus. Naujieji paveiksai neturi pavadinimų, išskyrus vieną — "Afrika", kuriame besisąjaukanti juodaodė moteris laiko glėbyje kaspiniu smaugiamą baltą kūdikį. Tie jos šiemet sukurti piešiniai dail. Z. Sodeikienės gegužės mėnesį laimėjo I premiją XXXX-je metinėje Ohio dailininkų parodoje Mansfieldo dailės centre.

Čikagoje gražiai reiškiasi "Amerikos lietuvių bibliotekos" leidykla, įsteigta kun. Algimanto Kezio, SJ, 1976 m. Metinis leidyklos vadovų ir narių susirinkimas buvo suauktas Jaunimo centre birželio 16 d. Apie finansinius leidyklos reikalus kalbėjo Vincas Lukas. Knygų apyskaita padarė valdybos pirm. Petras Aleksa. Visi džiaugėsi šiais veiklos metais išleistų knygų derliumi: kun. Stasio Ylos "M. K. Čiurlionis: kūnėjas ir žmogus", Broniaus Kvilio ketvirtas "Lietuvos bažnyčių" serijos tomas, Aleksio Rannito "Mikalojus Konstantinas Čiurlionis: Lithuanian Visionary Painter". Į ateities planus yra įtrauktas antroji kun. Stasio Ylos "Lietuvių šeimos tradicijų" laida. Naujos tarybos nutarta nerinkti. Pareikštas pageidavimas, kad ją ir sekantiems metams sudarytų tie patys asmenys — Algimantas Kezys, SJ, Nijolė Gražulienė, Petras Aleksa, Vincas Lukas ir Alina Skurpskienė.

Lietuviškų grafikos darbų paroda atidaryta memorialiniame K. Donelaičio muziejuje. Parodą surengė Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejus. Parodai buvo nuvežta daug J. Kuzminkio, V. Klemkos, E. Jurėno, I. Labutytės, L. Paškauskaitės bei kitų žinomų grafikų laktų.

Grupė Vilniaus dailininkų Palangos botanikos parko oranžerijoje surengė parodą "Keramika ir gelės". Parodoje dalyvauja 22 dailininkai su 50 darbų. Ji atidaryta gegužės 31 d. ir veiks visą kurtinį sezoną. Vyrąja vazos skintoms gelėms, indai, indėklai puokštėms. Neįprasta aplinka atskleidė naujas keramikos pritaikymo galimybes, kitokią rodinį išdėstymą.

Burliavių modelių ir tapybos darbų paroda Klaipėdos jūrų muziejuje-akvariume surengė latvis dail. V. Šildknechtas, dirbantis Rygos kino studijoje. Jaunystėje jam teko dirbti laivų statyklose, paruošti modelius Leningrado karo laivyno muziejui. Šiuo metu jis yra susidomėjęs miniatiūriniais įvairių šimtmečių burliavimais.

Dainų ir šokių ansamblis "Lietuva" lankėsi R. Vokietijoje, dalyvavo II D. karo užbaigos Europoje keturiasdešimtmečio renginiuose. Tai buvo jau penktoji "Lietuvos" ansamblio viešnagė R. Vokietijoje. Vilniečių koncertai įvyko Gotoje, Veimare, Hailgenštate, Erfurte ir Eizenache. Išvykos programoje buvo "Šventinis koncertas", su jį jungta ir klausytojų šiltai sutikta vokiška daina apie draugystę.

Choreografo Juozo Lingio animimas bus įamžintas memorialine lenta Vilniuje prie namo, kuriame velioniai teko gyventi, ir antkapiu ant jo kapo. Bus įsteigta J. Lingio premija, skiriama kas penkeri metai choreografo už geriausio lietuvių liaudies šokio arba geriausios šokio kompozicijos sukūrimą. Poligrafijos ir knygos prekybos komitetas išleis knygą apie J. Lingio gyvenimą, kūrybą ir visuomeninę veiklą, o kinematografijos komitetas paruos dokumentinį filmą.

Helsinkyje pasibaigė V-sis Sovietų Sąjungos ir Suomijos jaunimo festivalis, kuriame dalyvavo ir Lietuvos atstovai — Vilniaus konservatorijos fakultetų Klaipėdoje folklorinis mokytojų ansamblis, vadovaujamas Rūtos Vildžiūnienės, ir liaudies dainų atlikėja Daiva Čepaitytė-Zalienienė. Suomų žiūrovams buvo skirtos aukštaičių, dzūkų, suvalkiečių, žemaičių dainos, kurias papildė šokiai ir žaidimai. Klaipėdiečių ansamblio koncertai taipgi buvo surengti Temperėje, Joens mieste.

Kamerinis Lietuvos orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio, birželio pabaigoje trečią kartą lankėsi Liuksemburge ir dalyvavo tarptautiniame muzikiniame Echternako festivalyje. Išvykoje dalyvavo ir maskvietis pianistas V. Krainevas. Concertuose vilniečiai atliko G. Rossini, A. Vivaldžio, P. Čaikovskio, M. K. Čiurlionio, F. Bajoro ir A. Šnitkės kūrinius. Liepos pradžioje kamerinis Lietuvos orkestras dalyvavo J. S. Bacho 300-tųjų gimimo metinių iškilnėse Vakarų Berlyne.

Neringoje pernai įvyko pirmoji Lietuvos liaudies estradinių ansamblių šventė "Neringos vėtrūnės-84". Dabar ji tapo tradicine metine švente, gražiai išpynusia į kurtorinio sezono atidarymo iškilmes. Šiemetinėje šventėje "Neringos vėtrūnės-85" dalyvavo 12 estradinių ansamblių. Prizas už brandžiausią pasirodymą buvo paskirtas Kauno "Elektros" elektro-mechaninės gamyklos ansambliui "Elektra", vadovaujamam K. Lušo. "Elektra" taipgi išsikovėjo kitą prizą už geriausią dainos apie pajūrio kraštą atlikimą. Atskirose grupėse prizų susilaukė ir kai kurie kiti ansambliai.

Mokomąjį teatrą turi Vilniaus konservatorijos teatro meno fakulteto režisūros katedra Klaipėdoje. Tas mokomasis teatras vaidina ne tik Klaipėdoje, bet ir su įvairiais spektakliais lankosi Plungės, Telšių bei kituose rajonuose. Jiems buvo nuvežta B. Dauguviečio "Žaldokynė", M. Gorkio "Miesčionys", P. Bomašės "Figaro vedybos", A. Arbuzovo "Tania", pagal P. Venclovos novelę paruošta "Elegija Jonui Bilūniui", Justino Marcinkevičiaus "Ikaras" bei kitos pjesės. Dabar studentai žiūrovus pakvietė į savo naująją spektaklį — S. Šaltenio "Jasoną".

V. Kst.

Toronto Maironio mokyklos mokinių choras, vadovaujamas muzikės DALIOS VISKONTIENĖS, po koncerto "Vilniaus" rūmuose, kur gyvena daugiausia lietuvių pensininkai

Nuotr. R. Pranašičio

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
		180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
		term. indėlius 1 metų	9 %
Pirmadieniai	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/2 %
Antradieniai	10-3	term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Trečiadieniai uždaryta		pensijų s-ta	9 %
Ketvirtadieniai	10-8	spec. taip. s-ta	7 1/2 %
Penktadieniai	10-8	taupomąją s-ta	7 %
Šeštadieniai	9-1	depozitų-čekių s-ta	6 %
Sekmdieniais	9-12.30		
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	11 %
		mortgičias nuo	9 3/4 % - 11 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. **MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS**

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai. Telefonas 762-7775

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investicijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kullavienei arba Vidai Šiaučliūnei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisyklai. * Sniego ir ledo pašalinimas, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Jaunųjų skautų įžodis Klivlande

Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nė Rumunija turi palengvintos prekybos sutartį su Amerika. Šiuo metu, Vašingtone svarstomas tos Rumunijai palankios sutarties pratęsimas. Kanados vengrai nori, kad į pratęstą prekybos sutartį būtų įtrauktas Rumunijos įsipareigojimas gerbti vengrų mažumos teises.

Ontario Bramptone pasibai-gė keturių negrų jaunuolių teismas, kuriame jie buvo kaltinami tragišku aštuoniolikme-tės Barbaros Turnbull sužei-dimu "Becker's" pieno ir kitų reikmenų krautuveje. Ji visiškai be reikalo buvo persauta per karklą ir liko visam amžiui paralyžuota žemiau kaklo. Judinti gali tik galvą. Tai yra tikrai didelis smūgis jaunai merginai, sugriovęs jos visą gyvenimą. Jai dabar reikia pilnos nuolatinės priežiūros kasdien 24 valandas. Keturi jauni nusikaltėliai planavo lengvą kriminalinį gyvenimą, kurį jie pradėjo sporto krautuves apipilėsi-mu apsiginklavimo tikslu. Iš jos jie išsinešė šaunamųjų ginklų savo planams vykdyti. Į jaunuolių planus buvo įtrauktas prostitucijos tinklo suorganizavimas. Jam finansuoti buvo planuojamas banko apiplėšimas, bet pirmiausia buvo pasirinkta vėlyvą vakarą beveik visiškai tuščia "Becker's" krautuve, kurioje tebuvo ten dalinį darbą turinti Barbara Turnbull. Teisėjas W. Colteris teisiamajam H. Loganui, 18 m. amžiaus, paleidusiam tragišką šūvį, paskyrė 20 metų kalėjimo, jo broliui S. Loganui, 19 m. amžiaus, — 15 metų kalėjimo, W. Johnsonui, 22 m. amžiaus, — 14 metų kalėjimo. Jie visi dalyvavo krautu-vės apiplėšime. C. Brownas, 21 metų amžiaus, nedalyvavęs krautu-vės apiplėšime ir Barbaros Turnbull sužeidime, susilaukė 11 metų kalėjimo už kitus nusikaltimus su ta gauja. Jie visi atgaus laisvę, atlikę trečdalį bausmės, o Barbara Turnbull iki mirties liks paralyžiaus kalėjime.

Mirties bausmės klausimą vėl išjudino Kalgario krautu-vėje surastas ir suimtas kinie-čių kilmės amerikietis Charles Nig, įtariamas masinėmis žmogžudystėmis Kalifornijoje. Jo sėbras Leonard Lake nusi-žudė suimtas. Nužudymai su sadistiniais kankinimais bu-vo atliekami pastarojo kabi-noje. Policija surado vaizda-juostę, kurioje matyti kanki-namos dvi jaunos moterys. Kankintojas yra panašus į Kal-garije suimtą Ch. Ngą. Spėja-ma, kad aukų galėjo būti apie 25. Jos visos buvo užkastos že-

mėje, policija randa tik kau-lus. Ch. Ngo kaltę įtaigoja jo pabėgimas Kanadon. Čia jis gali būti apkaltintas tik bandy-mu pavogti maisto krautuveje ir nušauti du jį sulaukčius krautuves tarnautojus, kuriems pavyko atimti iš jo ginklą.

Kanada 1976 m. yra pasirašiu-si kriminalinių nusikaltėlių grąžinimo Amerikai sutartį. Ton sutartin betgi buvo įtrauk-tas paragrafas, kad nusikaltė-lių grąžinimo Amerikai gali būti atsisakyta, jeigu jiems ten gresia mirties bausmė. Mat Kanada tada jau buvo atšau-kusi mirties bausmės savo teri-torijoje. Ch. Ngo gynėjai, ne-pritariantys mirties bausmei, reikalauja, kad jis nebūtų grą-žintas Kalifornijon, kur išim-tiniais atvejais dar tebegalio-ja mirties bausmė. Esą reikia gauti oficialų užtikrinimą, kad jis nebus nubaustas mirtimi. Dienraštis "The Toronto Sun" dviem vedamaisiais pasisakė už Ch. Ngo grąžinimą, nes viso-se Amerikos valstijose kruopš-čiai laikomasi teisingumo. Mirties bausmės susilaukia tik žmogžudžiai, kurių nusikal-timas būna aiškiai įrodytas. Net ir tais atvejais apeliaci-jos trunka keletą metų.

Torontietė Eileen Gollert pradėjo rinkti parašus peti-cijai, kad bėglys Ch. Ng būtų grąžintas Kalifornijon. Pasak jos, priešingu atveju Kanada taps jon iš užsienio atbėgusių žmogžudžių rojumi, kai jie ži-nos, kad Kanada jų negrąžins į nusikaltimų vietas. Esą Ka-nada, panaikinusi mirties baus-mę, pakankamai turi savy žmogžudžių, kurių skaičius kasmet sparčiai auga. Žmogž-džių importo iš užsienio Kana-dai nereikia.

Kanadoje savaitę viešėjo ko-munistinės Kinijos prez. Li Ksianianas, prieš vykdamas Vašingtonan pas prez. R. Rea-ganą. Pokalbiuose daugiausia vyravo prekybinių ryšių sustip-rinimas. Jie sparčiai auga nuo 1970 m., kai Kanada su Kinija užmezgė diplomatinis ryšius. Pernai abipusė prekyba pasiekė \$1,27 bilijono, bet iš jos daugiausia naudos turėjo Ka-nada, Kinijai parduodanti daug kviečių. Kiti Kanados ga-miniai ten didesnės rinkos ne-suranda. Prez. Li Ksianianas pakvietė ministrą pirm. B. Mulronį apsilankyti Kinijo-je. Kvietimas buvo priimtas. Jis greičiausiai ten važiuos sekantį pavasarį, kai dalyvaus vakariečių vadų ekonominėje konferencijoje Tokijo mies-te. Į Kanados ambasadą Pekin-gre dabar buvo pasiųsti dar ke-turi prekybos atstovai. Jų bend-ras skaičius padidintas iki dešimties.

Toronto miestas
Atmatų išvežimo tvarkaraštis
SIMCOE DIENA (civilinė šventė) —
1985 metų rugpjūčio 5, pirmadienį,
1985 m. rugpjūčio 5, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos. Reguliarus pirmadienio (rugpjūčio 5 d.) atmatų išvežimas bus atliktas rugpjūčio 6, antradienį. Reguliarus antradienio (rugpjūčio 6 d.) atmatų išvežimas bus atliktas rugpjūčio 7, trečiadienį. Rugpjūčio 7, trečiadienį, nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai. Palikite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį — rugpjūčio 14 d. PASTABA. Toronte yra 16 stiklinių ir metalinių indų perdirbimo san-dėlių. Balandžio mėnesį buvo surinkta 234 tonos laikraščių, 40 tonų stiklų ir 6 tonos skardinų dėžučių. Smulkesnį informaciją tie-rautis telefonu 947-7742.
R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

"Mūsų skautybė"

Lietuvių skautija išeivijoje gy-vuoja jau 40 metų. Šio laikotarpio apžvalginė knyga pradėta ruošti 1977 m. Jau sudaryta vyriausioji redakcinė komisija — A. Nami-kiene ir S. Jeliūnienė, buvusios "Skautų aid'o" redaktorės. Kalbą peržiūrėti sutiko kun. J. Vaišnys, S.J. Rajonų redaktoriai atskirų kraštų apžvalgas jau siunčia į Či-kagą, kad galima būtų pagaliau pradėti spausdinimo darbus.

LSS vadovybė, siekdama išleisti kaip galima pilnesnę visų ketu-rių dešimtmečių apžvalgą, prašo apžvalgas papildyti, kad ir šių metų veikla, vadovai-vės ir visa kita būtų knygoje išspausdinta. Todėl yra būtina nedelsiant tuos papildymus su nuotraukomis at-siųsti Kanados rajono redaktoriui v.s. Č. Senkevičiui, 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7. Po š. m. spalio 1 d. jokie papildymai nebegalės būti priimami. Tuo reikalu yra išsiuntinėti prane-simai per vadeivas vienetų vado-vams. Č. S.

Skautų veikla

• Liepos 27 d. į Romuvos 22-tą stovyklą suvažiuojo skautai-tės iš Toronto, Hamiltono ir Ročesterio pasidžiaugti gražia gamta, at-likti praktiškus užsiėmimus, įsi-gyti specialybų. Bendros stovyk-los virš — s. V. Turūta, sese-rijos pastovyklės — v.s. L. Yčienė, brolijos — v. sl. dr. R. Saplys. Dr. G. Skrinkas skaitys greitosios pa-galbos paskaitas ir sutels medi-cinišką pagalbą. Atvyko v.s. kun. S. Kulbis, nepavargstantis skau-tas, be kurio dar nė viena stovyk-la nepraeį. Laukiame atvykstant v.s. kun. S. Saulaicio su vertingais skautiškais patarimais. Ūkio viršininkas vyr. valt. S. Kuzmas su šeimininkė gerai maitina stovyk-lautojus. D. Barzdžiūtė

SPORTAS

SEPTYNIŲ TAUTYBIŲ VARŽYBOS

1985 m. Š.A. baltiečių lengvo-sios atletikos pirmenybės įvyks š. m. rugpjūčio 24-25 d.d. Kana-dos latvių stadione "Sidrabene", Milton, Ont. (tarp Toronto ir Ha-miltono). Rengia — Kanados lat-vių sporto sąjunga.

Svečių teisėmis yra pakviesti vietiniai suomių, ukrainiečių, lenkų ir vengrų lengvaatlečiai. Taigi šios rungtynės bus išplėtos į 7 tautybių kvietines varžy-bas, iš kurių bus išvestos baltie-čių pirmenybės.

1985 m. Š.A. lietuvių pirmeny-bės bus taipogi išvestos iš šių var-žybų. Tuo būdu mūsų lengvaatle-čiams šios rungtynės bus net tre-jopos.

Varžybos bus šiose klasėse: vy-rų, moterų, jaunių A (1966-68 m. gim.), jaunių ir mergaičių B (1969-70 m. gim.), C (1971-72 m. gim.), D (1973-74 m. gim.), E (1975 m. gim. ir jaunesnių), vyrų sub-masters (35-39 m.) ir visų klasių masters — (40-45 m.), (45-49 m.), (50-54 m.), (55-59 m.), (60-64 m.) ir t.t. kas 5 metai. Prie-auglio klasifikacija — pagal gimimo metus, sub-masters masters — pagal amžių varžybų dieną.

Varžybų pradžia rugpjūčio 24 d., 2 v.p.p. Registracija nuo 12 v. Sek-madienį varžybų tąsa nuo 10 v.r. Dalyvių registracija atliekama iki š. m. rugpjūčio 17: Mr. Juris Zivtina, 34 Simmons Cresc., Auro-ra, Ont. L4G 3Z8. Tel. (416) 727-0218.

Lietuvių dalyvavimą koordinu-oja ir lietuvių pirmenybių išvedi-mu rūpinasi ŠALFASS lengvosios atletikos komitetas, kurio vado-vas yra Algis Malinauskas, 1317 Hillview Cresc., Oakville, Ont. L6A 2C6. Tel. (416) 844-7694.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių lengvaatlečiams. Klubai ir pavieniai lengvaatlečiai ska-tinami šiose varžybose dalyvauti.

Š. Amerikos lietuvių individua-linės lauko teniso pirmenybės pla-nuojamos rengti š. m. rugpjūčio 24-25 d.d. Detroit. Smulkios in-formacijos bus paskelbtos artimo-je ateityje.

Š. A. lietuvių individualinės ir tarp miestinės — komandinės golfo pirmenybės įvyks 1985 m. rugpjū-čio 31 — rugsėjo 1 d.d., St. Joseph, Mich. Vykdo Čikagos lietuvių golfo klubas. Smulkios informacijos jau ankščiau buvo išsiuntinotos vi-siems golfo klubams. Jei dar atsi-rastų suinteresuotų, skubiai kreip-kitės į rengėjus: Ed. Lapas, 921 Norwood, Melrose Park, IL 60160, USA. Tel. (312) 343-8857.

ŠALFASS centro valdyba

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKOS ŽIBURIAI"? Atsiški-te savo adresą ir gausite keletą nu-merių nemokamai.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA
MOKA:
8 1/4 % už 90 dienų term. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 m. term. indėlius
9 1/2 % už 2 m. term. indėlius
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius
9 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)
IMA:
už asmenines paskolas nuo 11 %
už nekilnojamo turto pa-skolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2 %
2 metų 11 %
3 metų 11 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 3/4 %
(variable rate)
AKTYVAI virš 44 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkai-noto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedau-giau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pin-ginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos pasko-los: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.
KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
Įstaiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonas Garbenis, Jr. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgičių. Patarnauja palikimų (Estate & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 Dundas St. West
Islington, Ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

SOUTH KINGSWAY — bendrnamyje (Condominium) didelis, saulėtas 3-jų miegamųjų kabinų butas su dviem prausyklom. Ypatingas vaizdas miesto, High Parko ir ežero. Kaina \$86,900.

BLOOR - DUNDAS, atremontuotas dviejų butų namas, atskiri įėjimai; \$775.00 į mėnesį nuomos. Kaina \$79,900.00.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (t. pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291
Perkant ar parduodant nekil-nojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturmo stiklo. Taip pat įdedame aliu-minines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm win-dows) įvairios rūšies ir spal-vos, pagamintus pagal užsa-kymą. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

SKAITYTOJAI PASISAKO

KOMUNISTINIS HUMANIZMAS

Vakarietų spaudoje dar vis pilna graudimų dėl badaujančių Etiopijoje, ypač Eritrėjos gyventojų. Sausros nusiaubė didelius krašto plotus, ir bado smėkla aštriausiu dalgiu sienauja nekaltuosius šalies gyventojus. Daugeliu atvejų Etiopijos gyventojai kentėjo nuo gamtos nelaimių, skaudžių epidemijų, prie to jie buvo priversti — mirdavo tytomis, nepravardami lūpų, nesisaukdami svetimųjų pagalbos...

Dabartinė Maskvos "globojama" Etiopija, globėjų paliepiu, aliarmavo Vakarų pasaulio kraštus, saukdamasi pagalbos. Humanizmas visur visko! Greit sulaukė daug ir realios pagalbos. Dauguma pasaulio kraštų surengė sekmingas rinkliavas badaujančioms nekalte žmonėms. Net ir Brazilijoje, kuri turi savo žemėje milijoninį skaičių vargstančių potvynių palietose šiaurės provincijose... Net ir čia renkamos aukos Etiopijai! Rusai pasiskubino atsiųsti savo lėktuvus suaukoto maisto transportui, tarytum jie būtų tikrieji nelaimingųjų sėpėjai. Karinė krašto valdžia skirs to suaukoto maisto tik raudoniesiems palankiose srityse. Maistaujančiai Eritrėjai — ne! Tegu separatistai išmiršta badu! Toks komunistinis humanizmas! Pasaulis tai gerai žino ir nesistebi, bet visa vakarietų spauda aštriai piktinasi, kai Bendroji Europos rinka nusiuntė maisto už 60 milijonų dolerių ir valdantieji kariskiai jį pardavinėjo... užsieniui! Pasaulis galutinai įsitikino, kad per komunistų rankas net ir badaujančioms skirtos aukos nusiųsta į kompartijos tranų kšėnė...

kj.Suaro

lais, žalumynų apsupta, ramiai ilsisi ta, kuri čia nuolat triūsė, viskuo rūpinosi. Dabar ji tokia kukli, maža, tik ryškūs, valingi veido bruožai tie patys.

Nuskambėjo paskutinė giesmė, paskutinį kartą artimieji atsisveikino tą, kuri ne kartą juos paremė. Ji išėjo iš savo namelio — šį kartą jau amžinai.

Rudeniškas pilkas dangus, krinta reti smulkuteliai lašeliai. Stiprus vėjas drasko juodas vėliavas. Ji paskutinį kartą išėjo iš bažnyčios palaiminta, maldų palydėta. Šalta. Reti atodūsiai. Retas žodis. Paskutinė jos kelionė. Ją lydi visi, kuriuos ji augino, kuriais rūpinosi. Du jos sūnūs tarpe tų, kurie neša karštą. Aukštos eglės artėja, o vėjas drasko vėliavų sparnus, stabdo nešėjus, rodo lyg sakytų: argi jau viskas? Ar tas žmogus jau išnyks? Taip, žemės paviršius jos nebera. Ji guli giliai žemėje šalia savo artimųjų. Šalia pačiam jaunystės žydėjime žuvusio Alfonso ilsiši sesuo Agota, o už jos žemiau — dabar ir pati Julijona.

Ankstytas kitos dienos rytas. Liūdnas laidotuvių giesmės pakaitė ramus miegančiųjų alsavimas. Miega jos vyriausias sūnus, pavargęs po kelių nemigos naktų, miega senas brolis ir paskutinė likusi čia sesuo. Viskas taip pat ir ne taip. Ten, kur ji per sapną pašnekėdavo, padėjudavo, dabar tylu. Jos nebera ir ji yra. Kiekviename iš mūsų yra jos darbo, vargo dalis. Kas esame mes, ačiū jai. Vėlionė atsisveikinimui sukvietė visus, kurie jai buvo artimi.

Jums geros sveikatos!

Palangiškė

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvos Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos

Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA

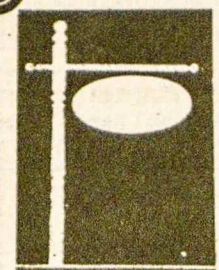
Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$
Pavardė, vardas
Adresas

TOTAL TRADES RENOVATING

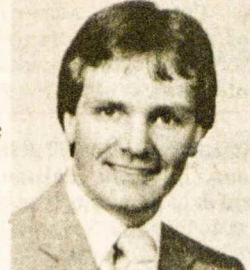
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždenčiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvų kalba
Nemokamas namų
įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor

1614 Bloor Street West

(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Jaunieji atžalniečiai atlieka dalį programos "Vilniaus" paviljone, Toronte, tautybų savaitės metu B. Tarvydas

Lietuvių auginti obuoliai arabams

Milžiniškas sodas, kurio vaisiais naudojami ne tik kanadiečiai, amerikiečiai, bet ir Saudi Arabijos gyventojai

Po antrojo pasaulinio karo Kanada, įsileisdama ateivius iš Europos, norėjo būti labai tikra, kad jie nebus našta. Darbininkija bijojo, kad naujieji ateiviai atims jiems darbus. Nė vienas tų nuogastavimų nepasitvirtino. Kai kurie naujieji ateiviai atidarė nuosavas įmones ir ne tik neatėmė darbų, bet dargi jų davė kitiems. Kai kurios organizacijos ir institucijos mokė ateivius, kaip jie turi tvarkyti savo šeimos biudžetą ir kitus ekonominius reikalus. Dabar būna ir tokių atsitikimų, kad kanadiečiai mėgina mokytis iš ateivių ir negali suprasti, kaip jie, atvykę į Kanadą be jokio kapitalo, sugebėjo taip greit praturtėti. Štai vienas iš daugelio pavyzdys. Turėjau malonią progą aplankyti vieną gražiausių Londono lietuvių sodybų. Tiksliau — tai jau ne tik sodyba, bet ir visas ūkis — Grigelių šeimos nuosavybė, esanti tik pora kilometrų nuo Port Stanley miestelio ir Erie ežero.

Kai Grigeliai nusipirko šį ūkį, ten nebuvo nieko ypatingo. Darbo to ūkio kaina yra 10-15 kartų didesnė (jau milijoninės vertės), ir tai pasiektą darbsių bei sumanių lietuvių dėka! Tada buvo šiek tiek vaismedžių, ariamų laukų ir t.t. Beragaudami obuolius, Grigeliai pastebėjo, kad geltonieji

Kartą turguje paklausiau pardavėją, kodėl jis neperka geltonųjų saldinių iš Grigelių. Jis nusišypsojo ir pasakė:

Skanėstai ir sumuštiniai, įvairių rūšių mėsa, sūriai, salotos, duona, bulvutės, kava, arbata, spurgos, pyragaičiai. Paruošime baliams ir išskyloms užkandžius!

Įvairių rūšių ledai — riešutiniai, tropiški, šokoladiniai ir kiti. Saldainiai, pagrudinti kukurūzai (popcorn). Vaikams ir suaugusiems!

Atvykite arba skambinkite telefonu 1-705-429-5240.
1379 Mosley St. (prie 32-os gatvės) Wasaga Beach, Ontario
Vasaros metu atidaryta 7 v.r. - 11 v.v. Savininkai L.R.S. Kaknevičiai

Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West,
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas: 445-9469

1985 metų ekskursijos

į VILNIŲ ir į kitus Europos miestus

- 4. Rugsėjo 21 - 29 \$1739.25
- 5. Rugsėjo 4 - 13 \$1612.25
- 6. Spalio 4 - 19 \$1912.25
- 6. Spalio 3 - 11 \$1421.25

Visos kainos — kanadiškais doleriais. Į šias kainas įskaityta: lėktuvas, viešbučiai, maistas, pervežimai, ekskursija į Kauną, mokesčiai ir drauda.

Grupės 1, 3 ir 5 lydesiu aš pats. Norintiems nupirkti automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius.
Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui. Kelionėms dokumentai sutvarkomi pavieniui ar grupėms į visus pasaulio kraštus. Šiais metais dirbsime 3 žmonės. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ar telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės žiburiai • 1985.VII.30 — Nr. 31-32 (1850-51) • psl. 9

Hamilton, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

co" plieno įmonės pasitraukė P. Stuka. Iš "Dofasco", kitos plieno gamybos įmonės, į pensiją išėjo Ant. Jankauskas ir L. Kukalis. "Forde" išsitarė sau pensijas, į poilsį pasitraukė Ant. Gedrimas ir J. Raguckas.

I LIETUVĄ yra išvykę J. Tarvydas, K. Mikšys, Z. M. Kalvačiai su dukra Loreta, M. Petkevičienė, B. Sadauskienė su dukrele Rūta ir Z. Ald. Stanaičiai.

GIEDRAČIO MEDŽIOTOJŲ ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO tradicinė gegužinė įvyko liepos 21, sekmadienį, klubo sodyboje prie Kaledonijos. Buvo suvažiavę daug žmonių iš Hamiltono ir apylinkių. Klubas yra pasistatęs naują pastatą su erdvia sale ir virtuvėmis. Pastatui aukų sudėjo klubo nariai ir kiti šita sportine veikla besidomintys tautiečiai. Kai kurių aukos yra gana stambios. Jų vardai vėliau bus įrašyti geradarių lentoje ir ten išskabinti. Namas naujas ir tvirtai sumūrytas, nors architektūrinė išvaizda neapsiima. Statytojų nieko nėra galvoję apie lietuviškąjį statybos motyvą. O būtų buvę gerai, kad keliu pravažiuojantieji bent iš ant stogo uždėtų lietuviškų žirgelių galetų atpažinti, kad tai lietuvių pastatas.

IŠ SEINŲ atskridusi pas D. B. Mačius Burlingtone vieši Danutė Agurkytė, D. Mačienės brolio Juozo, kuris taip pat čia prieš kiek laiko viešėjo, vyresnioji dukra. Per savo šešių savaitių suplanuotą viešnagę ji nori pamatyti Kanadą ir susitikti su tautiečiais. ALFONSAS PATAMIS, Hamiltono apyl. Tautos fondo atstovybės pirmininkas, liepos 22 d. dalyvavo Toronte įvykusiame TF atstovų Kanadoje suvažiavime, kuriame buvo svarstomas Kanados TF čarterio projektas.

I V. VOKIETIJĄ aplankyti ten savo gyvenančių giminių išvyko V. P. Lukošiai. Jie ten praleis keturias savo vasaros atostogų savaites. IŠ MONTREALIO atsikėlė čia gyventi Z. Bakačiai. K. M.

A. a. ONAI PAJARKSINIENI mirus, jos atminimui vietoje gelių aukoj Kanados lietuvių fondui \$30: J. ir E. Bajoraičiai; \$25: M. ir V. Šniuoliai; \$20: A. D. Jankūnai, J. Klypas; \$10: A. Garkūnas, R. L. Šniuoliai.

MIRUS A. a. J. PLIKAITIENI, artimieji ir draugai įrašė ją Kanados lietuvių fondui.

Susirinkusieji stebėjosi, kaip įmanoma porai asmenų atlikti tokį milžinišką darbą ir pasiekti tokių rezultatų. Viena moteris, žinodama, kad čia dirba dvi moterys ir tik vienas vyras ir kad daugiau ar mažiau reikala nulemia vadovaujanti Viktorijos ranka, — pastebėjo: "Matote kiek moterys gali?" Žemaitis paklausė šeiminių: "Kur Jūs gyvenote Lietuvoje? Jūs suvalkiečiai ar aukštaičiai?" — "Ne, Grigeliai yra žemaičiai". Žemaitis su šypsena pridėjo: "Aš taip ir maniau. Žemaičių nepaįmsi. Kas bus, kas nebus, o žemaitis — neprašus!"

Šiluvos Marijos parapijiečiams Grigelių šeima yra žinoma kaip stambiausi aukotojai parapijai, kasmet jai paskiria nemažiau kaip po tūkstantį dolerių. D. E.

Neužmirštami dėkingi — O. P. Polgrimai

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 248-9458

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 10 v.r. - 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 4, sekmadienį, Kanados kankinių šventovėje Midlande pamaldos lietuviams maldininkams bus 1.30 v.p.p. Pagrindinis Mišių atnaujojas ir pamokslininkas bus kun. Edmundas Putrimas. Po Mišių bus eina mi Kryžiaus keliai.

— Ruošiasi tuoktis: Andrius Dalinda su Loretą Žilinskaite; Timothy M. Thomas su Lina Morikūnaite.

— Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 — J. E. Šileikis; \$25 — P. Daržinskas.

— Parapijos skolos numokėti aukojo: \$100 — dr. A. Valiulis; \$50 — T. Subačius.

— Motinos Teresės misijonierių labdarai paaukojo \$20 P. Kirsutakas.

— Mišios rugpjūčio 4, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Vilhelminą ir Gabrielių Pošius, 11 v.r. už a.a. Kotryną bei Kazimierą Vasiliaus-kus ir Baikaušų mirusius; Wasagoje 10 v.r. — už Vileiniškų šeimą, 11 v.r. — už a.a. Antaną Jakimavičių.

— Mišios rugpjūčio 11, sekmadienį, 10 v.r. — už Gražulį šeimoms mirusius, 11 v.r. — už a.a. Julijų Drabato; Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Antaną Rinkūną, 11 v.r. — už a.a. Kazimierą Aperavičių.

— Mišios rugpjūčio 18, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Dovydą Gują, 11 v.r. — už a.a. Oną Ivanaušienę; Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Juozą Šlepavičių, 11 v.r. — už a.a. Kazimierą Endriukaitį.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugpjūčio 4 d. pamaldos įprastu laiku — 11.15 v.r. Laikys kun. P. Dilys

— Rugpjūčio 11 d., 11.15 v.r., pamaldas laikys parapijos tarybos nariai. Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys rugpjūčio 5-15 d.d. bus Čikagoje.

— Remiantis parapijos tarybos nutarimu, sekantis parapijos biuletenis bus leidžiamas po rugsėjo mėnesio.

Lietuvių namų žinios

— Paskutinių 6 savaitių laikotarpį, susirgus 3 tarnautojams ir prasidėjus atostogų metui, Lietuvių namuose atliekami darbai naujų jėgų pastangomis. Pasitaisyta, kad sekmadienio popiečių metu tenka pasikliauti mažesniu patarnautojų skaičiumi. Esame dėkingi, kad svečiai suprantami mes ir stovyklaujančius patarnautojus.

— LN gavo testamentą ištrauką, pagal kurią LN gauna \$5000 palikimą. Visi įnašai skelbiami "LN žiniuose", tačiau valdyba turi nurodymus tiksliai šiai auka bus panaudota, prieš skelbdama velionies pavardę.

— Vasaros atostogų metu LN socialinių reikalų pagalbininkams darbas nemažėja. Paskutiniu laiku turėjo net tris posėdžius, kad galėtų geriau aptarnauti pagalbos reikalingus asmenis.

— KLB Toronto apylinkė jau užsisakė patalpas Lietuvių namuose Lietuvių dienų baliui, kuris įvyks spalio 12 d. Bus naudojamos visos LN salės.

— LN lankėsi J. Klorikaitis iš Los Angeles, J. Klorikaitis iš Sar-nijos, R. Plepienė, I. ir A. Kussinkai iš St. Peterburgo, L. Russell iš Tillsonburgo, J. ir E. Šarkauskai iš Klivlando, M. ir M. Šiaučiu-liai iš Montrealio, A. Kutka iš Australijos, A. ir K. Paznikai iš Filadelfijos, G. Poderys, A. Albrechtienė, E. Druskis, K. ir D. Poderiai iš Sault Ste. Marie, Saule Piro iš Marion, NY, A. Kaspariūnienė ir G. Lene-Kaspariūnaitė iš Edmontono, K. Jonikas ir O. Poderys iš Sudburio, V. ir M. Saliklis, T. ir R. Kolman iš Čikagos, J. ir E. Lauce iš Hot Springs, Arkansas, ir E. Lauce iš Texas.

— Patikslinimas. "TŽ" 1985 m. 29 nr. išspausdinta, kad kun. D. Petraitis, marijonų generolas, lankėsi Australijoje š. m. balandžio mėn.; turėjo būti — birželio.

PADĖKA

Po sunkios ir skaudžios ligos esu labai dėkingas gydytojams, kurių dėka taip greit pasveikau: dr. A. Valadkai, dr. M. Valadkai, dr. Kempston ir dr. Baidai. Dėkingas esu dvasiškiams, kurie mane dvasiškai stiprino ir lankė: kun. J. Staškui, kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. E. Jurgučiiui, OFM, kun. Pijui Šarnpikui, OFM, Nekaltai Pr. Marijos seserims.

Ypač dėkingas esu draugams, giminiams ir pažįstamiems, kurie mane lankė ligoninėje: A. Vaičiūniui, A. J. Puteriui, J. Gustainiui, J. Staškevičiui, E. Diskonienėi, J. B. Žekui, M. J. Dambarams, p. Jurskui, p. Mašalaitienei, p. Jaškui, Z. Žebrauskienėi, p. Rakcauskienėi, P. Vaitkui, p. Rūtai ir R. McLeod, p. Balsienėi, N. Budrienei, p. Audrei ir draugui, I. Antanaičiui, p-lei Turaitaitei, M. Pargaliauskienėi, M. ir A. Nenortams, J. Petravičiui, V. Ratinspergiui.

Su giliu nuoširdumu tariau visiems lietuvišką aciu —

Jonas Vaitkus

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi iš anksto susitarus. Šv. valanda ir Mišios — 7 v.v. Rugpjūčio 3, šeštadienį, 5 v.p.p. bus Mišios "Vilniaus" namuose.

— Antroji lietuviškai kalbančių vaikų stovykla "Kretinga" jau eina į pabaigą. Praėjusio šeštadienio vakarą stovyklautojai surengė lauką su gražia lietuviška programa, kurios pasiūlyti buvo suvažiuavę tėvai ir vasarotojai. Ši stovykla uždaro rugpjūčio 3 d., šeštadienį, 12 v.

— Trečioji jaunų šeimų stovykla — rugpjūčio 3-10 d.d. Lietuvių namų poilsio stovykla "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoje, bus pasibaigus jaunų šeimų stovyklai rugpjūčio 10-18 d.d. Informacijas teikia V. Kulnys 769-1266.

— Stovyklavietėje kas sekmadienį laikomos Mišios 11 v.r.

— Autobusas į Midlandą išvyksta nuo klebonijos rugpjūčio 4 d. 11 v.r. ir sugrįš apie 6 v.p. Pamaldos lietuviams ten prasidės 1.30 v.p.p.

— Ruošiasi tuoktis: Rūta Norvaišaitė su Domenico Silvaggio; Linas Ciplijauskas su Carol-Anne McCay.

— Parapijai aukojo: V. Drauginienė \$100, P. Gaidelis \$100, A. V. Lukai \$100, V. Stočkus \$75.

— Mišios rugpjūčio 4, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Raskauskų šeimos mirusius, 9.30 v.r. — už a.a. Motiejų ir Reginą Pranckūnus, 10.15 v.r. — už a.a. Mykolą Dervinį ir a.a. Joną Povilenskį, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.r. — už a.a. Mariją Stukienę, a.a. Joną Valatką.

— Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų fondui penktųjų metinių progą paaukojo \$30 Pr. Kri-lavičius.

— A. a. dr. Broniaus Povilaiciū atminimui jo žmona Monika Povilaiciūnė paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$100.

— Dr. Br. Povilaiciū knygai apie Lietuvos žemės ūkį išleisti komitetą sudaro: pirm. Algis Ratavičius, išd. Petras Augaitis, sekr. Monika Povilaiciūnė. Komiteto įgaliojimai aukoms rinkti: Toronto agr. Viktoras Dailys, Montrealyje — dr. Petras Lukoševičius. Knygos rankraštis autoriaus buvo galutinai paruoštas ir perduotas lietuvių agronomų sąjungos Čikagoje sudarytai leidėjų komisi-jai, kuriai pirmininkauja agr. Andrašiūnas. "TŽ" 30 nr. paskelbta kronikos žinutė apie Kanadoje sudaryto komiteto sudėtį nebuvo tiksliai. Atsiprašome.

— A. a. agr. dr. Broniaus Povilaiciū parašyti knygai apie nepriklausomos Lietuvos žemės ūkį išleisti fondas Torontoje jo laidotuvių metu padidėjo iki \$1096.00. Aukojo 31 asmuo. Pinigai yra padėti "Paramos" bankelyje. Knygos išleidimas kainuos \$10,000. Jei dar kas būvusiu draugu, mokiniu ar studentu norėtų pagerbti velionį, prašome rašyti čekius: Agr. B. Povilaiciū Book Fund nr. 7961, Parama, Toronto Credit Union, Ltd., 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1A6. Tel. 532-8723. Taip pat prašome pažymėti pilną savo adresą, nes aukoje nemažiau \$15.00 gaus minėtą knygą.

— Agr. J. Dambaras

— Agr. V. Dailys

— Sekmingą tradicinę gegužinę High Parke liepos 24 d. turėjo Toronto lietuvių pensininkai. Apie 200 dalyvių užpildė gamtoje paruoštus stalus. Diena pasitaikė graži, saulėta, neįkyliai karšta, tad ir nuotaika buvo gera. Trispaivei vėliavai plevėsuojant, lietuviškai muzikai grojant, visi šnekučiavo ir dalinosi gyvenimo išpatyčiais. Klubo pirm. H. Adomusius pasveikino susirinkusius, linkėdamas visiems sustiprėti, įgauti daugiau jėgų per šį vasaros sezoną. Po to visi buvo vaišinami V. Gražulio ir jų padėjų skaniais valgiais, gėrimais ir pyragais. Tarp dalyvių matėsi ir svečių iš JAV bei tolimųjų vietovių. Drąsienė išbandė kojų stiprumą, sušokdami polkute, kiti linksminosi dainomis. Dalyvis

— Idarbinimo ir imigracijos ministerė Flora Macdonald praneša, kad nuo š. m. liepos 1 d. pametusieji socialinės draudos kortelės ir norintieji gauti naujas turės mokėti \$10. Visi Kanados idarbinimo centrai (Employment Centres) teikia informacijas kaip tuo reikalu kreiptis. 1984-85 m. buvo išduotos 517,905 draudos kortelės, 184,202 pakeistos naujomis.

Toronto Lietuvių namų poilsio STOVYKLA

Tėvų pranciškonų vasarvietėje Wasagoje atidaroma rugpjūčio 10, šeštadienį, 12 valandą, uždaro rugpjūčio 18, sekmadienį, 12 valandą

PATALPŲ KAINOS:

1. Stovyklos laikotarpiui — 8 dienom, bet kokio dydžio šeimai — \$65, vienam asmeniui — \$35.
2. Vienai dienai šeimai — \$9, vienam asmeniui — \$6.

Stovyklos metu veiks virtuvė V. Birštono priežiūroje be to, stovyklautojai galės naudoti savo primusines krosneles arba stovykloje esantį "bar-b-q".

Informaciją teikia ir stovyklos registraciją tvarko V. Kulnys, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6P 1A6. Tel 1-416-769-1266

Stovyklą rengia LN vyrų būrelis

Toronto Lietuvių namų poilsio stovyklos renginių tvarkaraštis

RUGPJŪČIO 10, ŠEŠTADIENĮ, 8 val. vakaro LAUŽAS

RUGPJŪČIO 11, SEKMADIENĮ, 8 val. vakaro FILMAS

"Lietuvos tragedija" (įėjimas 3 dol.)

RUGPJŪČIO 13, ANTRADIENĮ, 8 v. v. BR. KETURAKIO paskaita:

"Maistas, poilsis ir sveikata" (įėjimas nemokamas)

RUGPJŪČIO 15, KETVIRTADIENĮ, 8 v. v. BR. KETURAKIO paskaita:

"Lietuvos sportininkų laimėjimai Europos ir pasaulio olimpiadose" (įėjimas nemokamas)

Visi maloniai kviečiami dalyvauti šiuose renginiuose!

RUGPJŪČIO 17, ŠEŠTADIENĮ, KREPŠINIO RUNGTYNĖS

5.30 v.p. pietų (įėjimas nemokamas).

KONCERTAS

7.00 v. vakaro. Programą atliks dainos grupė "Sutartinė", vad. muzikės N. Benotienės (įėjimas — 3 dol.).

GEGUŽINĖ

8 v. vakaro. Veiks šiltų valgių bufetas. Vaisvandenių ir ledų rasite vietoje. Loterija ir kitos įvairybės. Šokiams gros J. Adomaitis. Įėjimas nemokamas.

DR. EIMUTIS J. BIRGIOLAS

perkelia savo dantų kabinetą į naujas patalpas nuo 1985 metų rugpjūčio 6 dienos.

Naujas adresas: 2373 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P6. Telefonas (416) 763-5677

Pacientai priimami pagal susitarimą

DR. STASYS V. DUBICKAS

perkelia savo dantų kabinetą į naujas patalpas nuo 1985 metų rugpjūčio 6 dienos.

Naujas adresas: 2373 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P6. Telefonas (416) 763-5677

Pacientai priimami pagal susitarimą

PADĖKA

AŲA

KONSTANCIJAI BUTIENEI,

po sunkios ligos liepos 11 d. iškeliauvus amžinybėn,

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už Rožinio sukalbėjimą koplyčioje ir Mišių aukojimą šventovėje, kun. A. Grausliui, OFM, už gražų ir prasmingą pamokslą, sol. V. Verikačiui už jausmingą giedojimą pamaldų metu.

Dėkojame Vlado Pūtvių kuopos šauliams ir šaulėms, stovėjusiems garbės sargyboje prie karsto ir nešiusiems karstą. Musų padėka VI. Pūtvių šaulių kuopai, "Dainos" šalpos draugijai, Lietuvių namų moterų būreliui ir SLA 236 kuopai už gėles ir gražius žodžius, pasakytus atsisveikinant su velione. Taip pat aciu už maldas, aukas Mišiom ir Tautos fondui, visom Konstancijos draugėm už suruoštus pusryčius bei gausų dalyvavimą paskutinėje kelionėje.

Visiems nuosirdus aciu.

Jūsų parodyto nuosirdumo mes niekada neužmiršime.

Liūdinti — sesuo Elena Jokšienė su šeima

Bronius Keturakis yra sportininkas praktikas ir teoretikas. Nepriklausomoje Lietuvoje reikėsi lengvosios atletikos varžybose ir atstovavo Lietuvai užsieny. Rašo sporto klausimais lietuviškoje spaudoje ir seka sportinę literatūrą vokiečių, anglų, prancūzų ir kitomis kalbomis. Šiuo metu eina atstovo pareigas tarptautinėse sporto organizacijose ir yra ŠALFAS centro valdybos narys. Jis dalyvaus Toronto Lietuvių namų rengiamoje poilsio stovykloje Wasagoje ir kalbės sveikatos bei sporto temomis. Taip pat kasdien vadovaus rytminei mankštai.

Kanados imigracijos ir įdarbinimo ministerė Flora Macdonald numato pakeitimus imigracijos įstatyme. Projektą paruošė Toronto rabinas Gunther Plaut. Juo siekiama nustatyti kas yra pabėgėlis pagal tarptautinę konvenciją ir kaip su juo turi būti elgiama Kanadoje. Ministerė priima įvairius piliečių pasiūlymus tuo klausimu iki š. m. rugpjūčio vidurio. G. Plauto paruoštas projektas gaunamas šiuo adresu: Employment a. Immigration Canada, Public Affairs Branch, Enquiries a. Distribution Unit, Place du Portage, Phase IV, 12 floor, Ottawa-Hull K1A 0J9.

MONTREALQUE

Dienraštis "The Gazette" 1985. VII.8 išspausdino Romano Terno-pilio laišką, kuriame jo autorius ragina neužmiršti ir sovietinių karo nusikaltėlių. Jis rašo: "Deschenes komisija, tyrinėjanti karo nusikaltėlius, pranešė sudariusi sąrašą 660 įtariamų nacių, gyvenančių ar gyvenusių Kanadoje (Gazette, June 27).

Apgailėtina, kad Deschenes komisijos mandatas apima tikti nacių karo nusikaltėlius. Kanada niekada gerai žino, kad II D. karo metu ne vien naciai nusikalto žmonijai. Pvz. yra veidmainiška kalbėti apie sovietinių liudijimų panaudojimą įieškojimui karo nusikaltėlių Kanadoje ir nutylėti sovietinius nusikaltimus. Juk kiek sovietinės pajėgos

sunaikino laisvę mylinčių lietuvių, latvių ir estų prievarta įjungdamos Baltijos valstybes Sovietų Sąjungon? Arti 10.000 nekaltų ukrainiečių nukankino bei nužudė slaptoji sovietų policija vien tiktai Ukrainos mieste Vynnitsia, siekdama eliminuoti bet kokią veiklą tautiškai sąmoningų sluoksnių. Taip pat sovietai beatodairiškai išžudė lenkų karių korpusą Katyno miške.

Nėra abejonės, kad tie nusikaltimai prieš žmoniją buvo padaryti sovietų. Apgailėtina, kad tie sovietų karo nusikaltėliai, kurie galbūt gyvena Kanadoje, išvengia jų kriminalinės praeities tyrinėjimo vien dėl to, kad Deschenes komisijos apimtis yra neteisingai apribota".

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Certifikatus: min. \$1,000.00			
1 metų	9 %		Nekilnojamo turtu,
Terminuotus indėlius:			asmenines ir
1 metų	8.75%		prekybines.
180 — 364 d.	8.50%		Paskolos
120 — 179 d.	8.25%		mirties
60 — 119 d.	8 %		atveju
30 — 59 d.	7.75%		draudžiamos
Taupomosios sąskaitos:			iki \$10,000
specialios	6.25%		
su draudimu	6 %		
kasdieninis %	5.75%		
Čekių sąsk.	5 %		

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS		3907A Rosemont
1475 De Seve		
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00
Pentadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siųsti reikalai stabilizavosi. Dabar galima pasiųsti daug vertingų ir naudingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame ir jūsų dovanas arba priimame užsakymus geros rūšies prekių už prieinamą kainą.

SUDAROME TESTAMENTUS, administruojame nuosavybes, išrupiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, PERSIUNČIAME PALIKIMUS Į LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Dėl visų smulkų informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras,
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Telefonas 01 460 2592.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINI-KA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

MYKOLAINIS VALTERIS atlieka staliasus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

LIETUVIS AMATININKAS, 60 metų amžiaus, nori susipažinti su lietuvaite vedybų tikslu. Rašyti "TŽ" administracijos adresu, užrašant ant voko "Petras".

"VILNIAUS" rūnuose Toronto išnuomojamas pensininkams vieno miegamojo butas už \$495 mėnesiui ir viengungio butas už \$380 mėnesiui. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777.

PARDUODAMA dalijimui (subdivison) žemės maždaug 500 sklypų: yra įvesta miesto kanalizacija ir vanduo. Arti Midlando, Georgian Bay pakrantėje. Rašyti: John, P. O. Box 129, Port Severn, Ont. L0K 1S0.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliasus darbus, lauko ir vidaus darymas, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

K. CIBAS atlieka visus staliasus darbus, taiso senus ir statų naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronto.

ŠIU METŲ NATŪRALUS BICIŲ MEDUS pristatomas į namus. Skambinti 534-6803 arba 822-6651.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengiami namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronto.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuviams, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.